ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا درويشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 173 (20337) ՈՒՐԲԱԹ, 1 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1999 10 ԷՋ

7,5 *ՌԻԽԹԵՐ* ԱՍՏԻՃԱՆ ՈՒԺԳՆՈՒԹԵԱՄԲ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ ՄԸ ՑՆՑԵՑ ՄԵՔՍԻՔԱՆ

ՄԵՔՍԻՔՕ ՍԻԹԻ, 30 (ՌՈՅԹԵՐ).- Առնուազն եօթը հոգի մահացաւ եւ բազմաթիւ ուրիշներ վիրաւորուեցան, երբ *7,5 ռիխթըր* աստիճան ուժգնութեամբ երկրաշարժ մը երէկ ցնցեց կեդրոնական Մեքսիքան:

Շարժին կեդրոնը կը նկատուի Օաքաչա նահանգը:

Շարժը իր ուժգնութեամբ վգացուեցաւ նաեւ մայրաքաղաք Մեքսիքոյի մէջ, սակայն, բարեբախտաբար վոհեր չարձանագրուեցան: Քանդումներու մասին տեղեկութիւններ ալ չփոխանցուեցան: Սարսափահար մեքսիքացիք, սակայն, խուժեցին փողոցները: 1985ին պատահած երկրաշարժը ութ հազար վոհ խլած էր մայրաքաղաքին մէջ:

Ականատեսներ յայտնեցին, որ շուրջ մէկ վայրկեան տեւած երկրաշարժը, ճօճած է շէնքեր եւ ցնցած է այլ կառոյցներ:

Ամերիկացի մասնագէտներու համաձայն, 7,5 *ռիխթըր* ուժգնութեամբ երկրաշարժը կրնայ մեծ վնասներ պատճառել:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՌՉԱԾ ԿԸ ՄՆԱՅ ԹԱԷՖԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱՌԻՆ ԵՒ ՈԳԻԻՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԸՍ

Վարչապետ Հրս երէկ յայտարարեց, որ Թաէֆի համաձայնութեան 10ամեակր տօնելու կառավարութեան որոշումր ցոյց կու տայ, թէ անիկա կառչած կր մնայ անոր տառին եւ ոգիին, մասնաւորաբար, որ անոր յօդուածները իրրեւ օրինագիծ կր ներկայացուին խորհրդարանին եւ օրէնքի ուժ կր ստանան վաւերացուելէ ետք:

Պատասխանելով հարցումի մր, թէ Քլինթըն - Շարէհ խօսակցութիւնները ապարդիւն եղած են, վարչապետը ըսաւ, որ «ճիգերը անդուլ կր չարունակուին եւ յոյսով ենք, որ անոնք չարդիւնաւորուին չուտով, սակայն կր մաղթենք, որ անոնք չազդեն հարաւի կացութեան վրայ»:

Վարչապետ Հրս երէկ ընդունեց այցելութիւնը Մարդկային Իրաւանց Պաշտպանութեան Միջազգային Համադաշնակցութեան պատուիրակութեան, գլխաւորութեամբ Սաատ Էտտին Իգմիրլիի: Խօսակցութիւնները ընդգրկած են կազմակերպութեան գործունէութիւնը Լիբանանի մէջ թէ այլուր: Կազմակերպութիւնը իր գործակցութիւնը յայտնած է թիւ 425 որոշումի գործադրութեան եւ իսրայէլեան արգելարաններու մէջ գտնուող լիբանանցի բանտարկեալներու ագատ արձակման:

Վարչապետ Հրս երէկ չնորհաւորական հեռագիրներ յղեց Ալճերիոյ նախագահին՝ հանրաքուէին յաջողութեան առիթով, Եմէնի նախագահին՝ անոր վերրնտրութեան առիթով, Եգիպտոսի նախագահին՝ նոյնպէս վերրնտրութեան առիթով եւ Չինաստանի նախագահին՝ Ժողովրդային Չինաստանի հիմնադրութեան 50ամեակին առիթով:

ԿԱՌԱՎԱՐԻ ԵՒ ԱՅՍՐՅՈՐԴԱՆՆԵՐԻ ՄԻՋԵՒ
«ԱՊԱՀՈՎ ԱՆՑՔ» ՄԸ ԲԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԻՍՐԱՅԷԼ ԵՒ ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՅԱՐԳԵՆ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՆ ԺԱՄԿԷՏԸ

ՅԱՅՏՆԵՑ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՊԱՐԱՔ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 30 (ՌՈՅԹԵՐ).- Վարչապետ Էհուտ Պարաք Հինգշաբթի օր յայտնեց, որ Իսրայէլ եւ պաղեստինցիները պիտի յարգեն կիրակի օրուան ժամկէտը՝ կապայի եւ Այսրյորդանանի միջեւ «ապահով անցք» մր բանալու համար:

Սեպտեմբեր 5ին ստորագրուած համաձայնագիրին յոյսին տակ, Իսրայէլ խոստացած է ապահով անցք մր ունենալու իրաւունք տալ պաղեստինցիներուն, որպէսզի ինքնավար շրջանները ուղղակի կապ մր ունենան իրարու հետ:

Պարաք դիտել տուաւ, որ կապայի եւ Այսրյորդանանի միջեւ «ապահով անցք»ի հարցը տարիներէ ի վեր քննարկումի նիւթ դարձած է եւ հիմա ժամանակը հասած է, որպէսզի խոստումը գործադրութեան դրուի: Պարաք աւելցուց, որ Իսրայէլ իր խոստումը գործնականի պիտի վերածէ կիրակի օր:

Իսրայէլի հանրային ապահովութեան նախարար Շլոմօ Պէն Ամի նախապէս հաւանական նկատած էր, որ անցքր կիրակի օր չբացուի: Պաղեստինցի գլխաւոր բանագնաց Սաէպ Ուրայքաթ անմիջապէս հակադարձած էր՝ դիտել տալով, որ ուշացում մր տեղին պիտի չըլլայ:

Կիրակ օր բացուելիք անցքր կապան պիտի կապէ Հեպրոնի: Ցառաջիկայ չարթուան մէջ պիտի որոշուի, թէ երբ պիտի բացուի կապան Այսրյորդանանի հիւսիսային չրջան կապող անցքր:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆՈՊԷԼԵԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿԸ՝ ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ ԿՈՒՆԹԸՐ ԿՐԱՍԻ

ՍԹՈՔՀՈԼՄ, 30 (ՌՈՅԹԵՐ).- Գերմանացի վիպագիր Կունթըր Կրաս 1999ի Գրականութեան Նոպէլեան մրցանակին արժանացաւ Հինգշաբթի օր:

Շուէտական Ակադեմիային կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը նշէր, որ գրականութեան մրցանակին արժանացաւ Կրաս, որուն «զուարճալի առակները կը ներկայացնեն պատմութեան մոռցուած երեսը»:

72 տարեկան Կրաս համբաւի տիրացաւ 1959ին, երբ լոյս ընծայեց *«Թիթեղեայ Թմբուկը»*, որ աւելի ուշ ժապաւէնի վերածուեցաւ: Յայտարարութիւնը կը նշէր նաեւ, որ Կրասի *«Թիթեղեայ Թմբուկը»* վէպը նոր էջ մը բացաւ գերմանական գրականութեան մէջ, որ ոչ նահանջելի վիճակի մը մէջ կը գտնուէր: Վէպը կը ներկայացնէ մանուկի մը կեանքը Գերմանիոյ Տանցիկ քաղաքին մէջ (որ ներկայիս լեհական Կտանսք նաւահանգիստն է), Բ. Աշխարհամարտին նախօրեակին եւ անկէ անմիջապէս վերջ:

Գերմանիոյ վարչապետ Կերհարտ Շրէօտրը, ինչպէս նաեւ՝ մշակոյթի նախարարը ողջունեցին Կրասի պարգեւատրուելուն լուրը:

ՄԱԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՌՋԵՒ
ԻՐԵՆՑ ԱՐՏԱՍԱՆԱԾ ՃԱՌԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

- ՏԷՅվԻՏ ԼԵԻ ԿՈՉ Կ'ՈՒՂՂԷ ՍՈՒՐԻՈՅ՝ ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒ ՎԵՐՍԿՍԵԼՈՒ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ

- *ՇԱՐԷՀ.* ԿՈՒԼԱՆԷՆ ՀԵՌԱՆԱԼՈՒ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒԹԻՒՆԸ ՅԱՐԳԵԼՈՒ ՊԱՀԱՆՋԸ ՊԷՏՔ Չ'ԵՆԱՊԱՅՄԱՆ ՆԿԱՏԵԼ

Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարար Տէյվիտ Լեւի կոչ ուղղեց Սուրիոյ՝ վերսկսելու համար երեք տարիէ ի վեր առկախուած բանակցութիւններուն:

ՄԱԿի Ընդհանուր Ժողովին արտասանած իր ճառին մէջ, Լեւի Չորեքշաբթի գիշեր կոչ ուղղեց Սուրիոյ ղեկավարներուն, որ չտատանին եւ բանակցելու որոշումը տան: Ան ըսաւ, որ հանդիպումներն ու քննարկումները քաղաքական վոհողութիւններ չեն, այլ՝ տարրական անհրաժեշտութիւններ: Լեւի շեշտեց, սակայն, որ Իսրայէլ չի կրնար ընդունիլ նախապայմաններ, որոնք կը պահանջեն բանակցութիւններուն սկսելէ առաջ որոշել անոնց արդիւնքը:

Սուրիա կը պահանջէ, որ բանակցութիւնները վերսկսին այն կէտէն, ուր կանգ առած էին 1996ին, Իսրայէլի նախկին վարչապետ Իցհաք Ռապինի սպանութենէն առաջ, Սուրիա կը պնդէ նաեւ, որ Ռապինի կառավարութիւնը սկզբնական հաւանութիւն տուած է Կոլանը ամբողջութեամբ վերադարձնելու:

Սուրիոյ այս կեցուածքը երէկ վերահաստատեց արտաքին գործոց նախարար Ֆարուք Շարէհ, որ իր կարգին խօսք առաւ ՄԱԿի Ընդհանուր Ժողովին առջեւ: Շարէհ յայտնեց, որ Կոլանէն հեռանալու խոստումը յարգելու պահանջը նախապայման մը չի ներկայացներ: Եթէ այդպէս ըլլայ իրողութիւնը, ապա ուրեմն որեւէ խաղաղութեան համաձայնագիրի մը տուեալները պէտք է նախապայման նկատուին, շեշտեց Շարէհ:

(ՌՈՅԹԵՐ)

---

32 ՏԱՐՈՒԱՆ ԱՔՍՈՐԷ ԵՏՔ

ԷՖ. ՓԷ. ԷԼ. ՓԷ-Ի ՓՈԽ ՂԵԿԱՎԱՐԸ ԱՅՍՐՅՈՐԴԱՆԱՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՒ

Պաղեստինցիք կ'ողջունեն Ապու Ալի Մուսթաֆան

Արմատական պաղեստինցի ղեկավար Ապու Ալի Մուսթաֆա երէկ Այսրյորդանան վերադարձաւ 32 տարի աքսորի մէջ ապրելէ ետք:

Մուսթաֆա, որ փոխ-ղեկավարն է ԷՖ. ՓԷ. ԷԼ. ՓԷ. ճակատին, Յորդանանէն Այսրյորդանան մտաւ՝ անցնելով Ալենպի կամուրջէն: Այսրյորդանանի մէջ գինք դիմաւորեցին ՊԱԿի բարձրաստիճան պաշտօնատարներ: Երիքովի մէջ, Մուսթաֆա կարճ ճառ մր արտասանեց մօտաւորապէս երկու հարիւր ներկաներու դիմաց: Ան ըսաւ, որ Իսրայէլ պէտք է ընդունի, որ պաղեստինցի բոլոր գաղթականները իրաւունք ունին իրենց հողերը վերադառնալու: Պաղեստին վերադառնալու պայքարը արդար է բոլոր պաղեստինցիներուն համար եւ ոեւէ մէկը չի կրնար այդ իրաւունքը խլել:

Շար.ի՝ էջ 10

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԸ ԿԸ ՕԱՐԱՒՆԱԿԷ ԻՐ ԱՄԲԱԿՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

ՉԵՉԵՆԻՈՅ ՏԱԳՆԱՊԸ ԱԻԵԼԻ ԾԱՆՐԱԿՇԻՌ ՈՒ ԲԱՐԴ ԿԸ ԴԱՌՆԱՅ

Չեչենիոյ տագնապը դիտել տուաւ, թէ կարեւոր է, որ արեւմտեան պետութիւնները մտահոգութիւն արտայայտեն Չեչենիոյ մէջ զարկ առնող բռտութիւններուն մասին, սակայն ան ընդգծեց, թէ հարցը ներքին ռուսական է:

Ռուսական լրատու գործակալութիւններէ ստացուած տեղեկութիւնները կը հաստատեն, որ Չեչենիոյ մէջ ռազմական գործողութիւնները կը շարունակուին: Ռուսական ուժերը 10էն 15 քմ. չեչէն հողամասերէ ներս թափանցած են, ապա քանի մը քմ. ետ քաշուած: Մինչ այդ, ռուսական ռազմական օդանաւերու Չեչենիոյ դեմ ռմբակոծումները չդադրեցան՝ յաւելեալ չեչեններ մղելով հեռանալու իրենց շրջանէն ու մօտակայ շրջաններ ապաստանելու:

Վարչապետ Վլատիմիր Փութին երէկ յստակ դարձուց, թէ ռուսական ուժերը Չեչենիա կրնան մտնել ու անկէ դուրս գալ համաձայն պայմաններուն, սակայն ըմբոստ շրջանը յայտարարեց, թէ պիտի հակազդէ, եթէ Ռուսիա լայնածիր պատերազմի մը դիմէ իրեն դէմ:

Նախագահ Պորիս Ելցինի բանբերը՝ Տմիթրի Եագուշքին յայտնեց, թէ Հիւսիսային Կովկասի հարցը նախագահին թիւ մէկ առաջնահերթութիւնն է՝ դիտել տալով, որ ան գոհ է տագնապին գծով վարչապետ Փութինի վճռականութենէն:

Շար.ի՝ էջ 10

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎՐԱՍՏԱՆԻ, ԱՂՐՊԻՅՃԱՆԻ ԵՒ ԵՒՐՈԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԲՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆ՝ ԹԻՖԼԻՍԻ ՄԷՋ

Հայաստանի, Վրաստանի եւ Ագրպէյճանի բնապաշտպանութեան նախարարները եւ Եւրոխորհուրդի ներկայացուցիչներ Յունիս 24ին Թիֆլիսի մէջ կնքեցին շրջանային բնապաշտպանութեան կեդրոնի մր հիմնումին վերաբերող համաձայնագիր մր:

Կեդրոնը, որ պիտի հաստատուի Թիֆլիսի մէջ, պիտի աշխատի Անդրկովկասի երեք կառավարութիւններուն, ոչ կառավարական կազմակերպութիւններուն եւ սեփական մարդին միջեւ գործակցութեան աշխուժացման ուղղութեամբ: Կեդրոնին ֆինանսաւորման համար բանակցութիւններ տեղի պիտի ունենան Յունիցերիոյ, Հոլանտայի եւ Գերմանիոյ կառավարական հիմնադրամներուն հետ, իսկ Վրաստանի կառավարութիւնը կեդրոնը տուրքէ կերծ պիտի կացուցանէ:

«ԻԹԱՐ - ԹԱՍՍ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻՋԵՒ

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՑ ՍԻՒՆՀՈԴՈՍ ԵՐԻՑՈՒԹԻՒՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ - ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

Հայ Կաթողիկէ Եպիսկոպոսաց Սիւնհոդոս պիտի գումարուի յառաջիկայ 2 Հոկտեմբեր 1999էն սկսեալ, Կաթողիկոսական Աթոռի մօտ՝ Զմմառու Տիրամօր վանքին մէջ: Պիտի կատարուի ընտրութիւնը Կաթողիկէ Հայոց նոր կաթողիկոս - պատրիարքին՝ ի յաջորդութիւն Ամենեղ. եւ գերերջ. Տ. Յովհաննէս Պետրոս ԺԸ.ի, որ իր հրաժարականը ներկայացուցած էր անցեալ Սեպտեմբերին:

ԴԻՒԱՆ
ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

Զմմառ, 30 Սեպտեմբեր 1999

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՎԱԳԱՐՇ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԵՒ ԵՐՈՄԻՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ ՍՈԼՎԵՐՈՒՄ

ՄԵՆՔ ՇԱՀԱԳՐԳՌՈՒԱԾ ԵՆՔ ՏԱԳՆԱՊՆԵՐՈՒ ԱՐԱԳ ԼՈՒԾՈՒՄՈՎ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ

ԵՐԵՒԱՆ, 30 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Վրաստանի նախագահ Էդուարտ Շեւարտնաձէ Հայաստան իր այցելութեան ծիրին մէջ Հինգշաբթի օր հանդիպում մը ունեցաւ Ագգային Ժողովի նախագահ Կարէն Դեմիրճեանի հետ:

Հանդիպումէն ետք տեղի ունեցաւ նախագահ Շեւարտնաձէի եւ Ագգային Ժողովի պատգամաւորական խմբակներու եւ յանձնաժողովներու նախագահներու հանդիպումը, որուն ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Ագգային Ժողովի նախկին նախագահ նախարար Խոսրով Յարութիւնեան:

Կ. Դեմիրճեան յայտնեց, որ պէտք է ընել կարելին երկու երկիրներու խորհրդարանական կապերը առաւել ամրապնդելու համար: Ան նշեց, որ երկու երկիրները իրենց ուժերը կեդրոնացուցած են ժողովրդավարական եւ իրաւական պետութիւն ստեղծելու վրայ՝ ագատ չուկայական յարաբերութիւններու հիմամբ:

Շար.ի՝ էջ 10

ԵՒՐՈՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՊԷՏՔ Է ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ՕԺԱՆԴԱԿԵԼ ՄԵՑԱՄՕՐԻ ԿՈՐԻՉԱՅԻՆ ԿԱՅԱՆԻ ԱՊԱՀՈՎ ՕԳՏԱԳՈՐՑՈՒՄԻՆ

ՅՈՅՍ ՅԱՅՏՆԵՑ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Հայաստանի վարչապետ Վագգէն Սարգսեան Մ. Նահանգներու մէջ Երեքշարթի օր հանդիպում մր ունեցաւ Եւրոմիութեան յանձնակատար Սոլվերոսի հետ:

Հանդիպումին ընթացքին Վ. Սարգսեան առաջարկեց, որ Եւրոմիութեան ծրագիրներու չրջագիծին մէջ, յատուկ ուշադրութեան առարկայ դառնան բարգաւաճման ծրագիրները: Ան յոյս յայտնեց, որ Եւրոմիութիւնը պիտի չարունակէ օժանդակել Մեծամօրի կորիգային կայանին ապահով օգտագործումին:

Շար.ի՝ էջ 10

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎՐԱՍՏԱՆԻ, ԱՂՐՊԻՅՃԱՆԻ ԵՒ ԵՒՐՈԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԲՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆ՝ ԹԻՖԼԻՍԻ ՄԷՋ

Հայաստանի, Վրաստանի եւ Ագրպէյճանի բնապաշտպանութեան նախարարները եւ Եւրոխորհուրդի ներկայացուցիչներ Յունիս 24ին Թիֆլիսի մէջ կնքեցին շրջանային բնապաշտպանութեան կեդրոնի մր հիմնումին վերաբերող համաձայնագիր մր:

Կեդրոնը, որ պիտի հաստատուի Թիֆլիսի մէջ, պիտի աշխատի Անդրկովկասի երեք կառավարութիւններուն, ոչ կառավարական կազմակերպութիւններուն եւ սեփական մարդին միջեւ գործակցութեան աշխուժացման ուղղութեամբ: Կեդրոնին ֆինանսաւորման համար բանակցութիւններ տեղի պիտի ունենան Յունիցերիոյ, Հոլանտայի եւ Գերմանիոյ կառավարական հիմնադրամներուն հետ, իսկ Վրաստանի կառավարութիւնը կեդրոնը տուրքէ կերծ պիտի կացուցանէ:

«ԻԹԱՐ - ԹԱՍՍ»

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

*«Ազդակ»*ի վաղուան համարով լոյս պիտի տեսնէ յատուկ յաւելուած մը, նուիրուած Հայաստան - Սփիւռք խորհրդաժողովին:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Մանուէլ եպս. Պաթաքեան նախագահին մօտ

Նախագահ Լահուտ երէկ Պասպտէթի իր բնակարանին մէջ ընդունեց այցելութիւնը բանակի հրամանատար Միշէլ Սլէյմանի, որուն հետ քննարկեց բանակին վերաբերող հարցեր:

Նախագահը ապա ընդունեց Գերմանիոյ դեսպանը՝ Փիթըր Ուէթէկ, որ եկած էր հրաժեշտ տալու՝ իր պաշտօնավարութեան աւարտին առիթով:

Երէկ, նախագահին հիւրը եղաւ նաեւ երեսփոխան Ժաք Չուիւատարեան, որուն կ'ընկերակցէին պատրիարքական տեղապահ Մանուէլ եպս. Պաթաքեան եւ Գէորգ վրդ. Աւետարեան:

Նախագահը նաեւ եօթը երեսփոխաններու հետ քննարկեց ներքին եւ շրջանային հարցեր:

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ ՔՆՆԱՐԿԵՑ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԸՍԻ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

Խորհրդարանի արտաքին հարցերու յանձնախումբին ժողովը

Խորհրդարանի արտաքին հարցերու յանձնախումբը երէկ գումարեց ժողով, նախագահութեամբ երեսփոխան Ալի Խալիլի եւ ներկայութեամբ վարչապետ եւ արտաքին գործոց նախարար Սելիմ Հրսի:

Այս ժողովին, վարչապետ Հրս կեկուցում մը տուաւ իր Նիւ Եորք այցելութեան արդիւնքներուն մասին:

Ժողովէն ետք, յանձնախումբին նախագահը երեսփոխան Ալի Խալիլ յայտարարեց, որ ժողովը քննարկած է վարչապետ Հրսի Նիւ Եորք այցելութեան եւ հոն անոր ունեցած տեսակցութիւններու արդիւնքները, որոնցմէ կարելի է եզրակացնել, թէ խաղաղութեան բանակցութիւնները կը գտնուին տեղքայլի մէջ՝ հակառակ շրջանային եւ միջազգային ճիգերուն: Այս տեղքայլին պատճառը կրնայ հանդիսանալ արդար եւ ամրողջական խաղաղութիւնը մերժող Իսրայէլի յամառ կեցուածքը:

Վարչապետ Հրսի փոխանցած տեղեկութիւններուն մասին հարցումի մը պատասխանելով, երեսփոխան Խալիլ յայտնեց, որ վարչապետը վերահաստատած է Լիբանանի սկզբունքային կեցուածքը, զոր արտայայտած է ՄԱԿի Ընդհանուր Ժողովին առջեւ արտասանած իր ճառին մէջ:

Իսկ ինչ կը վերաբերի պաղեստինցիներու բնակեցման հարցին, երեսփոխան Խալիլ ըսաւ, որ «մենք կը մերժենք բնակեցումը եւ կը պահանջենք Իսրայէլեան ուժերու ամրողջական հեռացումը հարաւէն ու կոլանէն, ինչպէս նաեւ՝ պաղեստինցիներուն վերադարձի իրաւունքին որ ղեկրումը»:

Արտաքին հարցերու խորհրդարանական յանձնախումբի ժողովին աւարտին, խորհրդարանի չէնքէն դուրս եկած միջոցին, պատասխանելով թղթակիցի մը այն հարցին, թէ «կառավարութիւնը պիտի չարունակէ՞ պահել մեղմացման քաղաքականութիւնը», վարչապետը ըսաւ, թէ այս հարցը կապուած է ընդդիմադիրներուն, որովհետեւ կառավարութիւնը ինք չէ եղած նախայարձակը, այլ կը պաշտպանէ ինքզինք»:

ԹԱԼԱԼ ՊՐՆ ԱՊՏԷԼԱԶԻԶ ԻՇԽԱՆԸ ԼԻԲԱՆԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑ

Երէկ Լիբանան ժամանեց Մանկութեան Արաբական Խորհուրդի նախագահ Թալալ Պրն Ապտէլազիզ Իշխանը:

Իշխանը առաջին հերթին այցելութիւն մը տուաւ խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի, Այն Էլթինէի մէջ: Տեսակցութենէն ետք, Թալալ Իշխանը յայտարարեց, թէ բնական է, որ Լիբանան իր այցելութեան առիթով, հանդիպումներ ունենայ լիբանանցի ղեկավարներուն հետ՝ նախ շնորհակալութիւն յայտնելու այն ջերմ ընդունելութեան համար, որուն արժանացան ինքն ու իր պատուիրակները ամբողջ ընթացքին, ապա քննարկելու արաբական աշխարհի յուզող հարցեր:

Թալալ Պրն Ապտէլազիզ Իշխանը կ'այցելէ Պըրրիի

Իշխան Թալալ այցելութիւն մը տուաւ նաեւ վարչապետ Հրսի: Տեսակցութենէն ետք, թղթակիցներու հարցումներուն պատասխանելով, Թալալ Իշխանը յայտնեց, որ վարչապետին փոխանցած է իր գնահատանքի խօսքը՝ Նիւ Եորքի մէջ անոր արտասանած ճառին առիթով:

Իշխանը նաեւ լաւատեսութիւն արտայայտեց Լիբանանի ապագային նկատմամբ, մասնաւորաբար տնտեսական եւ ընկերային մարզերուն մէջ որդեգրուած ուղղութիւններուն գծով: Ան աւելցուց, որ «արաբական ներդրումները Լիբանանի մէջ պիտի շարունակուին եւ ապագան յուսատու է»:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ ԴՊՐԵՎԱՆՔԻ

Մեծի Տաճեւ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Դպրեվանքի տեսչութիւնը ուրախութեամբ կը յայտնէ, թէ Դպրեվանքի 70րդ կրթական տարեշրջանի պաշտօնական բացման հանդիսութիւնը տեղի պիտի ունենայ Երկուշաբթի, 11 Հոկտեմբեր 1999, առաւօտեան ժամը 9:00ին, «Բրաքիոն Տումանեան i» հանդիսարանին մէջ, նախագահութեամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. կաթողիկոսին:

Դպրեվանքի բոլոր հին թէ նոր սաները պարտին Դպրեվանք (Պիքֆայա) բարձրանալ եւ իրենց հրաւիրեալներուն ներկայանալ Հինգշաբթի, 7 Հոկտեմբեր 1999, յետմիջօրէի ժամը 4:00ին առաջ:

Կիրակի, 10 Հոկտեմբեր 1999, կաթողիկոսարանի Մայր տաճարին մէջ տեղի պիտի ունենայ հանդիսաւոր սուրբ պատարագը. պիտի մատուցանէ եւ պիտի քարոզէ Դպրեվանքի տեսուչ Գերպ. Տ. Շահան Մ. վրդ. Սարգիսեան:

ՏԵՍՉՈՒԹԻՒՆ ԴՊՐԵՎԱՆՔԻՑ

ՎԱՐԴԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ՏՈՒՉՈՒԹԻՒՆ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

Յառաջիկայ Կիրակի, 3 Հոկտեմբերին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յընթացս սուրբ եւ անմահ պատարագի, տեղի պիտի ունենայ *վարդապետական աստիճանի տուչութիւն* Ս. Աթոռոյս միաբան հայրերէն՝

ՀՈԳՇ. Տ. ՊԱՐԹԵՒ ԱԲՂ. ԿԻՒԼԻՒՄԵԱՆԻ

եւ

ՀՈԳՇ. Տ. ՄԱՇՏՈՑ ԱԲՂ. ՋՈՊԱՆԵԱՆԻ

Տուչութեան արարողութիւնը պիտի կատարէ եւ պիտի քարոզէ

ԳԵՐՇ. Տ. ՋԱՐԵՀ ԱՐՔ. ԱԶՆԱՒՈՐԵԱՆ

Արարողութեան պիտի հանդիսապետէ

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Սիրով կը հրաւիրուին մեր եկեղեցւոյ հաւատացեալները՝ ներկայ գտնուելու հոգեպարար այս արարողութեան:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ԾԱԾԿԵԼ ՊԷՅՐՈՒԹ ԳԵՏԸ ԵՒ ԱՆՈՐ ՎՐԱՅ ԿԱՌՈՒՑԵԼ ԿԱՌԱՏՈՒՆ ՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԵՐ

կ'ԱՌԱՋԱՐԿԷ ՓՕԼ ԱՅԱՆԵԱՆ

Պուրճ Համուտի Առեւտրականներու Միութեան նախագահ Փօլ Այանեան առաջարկեց ծածկել Պէյրութ գետը, ինչ որ առիթ պիտի ընծայէ ծածկուած տարածութիւնը գործածելու իբրեւ կառատուն եւ հոն կառուցելու վաճառատուներ:

Այս նպատակով, Այանեան ներկայացուց մանրամասն ուսումնասիրութիւն մը, որ կ'ընդգրկէ նաեւ գետը մաքրելու եւ անոր հոգ տանելու առաջարկներ: Այանեան նշեց, որ իր այս ծրագիրը կրնայ գործադրութեան դրուիլ, եթէ իսկապէս կան տրամադրութիւնն ու կամեցողութիւնը նպաստելու Պուրճ Համուտի բարգաւաճման: Իսկ ծրագիրին ծախսերը կարելի է գոյացնել կառատուներու մուտքերէն եւ վաճառատուներու վարձքերէն:

Այլ գիծի վրայ, Այանեան կոչ ուղղեց արագացնելու Պուրճ Համուտի ճամբանելուն եւ ենթակառոյցին շինութիւնը՝ ձգտելու եղանակէն առաջ, որպէսզի կարելի ըլլայ կանխել այն մեծ վնասները, որուն կրնան ենթարկուիլ շրջանի քաղաքացիներն ու անոնց ունեցուածքները, ինչպէս նաեւ՝ առեւտուրը:

ՏԱՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՈՎ 96 ՀՐԴԵՀՆԵՐ ԾԱԳԵՑԱՆ ՏԱՐԲԵՐ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Տաք կլիմային հետեւանքով, երկգրամաթիւ հրդեհներ ծագեցան Լիբանանի տարբեր շրջաններուն մէջ:

Հրդեհներուն տարողութիւնը մղեց, որ նախագահ Լահուտ մօտէն հետեւի կանոնքմարելու աշխատանքներուն: Նախագահը իր թելադրանքները փոխանցեց պատկան նախարարութիւններուն, քաղաքացիական պաշտպանութեան սպասարկութեան, հրշէջներուն եւ բանակին, որ համակարգեն իրենց ճիգերը եւ կարելի ամէն միջոց գործածեն մարելու համար հրդեհները:

Լիբանանեան բանակին պատկանող ուղղաթիռներ երկգրամաթիւ իրենց մասնակցութիւնը բերին մարելու համար գրգմաթիւ հրդեհներ, որոնց թիւը հասաւ 96ի: Ամէնէն սաստիկ հրդեհները արձանագրուեցան Ռաշմայայի, Ռուհյատի եւ Մրրիխթայի մէկ:

ՏՈՔԹ. ՌԱԶՄԻԿ ԳՆԱՃԵԱՆ

(ԱԿՆԱԲՈՅԺ)

(Վկայեալ Միացեալ Նահանգներէն)

Կը յայտնէ, թէ կ'ընդունի իր հիւանդները EYE AND EAR HOSPITALի մէջ, Նաքքաշ, ամեն Երեքշաբթի, Չորեքշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը ժամը 12:00էն մինչեւ 6:00:

Հեռաձայն՝ 04-521130/1/2/3

Cell. 03-629594

ԱԶԳ. ՍՈՒՐԷՆ ԽԱՆԱՄԻՐԵԱՆ ՔՈԼԷԳ Մ. ԳԱՐԱԿԷՕԶԵԱՆ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ

Հեռ. 01-891545

e-mail: Khanamir @ inco.com.lb

1999-2000 կրթական տարեշրջանի արձանագրութիւնները կը շարունակուին մինչեւ Երկուշաբթի, 4 Հոկտեմբեր 1999, ամեն օր ժամը 9:00էն 1:00, բացի Շաբաթ օրերէն:

Դպրոցական կրթաթոշակի փոփոխութիւններ տեղի չեն ունեցած:

Համազգեստի եւ գիրքերու վաճառքը պիտի կատարուի Չորեքշաբթի, 29 Սեպտեմբերէն սկսեալ:

Վերամուտի թուականներն են՝

•Միջնակարգ եւ երկրորդական՝ Չորեքշաբթի, 6 Հոկտեմբեր:

•Նախակրթարան՝ Հինգշաբթի, 7 Հոկտեմբեր:

•Մանկապարտէզ՝ Երկուշաբթի, 11 Հոկտեմբեր:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Ատոմ Թնճուկեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Պետիկ Քահվէճեան եւ գաւակունք
Տիկին Ատրինէ Ենիգոմշեան եւ գաւակունք
Տիկին Շահասպ Պուլտուգեան եւ գաւակունք
Տիար Տիգրան Հերարտեան
Տէր եւ տիկին Միսաք Հերարտեան եւ գաւակունք
Տիար Կիրակոս Թնճուկեան
Տիկին Հերմինէ Թնճուկեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, քրոջ, մօրաքրոջ եւ հարազատին՝

ՄԵԼԻՆԷ ԹՆՃՈՒԿԵԱՆԻ

(ծնեալ՝ ՀԵՐԱՐՏԵԱՆ)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 26 Սեպտեմբեր 1999, Ուաշինկթընի մէջ:

Թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի Շաբաթ, 2 Հոկտեմբեր, Ուաշինկթընի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մանազդ:

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Սամուէլ Ապտեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Սամիր Ղանէմ եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Բարգէն Ապտեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Միսաք Նագարեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Աւետիս Հաճընեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ հարազատին՝

ՀՌԻՓՍԻՄԷ ԱՊԱՏԵԱՆԻ

(ծնեալ՝ ՀԱՃԸՆԵԱՆ, 1931ին)

մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 30 Սեպտեմբեր 1999, առաւօտեան ժամը 8:00ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Ուրբաթ, 1 Հոկտեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 2:00ին, Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ագգային գերեզմանատունը:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մանազդ:

•Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին զաւակներուն բնակարանը, Ուրբաթ 1, Շաբաթ 2 եւ Կիրակի 3 Հոկտեմբերին:

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ

21 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1999

ՀԵՀՈՄԻ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ

•Անգլերէն, արաբերէն եւ հայերէն լեզուներով: Բոլոր նիւթերը նախակրթարանի եւ երկրորդականի աշակերտներուն համար: Դիմել՝ հեռ. 01-449460 եւ 03-353386:

ՈՍԿԵՐԻՉՆԵՐՈՒ ԵՒ ԺԱՄԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Կը պատրաստենք ամէն չափի եւ ձեւի ԱԳԱԿԻՆԵՐ ԴԻՄԵԼ՝ ՊԱՐԳԵԻԻՆ LA SACOCHE

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՒՈՅ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ (ՀԵՀՈՄ)

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՍԱԽՕՍ՝

ՏՈՔԹ. ՐԱՖՖԻ Ա. ԴԱՄԵՆԱՆ

(Blood Donation & Related Issues)

Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 2 Հոկտեմբեր 1999, ՀԵՀՈՄի կեդրոնատեղիին մէջ, Մեծի Տաճեն Կիլիկիոյ կաթողիկոսարան, Անթիլիաս:

•Հրաւէր նամալսարանականներու եւ Բ. *պաքալօրէայի* աշակերտներու:

ԲԱԲԳԷՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ ՍԱՆԵՐՈՒ ՖՈՆՏԻՆ

•Հելէն Ճիկէրեանի մահուան առիթով,
Մանուշակ Պոյաճեան՝ 50.000 լ. ո.

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ԿՈՄԻՏԱՍ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ - ՊԷՅՐՈՒԹ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԸՆԹՐԻՔ

Այսօր՝ Ուրբաթ, 1 Հոկտեմբեր 1999, երեկոյեան ժամը 8:30էն սկսեալ, միութեան ակումբին մէջ, Զորաք Էլ Պլաթ:

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՊԱԳԱՅԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ...

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԳԱՄԲԱՆ

ՓՕԼԻԿԼՈՒԹ

ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԵԹԷ...

•Եթէ միջնակարգ դասարանի աշակերտ ես, արձանագրուէ նախապատրաստական դասարանի:

•Եթէ *պըրէվէյ* դասարան հասած ես, արձանագրուէ *պաքալօրէայի* Ա. դասարան:

•Եթէ *պաքալօրէայի* քննութենից յաջողած ես, արձանագրուէ վարժարանին համալսարանական (TS) դասարան:

Արձանագրութիւն՝ ամեն օր առաւօտեան ժամը 8:00էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 8:00: Տորա. հեռ. 01 - 251320, 03-299484: Տէր եւ տիկին ՊԵՏՐՈՍ ՇԵՄՄԵՍԵԱՆ:

•*ՊԵՔԱԱՅԻ մասնաճիւղ դիմել՝ ԺԱՔ ՏԱՂԼԵԱՆի եւ ՐԱՖՖԻ ԳԷՈՐԳԵԱՆի (Այնճար). հեռ. 03 - 272676:*

ՀԱԿԱՌԱԿ ՔԱԿԻ ՅՈՒՅԱԲԵՐԱԾ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԿԱՄԵՅՈՂՈՒԹԵԱՆ

ԹՐՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԻՐ ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԻՐԱՔ ԹԱՓԱՆՑՈՒՄԸ

Թրքական հզօր բանակը կը շարունակէ իր հիւսիսային Իրաքի մէջ ՔԱԿի գինեալներ հետապնդելու իրենց գործողութիւնը, որ ըստ թուրք պաշտօնատարի մը, Երկուշաբթի օր սկսած է։ Գործողութիւնը կը զուգադիպէր բանակին ծայրայեղական այն յայտարարութեան, թէ պայքարը պիտի չարունակէ մինչեւ որ բոլոր «ահարեկիչները» անձնատուր ըլլան կամ «չեզոքացուին»։

Վերոնշեալ զարգացումները հարուած մը կը հասցնեն Քիւրտիստանի Աշխատաւորական Կուսակցութեան գինեալներուն, որոնք կ'ըսեն, թէ խաղաղութիւն կը հետապնդեն։

Թուրքիոյ հարաւարեւելեան գօտիին մէջ պաշտօնատար մը ըսաւ, թէ բախումները կը չարունակուին, սակայն կորուստներու մասին տեղեկութիւն չկայ։

Թուրքիոյ պաշտպանութեան նախարար Սապահաթթին Զաքմաքօղլու յայտնած է, թէ հիւսիսային Իրաքի մէջ կեդրոնական իշխանութեան մը չգոյութիւնը ՔԱԿի առիթ տուած է հոն կեդրոններ հաստատելու, ինչ որ մղած է Թուրքիան շրջանին մէջ միջամտելու։

Հիւսիսային Իրաքը 1991ի Մոգի պատերազմէն ի վեր իրարու մրցակից քրտական հատուածներու հակակշիռին ենթակայ է։

Նորագոյն գործողութեան կապուած գոհերու մասին պաշտօնական յայտարարութիւն չկատարուեցաւ, սակայն շրջանին մէջ գինուորական եւ քաղաքային աղբիւրներ յայտնած են, թէ ՔԱԿի 18 գինեալներ գոհուած են եւ թուրք 5 գինուոր սպաննուած է։

Անգարայի դաշնակից թուրք քիւրտ գինեալ ուժի մը երեք անդամները, ինչպէս նաեւ Թուրքիոյ գօրակցող Իրաքի քրտական մէկ խմբակին անդամ երեք «փեշմերկաներ» նաեւ սպաննուած են։

Միւս կողմէ, խումբ մը քիւրտ փաստաբաններ Թուրքիոյ հարաւարեւելեան գօտին մեկնած են ՔԱԿի չուրջ 25 գինեալներու անձնատուութեան հսկելու համար։

Պոլսոյ մէջ, փաստաբաններուն մէկ բանբերը յայտնեց, թէ անհրաժեշտ է այդ գինեալներուն ապահովութիւնը երաշխաւորել։

Սակայն պաշտօնատարներ կ'ըսեն, թէ գինեալները պիտի ձերբակալուին եւ դատուին, ինչպէս պիտի ըլլար ոեւէ այլ գինեալի պարագային։ Խորհրդարանը վերջերս ներումի բանաձեւ մը վաւերացուցած է ըմբոստ այն քիւրտերուն համար, որոնք գինեալ յարձակումներու չեն մասնակցած։

ՔԱԿի ղեկավար Ապտիւլլա Օճալան, որ Թրքական ատեանի մը կողմէ մահուան դատապարտուած է, կոչ ուղղած էր կուսակցութեան խումբ մը գինեալներու, որ իրենց զէնքերով անձնատուր ըլլան թրքական իշխանութիւններուն՝ խաղաղութեան իրենց տենչը ցուցաբերելու քայլով մը։

Իսկ այս չաբաթ Օճալան գգուշացուցած էր, թէ տագնապը հակակշիռ դուրս կրնայ գալ, եթէ Անգարա դէպի խաղաղութիւն իր քայլերուն լուրջ մօտեցում չցուցաբերէ։

ԻՐԱՔ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԷ ԹԱՓԱՆՑՈՒՄԸ

Իրաք երէկ դատապարտեց թրքական գինուորական թափանցումը՝ ըսելով, որ 5000 գինուոր սահմանը կտրած է։ Անիկա Թուրքիային պահանջեց, որ անմիջապէս իր ուժերը հեռացնէ հիւսիսային Իրաքէն։

(ՌՈՅԹԵՐ)

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ԻՆՏՈՆԵԶԻԱ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՅՔԱՐՈՂ ԹԻՄՈՐՅԻՆԵՐԸ ԻՐԵՆՑ ԶԷՆՔԵՐԸ ՅԱՆՁՆԵՑԻՆ *ՄԱԿԻ ՈՒԺԵՐՈՒՆ*

ՏԻԼԻ, 30 (ՌՈՅԹԵՐ ՀԱՅ).- Արեւելեան Թիմորի անկախութեան համար պայքար մղող կիներ ուժերը Հինգշաբթի օր դուրս եկան իրենց թաքստոցներէն եւ զէնքերը յանձնեցին ՄԱԿի խաղաղարար ուժերուն։

Ճակատներ ըմբոստ ուժերէն կիներ փոխադրող երեք ինքնաշարժներ մայրաքաղաք Տիլի ժամանեցին եւ զէնքերով լեցուն բեռնակառք մը յանձնեցին բազմազգեան ուժերուն, յայտնեցին ականատեսներ եւ կիներ։ *Ճակատներ* ուժերը մօտաւորապէս 24 տարիէ ի վեր կիներ պայքար կը մղէին Ինտոնեզիոյ եւ անոր բանակին դէմ՝ Արեւելեան Թիմորի անկախութիւնը պահանջելով։

Միւս կողմէ, բազմազգեան ուժերուն մաս կազմող բրիտանացի կիներ ձերբակալեցին երկու կիներ, որոնք նաւահանգիստի մը մէջ պատանդ պահած էին աւելի քան չորս հազար թիմորցիներ։ Զինեալները մաս կը կազմեն խմբակի մը, որ կը ծրագրէր շրջանէն հեռացնել արեւելեան թիմորցիները։

ՃԱՊՈՆԻԱ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒ Է ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ

Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան նախարար Ուիլիըմ Քոհէն, որ Ինտոնեզիա կ'այցելէ, յայտնեց, որ նախագահ Հապիպի եւ բանակի հրամանատարը յանձնառու են Արեւելեան Թիմորի խաղաղութեան եւ կիներ ուժերը ճնշելու աշխատանքին։

Քոհէն ճաքարթայի մէջ տեսակցութիւն ունեցաւ նախագահին ու բարձրաստիճան պաշտօնատարներու հետ։ Բանակի հրամանատար վօր. Ուիրանթոյի հետ ունեցած տեսակցութեան աւարտին, Քոհէն ըսաւ, որ կառավարութիւնն ու բանակը համաձայն են, որ կիներ ուժերը պէտք է կիներ թափի ըլլան եւ քննութիւն բացուի բանակին ու կիներ ուժերուն միջեւ տեղի ունեցած բախումներուն շուրջ։

MULTISERVICE
MASTER MALL
ՁԱՅՆԻ ՍԱՐՔԱՒՈՐՈՒՄ
ԱՄԷՆ ԱՌԻԹԻ ՀԱՄԱՐ

Խրախճանք, *քոքթէյլ*, երիտասարդական հաւաքոյթ, հաշկերոյթ-պարահանդէս, երգահանդէս եւ այլն։
Դիմել հեռաձայն 01-261519 եւ 01-254383 թիւերուն։
E-mail: orizon99@.lnco.com.lb.

Այսօր Վանայ Ձայնէն
Կէսօրէ առաջ ժամը 11:00ին
ՈՒՆԿՆԴՐԵՑՔ
Հայրենիք - Սփիւռք Խորհրդաժողովի
ընթացքին
ՎԱՀԷ ՕՇԱԿԱՆԻ
ԵՒ ՌՈՊԵՐ ՀԱՏՏԷՃԵԱՆԻ
ԽՕՍՔԵՐԸ
կէսօրէ ետք ժամը 12:45ին
ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ՝
ՊՐՆ. ՄԻՔԱՅԷԼ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆԻ ՀԵՏ
Նիւթ՝ «ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅ ԳԱՂՈՒԹԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ»

ՓԻՆՈՇԷԻ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐԸ ՊԻՏԻ ՎՃՌՈՒԻ 8 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 30 (ՌՈՅԹԵՐ).- Չիլիի նախկին բռնատէր Աուկուստօ Փինոչէի ճակատագիրը պիտի վճռուի Հոկտեմբեր 8ին, երբ Բրիտանիա պիտի յայտարարէ գինք Սպանիոյ արտայանձնելու, կամ չարտայանձնելու որոշումը, յայտնեց բրիտանացի դատախազ մը Հինգշաբթի օր։

Զորսօրեայ նիստերու աւարտին, դատախազ Ռոնըլտ Պարթըլ յայտնեց, որ վճիռը պիտի յայտարարուի յառաջիկայ Ուրբաթ օր։ Եթէ Բրիտանիա որոշէ Սպանիոյ արտայանձնել Փինոչէն, շատ հաւանարար պաշտպան փաստաբանները անմիջապէս վերադատ ատեան պիտի ներկայանան՝ վերատեսութեան ենթարկելու համար վճիռը։

Սպանացի դատախազ մը կ'ուզէ դատել Փինոչէն, որովհետեւ անոր իշխանութեան օրերուն անմարդկային արարքներ գործուած են Չիլիի մէջ։ Փինոչէի փաստաբանները կ'առարկեն՝ դիտել տալով, որ ենթադրեալ չարչարանքները հաստատող փաստեր գոյութիւն չունին։

ԻՐԱՔ ՊԻՏԻ ՄԵՐԺԷ ՈՐԵՒԷ ԾՐԱԳԻՐ, ՈՐ ԱՄԲՈՂՋՈՒԹԵԱՄԲ ՉԻ ՋՆՋԵՐ *ՄԱԿԻ* ՊԱՏԺԱՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐ ՄՈՀԱՄԷԴ ՍԱՀԻՖ ՍԱՀԱՖ

ՏՈՒՊԱՑ, 30 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իրաք պիտի մերժէ որեւէ ծրագիր, որ կ'առաջարկէ առկախել եւ ոչ թէ ամբողջութեամբ ջնջել ՄԱԿի հաստատած պատժամիջոցները, յայտնեց արտաքին գործոց նախարար Մոհամէտ Սայիտ Սահաֆ Հինգշաբթի օր։

«Հայաթ» օրաթերթին կողմէ հրապարակուած հարցազրոյցի մը մէջ, Սահաֆ ըսաւ, որ Իրաքի կեցուածքը յստակ է, որովհետեւ անիկա ենթարկուած է ՄԱԿի բոլոր որոշումներուն եւ հետեւաբար ժամանակը հասած է, որպէսզի ՄԱԿ ալ ջնջէ պատժամիջոցները։

Սահաֆ յայտնեց նաեւ, որ Ապահովութեան Խորհուրդի մնայուն անդամ հինգ երկիրներու ներկայացուցիչները ժողովներ կը գումարեն, որպեսզի պատժամիջոցները առկախելու ծրագիր մը, որ պիտի մերժուի Պաղտատի կառավարութեան կողմէ։

•ԻՐԱՔ մօտ օրէն Վատիկանի հետ պիտի քննարկէ Յովհաննէս Պօղոս Բ. պապին նախատեսուած այցելութեան մանրամասնութիւնները եւ որեւէ միջոցառումներ, յայտնեց Սահաֆ, որ չըսաւ, սակայն, թէ պապին այցելութիւնը ե՞րբ տեղի պիտի ունենայ։

ԼԻՊԻՈՅ ՄԷՋ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐ ՉԿԱՆ

ԿԸՍԱԾ ՋԱԼՋԱԼԵԱՆ

ԹՈՒՆՈՒՆՈՒՉ, 30 (ՌՈՅԹԵՐ).- Լիպիոյ դեկավար Մուամմար Քագաֆի հերքեց մարդկային իրաւանց պաշտպան միջազգային կազմակերպութիւններու այն ամբաստանութիւնները, ըստ որոնց Լիպիոյ կառավարութիւնը քաղաքական բանտարկեալներ կը պահէ, յաղորդեց ԺԱՆԱ լրատու գործակալութիւնը։

Քագաֆի ըսաւ, որ մարտահրաւէր կ'ուղղէ «էմնըսթի Ինթըրնէշընըլ»ի, մարդկային իրաւանց այլ կազմակերպութիւններու եւ անոնց ներկայացուցիչներուն, որ Լիպիա այցելեն հաստատելու համար, որ անիկա միակ

Շար.ը՝ էջ 10

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ *ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ*

ՇԱԲԱԹ, 2 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1999ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

Մեծ ժողովրդականութիւն վայելող *«Ալօ Քութպոլ»* յայտագիրը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Քութպոլի մրցումներու ատեն ձեզի կ'ընծայէ հաճելի - օգտակար ժամեր եւ խաղերու մասնակցողներու բազմաթիւ նուէրներ. գլխաւոր պարգեւը՝ Պէյրութ - Երեւան - Պէյրութ օդանաւային տոմս մը։

ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼՆԵՐԸ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿԱԾԻՆ ՊԱՏԱՆԴ ԲՌՆՈՒԱԾ ԲԱՆՏԱՊԱՀՆԵՐԸ

ԹՐՔԱԿԱՆ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԲԻՐԵՐՈՎ ՅԱՐՁԱԿԵՑԱՒ ՅՈՒՅԱՐԱՐՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ ԵՒ ՏԱՍՆԵԱԿՆԵՐՈՎ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ԿԱՏԱՐԵՑ

ՊՈԼԻՍ, 30 (ՌՈՅԹԵՐ).- Թրքական ոստիկանութիւնը Հինգշաբթի օր բիրերով յարձակեցաւ ցուցարարներու վրայ, որոնք յիշատակի հանդիսութեան մը կը մասնակցէին՝ չարաթաւերջին բանտային խռովութիւններու ընթացքին սպաննուած ձախակողմեան բանտարկեալի մը համար։ Անիկա նաեւ տասնեակներով ցուցարարներ ձերբակալեց։

Թուրքիոյ Մարդկային Իրաւանց Ընկերակցութիւնը յայտնեց, թէ չուրջ 100 ցուցարարներ, որոնց կարգին Անգարայի բանտին մէջ սպաննուած 10 բանտարկեալներու պարագաներ, ձերբակալուած են։ Ուրիշներ, ոստիկանութեան կողմէ ծեծերուն պատճառով, վիրաւորուած են։ Ընկերակցութիւնը յայտնեց, թէ ընտանիքները յիշատակի արարողութիւն կատարած են ոստիկանութեան կողմէ բանտարկեալի մը աճիւններուն գրաւումէն եւ թաղումէն ետք։

Միւս անձերը ձերբակալուած են երկու այլ բանտարկեալներու դիակներու փոխադրութեան կամ թաղման ընթացքին։

«Անատոլու» լրատու գործակալութիւնը յայտնեց, որ կարելի եղած է համաձայնութիւն մը գոյացնել բանտարկեալներուն հետ, որոնք հինգ օրէ ի վեր 70 բանտարկեալներուն հետ, որոնք հինգ օրէ ի վեր 70 բանտապահներ պատանդ բռնած էին։ Համաձայնութեան իրբեւ պրդիւնք բանտապահները ազատ արձակուեցան։

Բանտարկեալները չաբաթաւերջի բռտութիւններուն չուրջ քննութիւն եւ բանտարկեալները մէկ բանտէն միւսը փոխադրելու ձեւին ջնջումը կը պահանջէին։

ԿԻՊՐՈՍԻ ՀԱՐՑՈՎ ԹՈՒՐՔԻԱ ԿԱՐՄՐ ԿԵՑՈՒՄԱԾՔ ԿԸ ՅՈՒՅԱԲԵՐԷ

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ - ԹՈՒՐՔԻԱ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ

Միացեալ Նահանգներ Չորեքշաբթի օր յայտնեցին, թէ առեւտրական համաձայնութիւն մը գոյացուցած են Թուրքիոյ հետ տեսակցելու կապերուն զարկ տալու նպատակով։

Մ. Նահանգներու առեւտուրի ներկայացուցիչ Շարլին Պարշեֆսքի յայտնեց, թէ կնքուած համաձայնագիրը առեւտուրի եւ շահարկման ծիրը պիտի ընդարձակէ, «ինչ որ կրնայ օժանդակել թրքական տնտեսութեան վերակազմութիւն զայն հարուածած մահացու երկրաշարժէն ետք», ըսաւ։

Ըստ համաձայնագիրին, Ուաշինկթըն եւ Անգարա պիտի կազմեն երկկողմանի յատուկ խորհուրդ մը, որ պիտի աշխատի առեւտրական խոչընդոտները ջնջելէ եւ անոնց դանդաղ պարագային առեւտրական նոր համաձայնագիրներու շուրջ բանակցութիւններ տանիլ։

Համաձայնագիրին մասին յայտարարութիւն կատարուած էր նախագահ Պիլ Քլինթընի եւ վարչապետ Պիւլենթ Էճեւիտի միջեւ Երեքշաբթի օր Ուաշինկթընի մէջ տեղի ունեցած տեսակցութենէն ետք։

Այցելութիւնը Էճեւիտի համար առիթ մը կը նկատուէր թրքական տընտեսութեան ամերիկեան օժանդակութիւն ապահովելու համար։ Տնտեսութիւնը գրեթէ քանդուած է Օգոստոսի երկրաշարժին պատճառով, որ աւելի քան 15 հազար զոհ իլած էր։

Պարշեֆսքիի գրասենեակին համաձայն, երկու երկիրներուն միջեւ առեւտուրը կրկնապատկուած է 1993էն ի վեր։ 1998ին Թուրքիոյ դէպի Մ. Նահանգներ արտածումները 2,5 միլիառ տոլարի հասած են, նոյն տարին ամերիկեան արտածումները 3,5 միլիառ տոլարի արժողութեամբ եղած են։ Թուրքիոյ մէջ ամերիկեան ուղղակի ներդրումները 1,1 միլիառ տոլար եղած են։

ԿԻՊՐՈՍԻ ՀԱՐՑՈՎ ԹՈՒՐՔԻԱ ԿԱՐՄՐ ԿԵՑՈՒՄԱԾՔ ԿԸ ՅՈՒՅԱԲԵՐԷ

Էճեւիտ Զորեքշաբթի օր Մ. Նահանգներու Մամուլի Ազգային Ակումբին մէջ խօսք առնելով, վերահաստատած է իր այն կեցուածքը, թէ Կիպրոսի յոյն եւ թուրք համայնքներուն միջեւ որեւէ բանակցութեան սկսումէն առաջ, թրքական հակակշիռին եւ թակայ հիւսիսային գօտին պէտք է իբրեւ «անկախ պետութիւն» ճանչցուի։

Այս կեցուածքը անընդունելի է Մ. Նահանգներու համար։

Էճեւիտ շեշտած է, թէ «անհերքելի այն տուեալը, թէ Կիպրոսի մէջ երկու անջատ եւ անկախ պետութիւններ կան, պէտք է հրապարակաւ ընդունուի եւ երկու կողմերը տիալոգի մասնակցին ամբողջովին հաւասար հանգամանքով»։

Սակայն Քլինթըն-Էճեւիտ տեսակցութենէն ետք, ամերիկացի պաշտօնատարներ յոյս յայտնած են, որ միջին եղրիւրի մը պիտի գոյացուի։ Անոնք ըսած են, թէ այն տուեալը, որ Էճեւիտ հաւանութիւն տուած է Կիպրոսի հարցով զբաղող Քլինթընի յատուկ բանագնաց Ալ Մոզըսի շրջան այցելութեան (հաւանաբար յառաջիկայ շաբաթ), դրական նշան մըն է։

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան մէկ պաշտօնատարը, որ Էճեւիտի հետ Մ. Նահանգներ կ'այցելէ, յայտնած է, թէ վարչապետին կարծր կեցուածքը ամենեւին աւելի ի նպաստ թուրք կիպրացի ղեկավար Ռաուֆ Տենքթաշի է, ան որ վստահեցնելու, որ Թուրքիա զայն պիտի չծախէ։

(ՌՈՅԹԵՐ)

Որպէսզի ընկերութեան մը սեփականատէրը ըլլաս...
Ուալիտ Քուսա - Ուալիտ Օֆիս Մաշինըրի ընկերութիւն

Որպէսզի քայլ պահես արհեստագիտութեան հետ:
Էլի Պըրպէրի - Էլի Պըրպէրի կարաժ

Որպէսզի հաստատութիւն մը ղեկավարես...
Կրէյս Պատըր Խաուամ - Խաուամ տպարան

Որպէսզի քու սեփական գործդ ունենաս...
Մարուան Ռըշմանի - Ռըշմանի հաստատութիւն

ՊԻՊԼՈՍ ՀԻՄՆԱՐԿԸ ՔԵԶԻ ԿՈՒ ՏԱՅ ԿԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆԸ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ԵՐԱԶՆԵՐԴ ԵՒ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԴ
(զանազան մասնագիտութիւններ՝ BP - BT - TS - TDS)
•Էլէքթրոնիքս •առեւտրական գիտութիւններ •մանկավարժի փոքրերու հոգածութիւն •շինարարական առուեսխ • կնոջական արդուզարդ •Էլէքթրոնիք հաշուապահութիւն •ինքնաշարժներու նորոգութիւն •չէնքեր •ելեկտրականութեան ցանց •ընդհանուր հաշուապահութիւն •հաշուապահութեան բաժնի ղեկավարութիւն •գործադիր քարտուղարութիւն •ելեկտրական գործեր •ձայնասփիւռի եւ պատկերասփիւռի նորոգութիւն •ինքնաշարժներու ելեկտրական գործեր •ելեկտրական ընդհանուր գործեր •ջեռուցում •ձարտարարուեստական ելեկտրական գործեր •համակարգիչ լեզուներ (DOS - WINDOWS - WINWORD - EXCEL) •լեզուներ •համակարգիչի նորոգութիւն •չէնքերու մաքէթի շինութիւն •չէնքերու կապալառու •(երկրաչափական Autocard գծագրութեան հետ):
INSTITUT BYBLOS
INSTITUT TECHNIQUE
ՊԻՊԼՈՍ ՀԻՄՆԱՐԿ
գիտութիւններու եւ արհեստներու
ՏՈՐԱ
Ազգային Ապահովագրութեան սնտուկի շէնք
հեռ. 01 - 894600
ՀԱՐԵԹ ՀԲՐԵՅՔ
Ամէն կեդրոն հեռ. 01 - 273863
ՖԲՐՈՆ ՇԸՊՊԷՔ
Ապրած կեդրոն հեռ. 01 - 293171

ԵՐԵՒԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԱՆԴԱՄ

Նախագահի մամլոյ գրասենեակէն կը հաղորդեն, թէ 28 Սեպտեմբերին, հրամանագիրով մը, նախագահ Ռոպերթ Քոչարեան Ազգային Անվտանգութեան Խորհուրդի անդամ նշանակեց Երեւանի քաղաքապետ Ալպերթ Բազեեանը: Յայտնենք, թէ ան Խորհուրդի 9րդ անդամն է:

ՆՇԱՆԱԿՈՒԵՑԱՆ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՄՇՏԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐ

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան Նախագահ Արկադի Ղուկասեան 29 Սեպտեմբերի հրամանագիրով կարապետ Քեպապճեանը նշանակած է՝ Մերձաւոր Արեւելքի երկիրներուն մէջ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան մշտական ներկայացուցիչ (նստավայրը՝ Պէյրութ), իսկ Վարուժան Իսկենտէրեանը՝ Աւստրալիոյ մէջ:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ՝ ՀՐԱՅՐ ՄԱՐՈՒԽԵԱՆԻ ԴԱՄԲԱՐԱՆԻՆ

Կիրակի, 26 Սեպտեմբերին, Հայաստան - Սփիւռք համաժողովի մասնակից դաշնակցականներու պատուիրակութիւնը, Հ. Յ. Դ. Գերագոյն Մարմինի եւ Բիւրոյի ներկայացուցիչները, պատգամաւորներն ու կուսակցական բնկերներ այցելեցին քաղաքային պանթէոն, ուր ամփոփուած է Հ. Յ. Դ. Բիւրոյի երկար տարիներու անդամ եւ ներկայացուցիչ բնկ. Հրայր Մարուխեանի մարմինը:

Քանի մը սր առաջ արդէն զետեղուած էր գերեզմանաքարը, որ պիտի սրհնուի յառաջիկայ Դեկտեմբերին, անոր մահուան տարելիցին առիթով:

Ներկաները դամբարանին չուրջ երգեցին «Մենք ան-կիղծ վիճուոր ենք» երգը:

ՄՇԱԿՄԱՆ ՄԷՋ Է ՀԻՒՍԻՍ - ՀԱՐԱՒ ՄԱՅՐՈՒՂԻԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

Հայաստան - Սփիւռք խորհրդաժողովէն անմիջապէս ետք, 25 Սեպտեմբերին, «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը խորհրդաժողովի սփիւռքահայ պատուիրակներուն եւ լրագրողներուն համար կազմակերպեց ուղեւորութիւն մը դէպի Լեռնային Ղարաբաղ՝ այլեւս իրողութիւն դարձած Գորիս - Լաչին - Ստեփանակերտ մայրուղիով:

Շուրջ ութը տասնեակ պատուիրակներու խումբը ականատես եղաւ ճամբու 100 մեթր հատուածին վրայ վերջին պայթեցման աշխատանքներուն, որու 1.5 քմ. հատուածի ասֆալթապատումէն ետք, ինչպէս հաւաստիացուցին հիմնադրամի պատասխանատուները, մէկ ամիսէն 70 քմ. երկայնքով մայրուղին պիտի ամբողջանայ:

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան վարչապետ Անուշաւան Դանիէլեան ճաշկերոյթի ընթացքին իօսք առնելով շնորհակալութիւն յայտնեց այն բոլոր 200 հազար հայերուն, որոնք իրենց ներդրումը ունեցած են հանապարհի կառուցման գործին մէջ, եւ խոստացաւ, որ անոնց իւրաքանչիւրին անունը պիտի գրուի մայրուղիի երկայնքին տեղադրուելիք յուշատախտակներու վրայ, որոնք պիտի ստեղծեն Նոյեմբերին Ստեփանակերտի մէջ տեղի ունենալիք քանդակի միջազգային փառատօնի մասնակիցները:

Վարչապետը յայտնեց, որ արդէն կը գծագրուի Լեռնային Ղարաբաղի ներքին հիւսիս - հարաւ մայրուղիի կառուցումը եւ ըսաւ. «Արցախը կեանքին կոպող զարկերակը կայ, հիմա պէտք է կառուցենք ողնայարը»: Ա. Դանիէլեան, որպէս Լեռնային Ղարաբաղի տնտեսական զարգացման գրասկան, սփիւռքահայերը հրաւիրեց տնտեսական գործունէութիւն ծաւալելու Արցախի մէջ, որուն համար բոլոր նախադրեալները կան, եւ որուն երաշխաւորը պետութիւնն է:

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործադիր տնօրէն Վահան Տէր Ղեւոնդեանի համաձայն, հիւսիս - հարաւ մայրուղիի նախագիծը կազմելու համար ներկայիս ուսումնասիրութիւններ կը կատարուին. ըստ ծրագիրին, անիկա հիւսիսէն - հարաւ պէտք է կտրէ Լեռնային Ղարաբաղի տարածքը՝ Մարտակերտի Թալիշ գիւղէն երկարելով մինչեւ Հադրութի շրջանի Առաքել գիւղը. այսինքն՝ շուրջ 170 քմ. երկարութեամբ:

Խօսելով «Արցախ» ծրագիրին մասին, որ կը վերաբերի ելեկտրահաղորդման, խմելու եւ ոռոգման ջուրերու համակարգերու վերականգնման եւ կառուցման, դպրոցաշինութեան եւ ընդհանրապէս գիւղերու վերականգնումին, հիմնադրամի տնօրէնը ըսաւ, որ անիկա միշտ ալ հիմնադրամի ուշադրութեան կեդրոնն է եւ ցարդ շուրջ եօթը տասնեակ տուներ վերականգնելէն ետք, հիմնադրամը այժմ այդ գործը կը շարունակէ Հաթերքի, Ումուտլուի եւ այլ բնակավայրերու մէջ:

Ըստ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի Սփիւռքի մէջ գործող 20 մասնաճիւղերէն Միացեալ Նահանգներու արեւմտեան յանձնախումբի պատասխանատու Զաւէն Խանջեանի, «Արցախ» ծրագիրին օժանդակելու համար Նոյեմբերի կէսերուն Լոս Անճելըսի մէջ վարչապետ Դանիէլեանի ներկայութեամբ *թելեթոն* մը պիտի կազմակերպուի:

ԿԻՆԵՐՈՒ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՇԽՈՒԺՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՍԵՄԻՆԱՐ

Հասարակութեան մէջ կիներու կարգավիճակի եւ քաղաքացիական աշխուժութեան բարձրացման խնդիրները արծարծուեցան Հայաստանի Համալսարանական կրթութեամբ կիներու ընկերակցութեան նախաձեռնութեամբ Տաւուշի մէջ հրաւիրուած սեմինարին ընթացքին:

Իր ելոյթին մէջ քննող հարցերուն կարեւորութիւնը չեշտեց ընկերակցութեան նախագահ Ձեմմա Հասրաթեան: «Խաղաղութեան մշակոյթ. երկխօսութիւն եւ ժողովրդական դիւանագիտութիւն» ծրագիրով կազմակերպուած այս սեմինարի ընթացքին երեւանցի գիտնականներ ուննկնդիրներուն ներկայացուցին ընկերարանական ուսումնասիրութիւններ կիներու դրութեան, անոնց հասարակական եւ քաղաքական աշխուժութեան բարձրացման, հասարակութեան մէջ եւ ընտանիքէն ներս տագնապի իրաւիճակներու յաղթահարման, ինչպէս նաեւ պատերազմի հակամարտութիւններու կանխարգիլման վերաբերեալ:

ՄՆՋԱԽԱՂԱՑԻՆ ԵԼՈՅԹՆԵՐ՝ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԱԾ «ՈՎԱՍԻՍ» ԹԱՏՐՈՆԻՆ ԿՈՂՄԷ

Բրիտանական «*Օքսֆամ*» բարեգործական կազմակերպութեան հովանաւորութեամբ, 1998 թուականին Հայաստանի մէջ ստեղծուեցաւ երիտասարդ հաշմանդամներու «Կամք Եւ Կորով» կազմակերպութիւնը, որուն նախագահն է Մարի Պահուտեան: Շուրջ մէկ տարի է, որ կազմակերպութեան կից հիմնուած է թոյլ լսող եւ խուլ երեխաներու մնջախաղի «Ովասիս» թատրոնը, որ անցեալ տարուընէ ի վեր ելոյթներ կու տայ Երեւանի տարբեր մշակութային կեդրոններու մէջ:

Վերջերս բացառակութեան հիմնարկի օժանդակութեան հիմնադրամի օգնութեամբ թատերախումբը ներկայացումներով ելոյթ ունեցած է Լոռիի եւ Շիրակի մարզերուն մէջ:

Համաձայն Մ. Պահուտեանի, թատերախումբը օրերու շնորհակալական ներկայացումով ելոյթ պիտի ունենայ Գրողներու Միութեան Կեդրոնին մէջ՝ ցուցադրելով դասական *ժանրի* մնջախաղային մանրապատումներ:

ՇԱՆՈՒՅՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնելի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ՉԵՌՆԱՐԿ՝ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍԱՀՄԱՆԱՅԻՆ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ԲՆԱԿԵՑՄԱՆ

Հողը այն անապական ուժն է, որուն փարելով հայը պիտի հաւաքուի մէկ արեւու տակ ու մէկ բոյն կազմելով երկայնքով ու զօրութեամբ ուխտի մը պէս կը վառէ վտարանդի մեր հոգիները... Հողի տեսլականով ու զօրութեամբ ճամբայ ելած խումբ մը ընկերներու երազը այսօր ապրուած իրականութիւն է արդէն: Ահա այդ գործին իբրեւ նեցուկ ու մասնակից Հ. Յ. Դ. «Դրօ» կոմիտէի կազմակերպութեամբ, Չորեքշաբթի, 15 Սեպտեմբեր 1999ին տեղի ունեցաւ ձեռնարկ մը նուիրուած Հայաստանի սահմանամերձ գօտիներու բնակեցման ծրագիրին. ձեռնարկին բացումը կատարեց Կարպիս Համամճեան, որ իր հակիրճ խօսքին մէջ կարեւորեց սահմանային գօտիներու ու մանաւանդ Դիցմայրի գիւղին մէջ տարուող աշխատանքները, դիտել տալով, որ այսօրուան Հայաստանի հզօրացման գործընթացը կը սկսի այդ շրջաններէն ու մանաւանդ մեր արտերկրի հայութեան մասնակցութեամբ. ընկերը նախքան իր խօսքին աւարտը ներկայացուց օրուան զեկուցաբերը Նարեկ Աբրահամեանը, որ այդ շրջաններու բնակեցման պատասխանատուն է: Զեկուցաբեր ընկերը իր խօսքը սկսաւ նախ շնորհակալութիւն յայտնելով շրջանի կոմիտէութեան եւ ժողովուրդին, որոնք ճիգ չէին խնայած օժանդակելու տարուող աշխատանքներուն ծրագրի սկզբնաւորման առաջին օրէն իսկ: Ապա ան հակիրճ կերպով ներկայացուց Դիցմայրի գիւղի հիմնումին կարեւորագոյն փուլերը, տալով այսօրուան գիւղին պատկերը, որ ինքնին խօսուն մէկ ապացոյցն է տարուող աշխատանքներու իրաւացիութեան:

Լիբանանէն Զանգելան հասած չորս ընկերներ հիմը կը դնէին գիւղի մը, որ այսօր արդէն կը հաշուէ 90է աւելի բնակիչներ, որոնք իրենց պէտքերը հոգալէ անդին կը միտին տնտեսութիւն ստեղծելով նոր թափ տալ լքուած ու աշխարհէն կտրուած այդ շրջաններուն:

Ան հակիրճ ձեւով ներկայացուց նաեւ մօտիկ ապագային իրագործուելիք աշխատանքները, որոնց մէջ կ'իյնայ Դիցմայրի գիւղին մօտ հիմնուելիք նոր գիւղի մը ծրագիրը. ինչպէս նաեւ գինեգործարանի մը հիմնումը. որ արդէն իր սկզբնական փուլին մէջ է: Անդրադառնալով այսօր իրագործուող այս խիստ հիմնական գործունէութեան Ն. Աբրահամեան ըսաւ. «*Վաղուան մեր վիճակը կախեալ է այսօրուան մեր ռազմավարութեան ուղղուածութենէն: Այսինքն որպէս ազգ ի՞նչ էինք երէկ, ո՞ւր ենք այսօր, ո՞ւր կ'ուզենք հասնիլ վաղը եւ, մանաւանդ, ի՞նչ պիտի ընենք հոն հասնելու համար... իծի համար յըստակ է, թէ մենք կ'ուզենք զօրաւոր Հայաստան մը. եւ այդ հզօր Հայաստանը իրականութիւն կը դառնայ այն ատեն միայն, երբ մենք մեր ունեցածը կը կարողանանք պահպանել եւ ժողովուրդով, եւ ռազմավարական տուեալներով*»: Այստեղ նշելու ենք նաեւ, որ զեկուցման իր մասնակցութիւնը բերաւ գիւղի բնակիչներէն Յարութիւն Պէշտիկեան:

Նախքան ձեռնարկին աւարտը, ներկաները նոր պատկերահանուած սահիկներով ականատես եղան Դիցմայրի գիւղի իրականութեան. բարեբեր հողին ու սքանչելի բնութեան, ինչպէս նաեւ աւելի մօտէն ճանչցան այնտեղ ապրելու եւ բարօր կեանք ստեղծելու կարելիութիւնները: Սքնոլորտէն ոգեւորուած ներկաները տուին հետաքրքրական հարցումներ, որոնց մէջ ակնյայտ էր ամենամօտիկ ատենին հայրենի հողին միանալու փափաքը: Ձեռնարկը փակուեցաւ ու նոր էջ մը բացուեցաւ հայրենի աշխարհին մէջ իրական հիմեր կանգնեցնելու եւ «ԴԷՊԻ ԵՐԿԻՐ» կարգախօսին նոր փայլը եւ ուժականութիւն տալու տեսլականով:

ՆԵՐԿԱՅ ՄԸ

ԿՈՉ

«ԱՐԱՐԱՏ» ՍԱՐՁԱԻԱՆԸ՝ 25 ՏԱՐԵԿԱՆ

1999 թուականը խորհրդանշական թուական հանդիսացաւ Հայ մշակութային «Արարատ» կազմակերպութեան պատմութեան մէջ՝ միաձուլելով կազմակերպութեան հիմնադրութեան ու գործունէութեան 55ամեակը եւ «Արարատ» մարզաւանի 25ամեակը:

25ամեայ մարզաւանը, իր կեանքի բոլոր տարիներուն, իր հնարաւորութիւնները լիովին ի սպաս դրեց՝ սպասարկելու իրանահայ համայնքին:

55ամեայ Ը.Մ.Ա.Կ.ի եւ 25ամեայ «Արարատ» մարզաւանի հարազատ յարկերի ներքոյ դաստիարակուեցին եւ թրծուեցին սերունդներ, որոնք ամէնուրեք, հային վայել բարձր գիտակցութեամբ եւ զոհողութեան զգացումով տոգորուած, ազգային - հասարակական կեանքում ցուցաբերեցին եւ դեռ շարունակում են ցուցաբերել բեղուն գործունէութիւն:

Այս հանգրուանում, երբ լրանում է մարզաւանի 25ամեակը, վերստին շեշտաւորման եւ բարձր գնահատանքի են արժանի բոլոր այն անձնազոհ եւ գիտակից ազգայինները, որոնց նիւթական եւ բարոյական ներդրումներով կառուցուեց իրանահայութեան համար այսքան սիրելի եւ հարազատ օճախը, որը եւ մեծ խնամքով պահպանւում եւ օգտագործւում է մինչ այսօր:

Սոյն թուականի Հոկտեմբերի 8ից մինչեւ 15ը հանդիսաւոր եւ պատշաճ ծրագիրներով տօնուելու է «Արարատ» մարզաւանի 25ամեակը:

Այսու սիրով կոչ ենք ուղղում վերոյիշեալ ազգայիններին, որ իրենց մասնակցութեամբ աւելի քան որակաւորեն յիշեալ ձեռնարկները: Նաեւ իրանահայ միութիւնները եւ յարգելի համայնքը սիրով հրաւիրւում են խուռներամ մասնակցելու տօնական այս ձեռնարկներին:

«Արարատ» մարզաւանի 25ամեակի առիթով ստացուած ուղերձները կը գան առաւել ոգեւորելու եւ գօտեպնդելու կազմակերպութեան անդամներին՝ իրենց ապագայ աշխատանքներում:

Խնդրում ենք ուղերձները մինչեւ ս. թ. Հոկտեմբերի 5ը յղել հետեւեալ հասցէով՝

Հասցէ՝ Ararat Sports Club - Ararat Ave., Vanak Sq., Tehran, Iran
Հեռախօս՝ (009821) 8030223-225
Հեռապատճէն՝ (009821) 8032641
E-mail: ararat@apadana.com

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ «ԱՐԱՐԱՏ» ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ
(Իրան)

ՔԱԼԻՖՈՐՆԻՈՅ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ամերիկայի Հայկական Հանրապետական Խորհուրդը կը տեղեկացնէ, թէ Քալիֆորնիոյ Հանրապետական Կուսակցութեան 1300 պատուիրակները միաձայնութեամբ ճանչցած են Հայկական Ցեղասպանութիւնը, որոշում մը, որ նուիրուած էր Խորհուրդին կողմէ, կուսակցութեան Սեպտեմբեր 27ին կայացած ժողովին մէջ:

Խորհուրդի նախագահ Ալպէրթ Աբգարեան յայտարարեց, թէ Խորհուրդի անդամները տքնաջան աշխատանք տարին՝ արծարծելով այդ հարցը բազմաթիւ պատուիրակներու հետ: «Ասիկա առաջին անգամն է Քալիֆորնիոյ պատմութեան մէջ, ուր որեւէ քաղաքական կուսակցութեան անդամներ կը յաջողին Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչման որոշում անցընել իրենց Կուսակցութեան ընդհանուր ժողովին ընթացքին, ըսաւ Ալպէրթ Աբգարեան:

Ամերիկայի Հայկական Հանրապետական Խորհուրդը տակաւին անցեալ տարի Քալիֆորնիոյ Հանրապետական Կուսակցութեան կողմէ վկայուած էր իբրեւ պաշտօնական կազմակերպութիւն:

Խորհուրդի փոխ նախագահ Արմէն Ժանեան նշեց. «Մենք կը հաւատանք, թէ այս քայլը պատգամ մըն է բոլոր հանրապետականներուն, որ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչումը կարեւոր է իրենց համար: Ասիկա ոչ միայն հայկական, այլեւ բարոյական հարց է»:

Բազմաթիւ ծերակուտականներ եւ ակնառու անձնաւորութիւններ, որոնք պատասխանատու դիրքեր կը վարեն Ամերիկայի Հայկական Հանրապետական Խորհուրդի եւ Քալիֆորնիոյ Հանրապետական Կուսակցութեան մէջ, արտայայտուեցան Ցեղասպանութեան ճանաչման որոշումի օգտին:

Ստորեւ կը ներկայացնենք այն որոշման բանաձեւը, որ իւրաքանչիւր տարուան Ապրիլ 24ը կը նշէ իբրեւ Հայկական Ցեղասպանութեան յիշատակման օր:

ՈՐՈՇՈՒՄ

Նկատի առնելով. որ թուրք - Օսմանեան կայսրութիւնը 1915էն 1923 կազմակերպեց մէկուկէս միլիոն անմեղ հայ մարդոց. կիներու եւ երեխաներու ջարդը.

Նկատի առնելով. որ հայերու դէմ իրագործուած բրքական ջարդը մարդկութեան դէմ ուղղուած ոճիր եւ ամէնուրեք քաղաքակիրթ ազգերուն դէմ նախատինք էր.

Նկատի առնելով. որ հակառակ պատմական բացայայտ իրողութեան. ներկայ թրքական կառավարութիւնը ուրացաւ եւ տակաւին կը շարունակէ ուրանալ հայ ժողովուրդին դէմ իրագործուած Ցեղասպանութեան գոյութիւնը (փաստը).

Նկատի առնելով. որ Քալիֆորնիոյ Հանրապետական Կուսակցութիւնը նուիրուած է բոլոր ժողովուրդներուն համար արդարութեան հաստատման սկզբունքին.

Նկատի առնելով. որ հայկական ծագումով բազմաթիւ ամերիկացիներ. որոնք ներկայիս կ'ապրին Քալիֆորնիոյ մէջ. կուսակցութենէն խնդրեցին. որ միանայ իրենց Հայկական Ցեղասպանութիւնը. բոլոր ցեղասպանութիւնները եւ մարդկութեան դէմ իրագործուած անարդարութեան պքերը դատապարտելու.

Ուստի կ'որոշուի. որ Քալիֆորնիոյ Հանրապետական Կուսակցութիւնը այսու կը դատապարտէ այն վայրագութիւնները. որոնք իրագործուեցան հայ ժողովուրդին դէմ 1915էն 1923. եւ

Կ'որոշուի նաեւ. որ կուսակցութիւնը իւրաքանչիւր տարուան Ապրիլ 24ը կը յայտարարէ յիշատակման օր՝ ի յարգանս մէկուկէս միլիոն հայ զոհերուն. որոնք մահացան թրքական կառավարութեան ձեռամբ:

Ի դիմաց՝
Քալիֆորնիոյ Հանրապետական Կուսակցութեան

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՄԷՋ ԴԵՌ 18 ՀԱՅ ԳԵՐԻՆԵՐ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ

«Ընդդէմ Իրաւական Բռնութեան» կազմակերպութեան գործադիր տնօրէն Լարիսա Ալավերդեան յայտնեց, որ ներկայիս Հայաստանի մէջ կը գտնուին եօթ, իսկ Լեռնային Ղարաբաղի մէջ հինգ ազրպէյճանցի ռազմագերիներ:

Ան հերքեց Հայաստանի մէջ 15 ազրպէյճանցի ռազմագերի գտնուելու ազրպէյճանական աղբիւրներու պնդումները: Իսկ մեկնաբանելով նոյն աղբիւրներու Ազրպէյճանի մէջ հայ գերիներ մնացած չըլլալու հաղորդումները, Ալավերդեան յստակացուց, թէ ակնարկութիւնը Միջազգային Կարմիր Խաչի այցելած ռազմագերիներու մասին է, որ չի նշանակեր, թէ այլ հայ գերիներ չեն գտնուիր Ազրպէյճանի մէջ:

Այս իմաստով ան յատկապէս ընդգծեց, թէ ազրպէյճանական իշխանութիւնները արգելք հանդիսացած են Միջազգային Կարմիր Խաչի, Ռուսիա-Վրաստան-Գերմանիա խաղաղարար խումբերուն Շուպանի բանտ այցելութեան, ուր ըստ ոչ հաւաստի աղբիւրներու, կը գտնուին 16էն 18 հայ գերիներ:

«ՀԱՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԵՂԲԱՅՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ»

«ՕՐՀՆԵՐԳ» ԽՈՒՄԲԸ

ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ՝ ԲԱՑՕԹԵԱՅ

ՀՈԳԵՒՈՐ ՀԱՄԵՐԳ

Մեկնաբանութեամբ՝

ՍԱԼԲԻ ՔԼԷՉԵԱՆԻ

Հովանաւորութեամբ՝

ԷՀԼԱՆԻ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԻ

Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 2 Հոկտեմբեր 1999, երեկոյեան ժամը 8:30ին, Էհլանի մարզադաշտին մէջ (Ռաուտա):

ՄՈՒՏՔԸ ԱՋԱՏ

ՉԵՌՔԵՐԴ ՀԵՌՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՑ

Խորհրդային 70 տարիներու հոգեկան դատարկութիւնը լեցնելու մարմաջով տարուած աղանդաւորական շարժումները կը շարունակեն մուտք գործել Հայաստան՝ «Փըրկելու համար հայ ժողովուրդը»: Նման աշխատանքի ձեռնարկած է նաեւ հոգեգալըստեան (Պենտեկոստէ) շարժումը (յիսունականներ), որուն հայաստանեան ներկայացուցիչը «*Փենթէքոսթըլ Իվենճիլ*» ամսագիրին մէջ հրապարակած է յօդուած մը, ուր կը յաւակնի Հայաստան մուտք գործելէ ետք «դարձի բերել» ամբողջ հայ ժողովուրդը:

Ստորեւ «*Ազգ*» օրաթերթէն քաղուածաբար կու տանք այդ յօդուածը ամբողջութեամբ, ինչպէս նաեւ՝ նոյն օրաթերթին մէջ լոյս տեսած պատասխան - յօդուածը:

ՋԱՆԱՊԱՐՀ ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

«Հայաստանի Արագած լերան հիւսիսում գտնուող սարահարթի վրայ 35 պենտեկոստական հաւատացեալների մի խումբ յետմիջօրէի պաշտամունք է կատարում երգելով բարձրաձայն՝ «Օրհնեալ լինի այն վըստահութիւնը, որ Յիսուսն իմն է»: Արարողութեան մասնակիցներից իւրաքանչիւրը, ներառեալ փաստէօրը, մօտիկ անցեալում սատանայապաշտ է եղել: Այժմ նրանք ընդունեցին Յիսուսի փրկարար կարողութիւնների մասին երգերը:

Երկրպագուները հիմնականում եզդիներ են, որոնք պատմականօրէն քրիստոնեաներ են եղել: Սակայն նրանց կրօնն աղաւաղուած է: Նրանք պաշտում են նաեւ սատանային՝ հաւատալով, որ նրան պէտք չէ նեղացնել, քանի որ նա չար է ու վատ: Եզդիների այս փոքրիկ խմբի օրինակով կարելի է ասել, որ սատանայի ամրոցները կարելի է ներթափանցել Յիսուս Քրիստոսի խօսքերի միջոցով:

Հայաստանը Վերմոնտից մի փոքր մեծ է: Ամուր լեռների, ցուրտ ձմեռների եւ շոգ ամառների մի երկիր է, որը Խորհրդային Միութեան փլուզումից յետոյ դարձել է անկախ հանրապետութիւն:

Պենտեկոստականների յայտնութիւնը Հայաստանում նորութիւն չէ: 1800ականների վերջերին այդ շարժումը մեծ զարթօնք ապրեց Ռուսաստանի հարաւից տարածուելով Հայաստանի որոշ շրջաններ: Այդ շարժման օրերին մի հայ մարգարէ զգուշացրեց հաւատացեալներին, որ անաւարտ կործանման ժամանակաշրջան է գալու: Պենտեկոստականների շատերը հեռացան եւ հաստատուեցին այլ երկրներում: Մարգարէի գուշակած ողջակիզումը տեղի ունեցաւ, երբ մահմետական թուրքերը Հայաստան ներխուժելով զանգուածային ոչնչացման ենթարկեցին քրիստոնեայ բնակչութեանը: 1920ին Հայաստանը կցուեց Ռուսաստանին:

1991ին Հայաստանի անկախանալուց յետոյ քրիստոնէութիւնը դարձեալ վերելք է ապրում: Վերջին տասնամեակում պենտեկոստական շարժումն արագօրէն աճել է եւ այժմ հաշուում է 550 ժողովարաններ: Գործունէութիւնն աճում է հակառակ երկրի վատթար տնտեսութեանը եւ հարեւան երկրների հետ սահմանային վէճերին:

Միացեալ Նահանգների Աստծոյ ժողովարանների ներկայացուցիչները վերջերս այցելեցին Հայաստան: Աստուած առիթ ընձեռեց Եւրասիայի միսիոներներին հանդիպելու պենտեկոստական եկեղեցուն պատկանող հայ առաջնորդների հետ եւ մշակելու հետագայ համագործակցութեան ծրագրեր:

ԱՊՀի եւ պալթեան հանրապետութիւնների տարածքային տնօրէն Ջրէնք Մարթինը քարոզ կարդաց մայրաքաղաքին մօտիկ մի քաղաքում: Ահա թէ ինչ է տեղեկացնում նա. «Մօտ 600 մարդ հաւաքուեց քաղաքի կենտրոնում գտնուող չտաքացուած մշակոյթի դահլիճում, պաշտամունքը մեծապէս օրհնուած էր: Արարողութեան վերջում առնուազն 100 չափահասներ մօտեցան ընդունելու Յիսուսին: Ես դուրս եկայ Հայաստանից հաստատ համոզուած, որ աշխարհում չկան անհասանելի ժողովուրդներ: Եուղաքսման արարողութեամբ զուգակցուած աւետարանական քարոզչութիւնն անդիմադրելի է: Հայաստանում պենտեկոստականների հետ մեր համագործակցութիւնն էլ աւելի է ուժեղացընելու նրանց ջանքերը՝ դարձի բերելու այդ ժողովրդին: Դա կարող է Աւետարանի միջոցով Հայաստանի բոլոր շրջանները ներթափանցելու առիթ լինել»:

«Փենթէքոսթըլ Իվենճիլ» (Օգոստոս 1998)

ՋԵՌՔԵՐԴ ՀԵՌՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՑ

Մինչ Հայաստան պատրաստւում է տօնելու քրիստոնէութիւնը որպէս պետական կրօն ընդունելու 1700ամեակը, թւում է, թէ հեռաւոր Միսուրի նահանգի անյայտ մի անկիւնում ծուարած պենտեկոստական (հոգեգալըստական, յիսունական) եկեղեցու հետեւորդները մեզ համար անակնկալ «նուէր» են պատրաստել: Արդարեւ, 1998ի Օգոստոսի 1ի համարում «Փենթէքոսթըլ Իվենճիլ» ամսագիրը մի ամբողջ էջ է տրամադրել Հայաստանում նրանց գործունէութեանը, որը հետապնդում է բացայայտ փառասիրական մտադրութիւններ: Յօդուածի մի անկիւնում երեւում է լուսանկարը ձերի փարսլի անունով, չատ կոկիկ հագնուած մի մարդու, որը Եւրասիայից հաղորդելով լուրը, գրում է. «Վերջին տասնամեակում պենտեկոստական շարժումն արագօրէն աճել է եւ այժմ (Հայաստանում) հաշոււում է 550 ժողովարաններ»: Եթէ այս տեղեկութիւնը ճիշդ է, ապա պէտք է ենթադրել, որ ստար եկեղեցական կազմակերպութիւնների օրինիրուն աշխատում են առաջ անցնել հայկական եկեղեցուց, որի համար մէկ-երկու լրքւած մատուռների կամ կիսաքանդ եկեղեցիների վերանորոգումն ու վերաբացումը մեծ տոնախմբութիւն է:

Հայաստանի համար առաւել ազէտաբեր է յօդուածի վերջին պարբերութիւնը, որտեղ բացայայտւում են յիսունականների ծրագրերի հեռահար նպատակները: Պրն Փարսլին տեղեկացնում է, որ իր գործընկերներից քարոզիչ Ջրէնք Մարթինը յայտարարել է. «Հայաստանում յիսունականների հետ մեր համագործակցութիւնն էլ աւելի է ուժեղացնելու նրանց ջանքերը՝ դարձի բերելու այդ ժողովրդին, դա կարող է Աւետարանի միջոցով Հայաստանի բոլոր շրջանները ներթափանցելու առիթ լինել»:

Սա պարզապէս բարոյական պատերազմի յայտարարութիւն է Հայաստանեայց եկեղեցու եւ մեր հաւատի դէմ: Մենք պէտք է ամենայն լրջութեամբ մօտենանք խնդրին, որովհետեւ այդ ծրագիրը նպատակ ունի նսեմացնելու Հայ առաքելական եկեղեցու դերը Հայաստանում եւ էլ աւելի մասնատելու հայ ժողովրդին:

Այս «նորայայտ փրկիչները» Հայաստանին վերաբերում են մեծապէս ամբարտաւան եւ խիստ վիրաւորական ձեւով: Վիրաւորական, որովհետեւ ամսագրի միւեւնոյն համարում Հայաստանը հաւասարեցուած է ափրիկեան մի շարք յետամնաց ցեղերի, որոնց պէտք է հաւատափոխ անել եւ փրկել: Ամբարտաւան, որովհետեւ իրենց տգիտութեանը նրանք գումարում են մոլեռանդ մի ջանասիրութիւն փրկելու մի ժողովրդի, որն առաջինն է յայտնաբերել քրիստոնէութեան լոյսը եւ ընդունել որպէս ագգային ու պետական կրօն, երբ այդ քարոզիչների նախնիները հաւանաբար դեռ անտառներում էին ապրում՝ շեմփանգէների հարեւանութեամբ:

Ճիշդ է, Հայաստանի ժողովուրդը դժուար պայմաններում է ապրում եւ, թոյլ ու խոցելի լինելով, ընդունակ չէ պայքարելու նման մարտավարութեամբ քարոզիչների յարձակումների դէմ, մանաւանդ երբ վերջիններս «պարգեւներով» են մօտենում իրենց զոհերին, բայց եկէք մէկընդմիշտ հաստատենք, որ բոլորովին էլ ապնիւ կամ քրիստոնէավայել չէ զոհեր փնտռել նման խոցելի վիճակում գտնուող ժողովրդի ծոցում, որն ինքը ամէնից առաջ եւ ամէն ինչից վեր, հացի ու օդի նման կարիք ունի ագգային միասնութեան:

Նախ Հռոմի պապն էր, որ ծրագրում էր պատուել հայերին իր «հովուական այցելութեամբ», կարծես Հայաստանի ամբողջ ժողովուրդը կաթոլիկ լինէր: Այժմ էլ յիսուններն են սրել իրենց ախորժակը:

Պատմականօրէն, վերջին մէկ դարում Հայաստանն ասպատակուել է աստուածավախ միսիոներների կողմից, որոնք Օսմանեան կայսրութեան տարածքում փոխանակ մահմետական թուրքերին քրիստոնեայ դարձնելու, թափանցել են հայարնակ շրջանները եւ փորձել օտար հաւատի ներմուծման միջոցով բաժանել հայերին: Այսօր միայն մեզ յայտնի է դառնում, որ այդ աւետարանակիր «ասպետները» լրտեսներ են եղել, որոնք աշխատել են յօգուտ իրենց կառավարութիւնների: Պարգապէս ճակատագրի բերումով է, որ իրենց առաքելութիւնների ընթացքում հաւաքուած տեղեկութիւնները դարձել են արժէքաւոր փաստաթղթեր Միացեալ Նահանգների արտաքին գործոց նախարարութեան կամ արեւմտեան միւս հզօր պետութիւնների արտաքին գործոց նախարարութիւնների արխիւներում՝ ապացուցելու օսմանեան թուրքերի վայրագ վերաբերմունքը հայերի հանդէպ:

Սա էլ մեզ բերում է Հայաստանում կրօնական հանդուրժողականութեան նուրբ խնդրի արծարծմանը: Որոշ մարդիկ, ովքեր աւելի կաթոլիկ են ցանկանում երեւալ, քան ինքը Հռոմի պապը, բարձրացնում են այն հարցը, թէ ինչպէս կարող է Հայաստանը ժողովրդավարական երկիր դառնալ՝ առանց թոյլ տալու, որ մարդիկ ընտրեն ու պաւանեն իրենց ցանկացած հաւատը: Ընդհանուր գծերի մէջ սա խիստ օրինական հարցադրում է: Բայց ագգութիւնների համար կայ մէկ ուրիշ՝ աւելի բարձր, աւելի առաջնահերթ խնդիր, որը կոչւում է «ագգային չահ»: Միացեալ Նահանգները եւ միւս բոլոր ժողովրդավարական երկրները «թեքւում» են միջագգային օրէնքները, սկզբունքներն ու նոյնիսկ բարոյական սկզբունքները՝ յարմարեցնելով իրենց ագգային չահերին: Օրինակ, Միացեալ Նահանգները գտնում են, որ երկակի չափանիշների որդեգրումը հնարաւոր է եւ կարելի է երկրի ներսում ամենաբարձր մակարդակի ժողովրդավարութեան կիրառումը համատեղել դրսում՝ աշխարհի տարբեր մասերում բռնատիրական իշխանութիւններին պաշտօնի բերելու ու նրանց նեցուկ կանգնելու հետ: Օրինակներ ինչքան ուզէք, սկսած Ջիլիի Փինոչէից մինչեւ կանգուածային սպանութիւնների հեղինակ, ինտոնեզիացի գնդապետ Սուհարթոն կամ Իրանի շահից մինչեւ թուրքական բանակի հրամանատարները, որոնք քուլիսների ետեւում կառավարում են երկիրը՝ վայելելով աննահման լիագօրութիւններ կոտորելու քիւրտ բնակչութեանը եւ խախտելու մարդու ցանկացած իրաւունք:

Այնպէս որ, եթէ Միացեալ Նահանգների համար թոյլատրելի է արժանավայել կերպով կիրառել երկակի քաղաքականութիւն յանուն ագգային չահերի, ապա Հայաստանի համար նոյնպէս պէտք է կիրառելի դառնայ, յատկապէս երբ այդ քաղաքականութիւնը վերջին հաշուով «յինել-չինելու» հարցի հետ է առնչուում: Հայաստանը կարող է հաւատարիմ մնալ (կամ արդի ծառայութիւն մատուցել) կրօնի ագատութեան ընդունուած սկզբունքներին, միաժամանակ ամրապնդելով Հայ եկեղեցու հիմքերը եւ դրանով նպաստել հայ ժողովրդի ագգային միասնութեանը:

Անաստուածեան վարչակարգի անցած 70 տարիներն առանց այն էլ արել են իրենց սեւ գործը՝ ժողովրդին ստարացնելով եկեղեցուց: Հակայական դատարկութիւն է ստեղծուել, որն այժմ լցւում է իրար հետ մրցակցող ամենատարբեր անունների տակ գործող եւ ամենակասկածելի նպատակներ հետապնդող աղանդների կողմից: Հայ եկեղեցին, դժբախտաբար, պատրաստ չէ դիմագրաւելու նման յարձակումները եւ հաւանաբար դեռ որոշ ժամանակ ի վիճակի չի լինի միջոցներ ձեռնարկելու դրանց դէմ:

Հայաստանն ու հայերը ամէն իրաւունք ունեն կասեցնելու այդ օտար աղանդների կասկածելի ու քայքայիչ գործունէութիւնը, որոնք անցեալում այնքան էլ յարիր չեն եղել սուրբ հոգեւորականութեանը, իսկ ներկայումս (ինչպէս պարզուել է) թելադրուած են քաղաքական նկատառումներով:

Մի քանի տարի առաջ նրանցից մի քանիսը դիմեցին սադրիչ միջոցների՝ Հայաստանում ժողովրդի հակագդեցութիւնը պարզելու համար, եւ նրանց յաջողուեց բաւական տհաճ իրավիճակներ ստեղծել, որոնք անմիջապէս տեղ գտան մարդու իրաւունքների միջագգային գեկուցագրերի էջերում: Նրանք միաժամանակ Եւրոպայում հայկական դեսպանատները շրջափակեցին, եւրոպացիների շրջանում Հայաստանի նկատմամբ բացասական հասարակական կարծիք ստեղծելու նպատակով: Աւելին. Ղարաբաղի ագատագրական պատերազմի օրերին նրանք հայկական բանակի չարքերը թուլացրին, գինուորներին համոգելով, որ գած դնեն իրենց կռնքերը, որ կուռելը հակաքրիստոնէական է: Միարարք, որն անմիջականօրէն նպաստեց թշնամու առաջխաղացմանը:

Այնպէս որ, Աւետարան կրող այս նորայայտ դարձի բերողներն այնքան էլ անմեղ արարածներ չեն, ինչքան թւում են առաջին հայեացքից: Նրանք Հայաստանում են նախ եւ առաջ խորտակելու հայ ժողովրդի միասնութիւնը, որն արդէն խարխուլ վիճակում է եւ հագիւ կարողանում է մահու-կենաց պայքար տանել՝ մի կողմից պահպանելու երկրի ամբողջականութիւնը, միւս կողմից՝ դիմակայելու հարեւան թշնամիների ճնշումները:

Ոեւէ անհատ կամ խմբաւորում իրաւունք ունի ընտրելու այն դաւանանքը կամ աղանդը, որն ամենայարմարն է դառնում իր հոգեկան փրկութեան համար, եւ մենք անտարակոյս յարգանքով կը վերաբերուենք այս յիսուներին, եթէ նրանք իրենց հաւատը փորձեն տարածել, ասենք, Միսուրիում: Բայց հէնց նրանք որոշեն ներխուժել Հայաստան եւ իրենց անագնիւ միջոցներով «փրկութիւն» պարտադրել մեր անօգնական ժողովրդին, մենք մեր ձայնը պարտաւոր ենք բարձրացնել, քանզի այդ դէպքում մենք գործ կ'ունենանք մարդու իրաւունքների խախտման երեւոյթի հետ:

Այս բոլոր օտար ներխուժումների դէմ պայքարի ամենալաւ ձեւն անշուշտ Հայ եկեղեցու վերակազմաւորումն է եւ մեր ժողովրդին վերադարձնելը իր նախնեաց հաւատին: Ներկայիս ամբողջական վերակազմաւորումն այնքան էլ հնարաւոր չի թւում, հաշուի առնելով եկեղեցու շրջանակներում տիրող չփոթն ու անցած 70 տարիների թողած հաւատագուրկ ժառանգութիւնը:

Հայաստանի կառավարութիւնը պարտաւոր է եւ իրաւունք ունի հետաքննելու եւ բացայայտելու այդ աւետարանականների թաքուն եւ հեռահար նպատակները, որովհետեւ կրօնի ագատութեան իրաւունքը դեռեւս բաւարար քող չէ հայ ժողովրդի միասնութիւնը խաթարելու համար:

Նաեւ սփիւռքահայութեան պարտքն է գործուն մասնակցութիւն ունենալ մեր դարաւոր հաւատի եւ մայր եկեղեցու պաշտպանութեան գործում, այդ աղանդների դեկավարներին գտնելով ու պահանջելով, որ ձեռքերը հեռու պահեն Հայաստանից:

Հայաստանը արիւն է թափել յանուն քրիստոնէութեան եւ մեր օրերում նոր զոհողութիւնները բոլորովին արդարացուած չեն:

Յիսունականները եւ միւս բոլոր աղանդները կարող են իրենց հաւատը սերմանել եւ փրկարար գործունէութիւն ծաւալել Ափրիկէի ցեղերի չրջանում: Բայց նրանք պէտք է յաւ իմանան, եւ մենք պարտաւոր ենք նրանց հասկացնել, որ Հայաստանն այդ փուլն անցել է 2000 տարի առաջ:

Մենք պէտք չէ յապաղենք: Պէտք է գործենք, քանի դեռ չի խաթարուած հայ ժողովրդի միասնութիւնը, քանի դեռ մեր հայրենիքը բաց դարպաս չի դարձել բոլոր նրանց համար, ովքեր իրենց յարմար ձեւերով ցանկանում են «փրկել» ամբողջ հայ ժողովրդին:

Ե. ԱԶԱՏԵԱՆ

«Ազգ»

ԱՐՏԱԳԱՂԹԻ ՄՌԱՅԼ ԴԷՄ-ՔԸ

Մեր պաշտօնակից «Երկիր»ը իր թիւերուն մէջ յաճախ կ'անդրադառնայ արտագաղթի հետզհետէ զարգացող երեւոյթին եւ միշտ կը շեշտէ անոր տուն տուող պատճառները, ինչպէս նաեւ՝ անոր հասցուցած վնասները հայկական ընկերութեան:

Ստորեւ տրուած յօդուածը օրինակ մըն է վերոյիշեալ հաստատումին. յօդուածին մէջ յատկապէս կը նշուին եւ կը դատապարտուին այն բոլոր միջոցները, որոնց կը դիմեն յատկապէս դէպի եւրոպական երկիրներ գաղթած հայերը, նշեալ երկիրներուն մէջ գաղթականի կարգավիճակ ստանալու եւ այդ վիճակին «բարիքներէն» օգտուելու համար:

Նախկին վարչապետը մի հրաշք էլ բարբառեց ի պատասխան խորհրդարանականների այն հարցին, թէ ի նչ փողերով է *«Մարլպորո»* ծխում, սակայն պատասխանը բաց ենք թողնում, որովհետեւ շուտով սկսուեց սեփականաշնորհումը, եւ որտեղից հարցը դուրս եկաւ օրակարգից: Կառուցուող երկրի ընդհանուր *պաթոսն* անբարոյական էր, եւ կառուցուելիքը շուտով աւերակների վերածուեց:

Վերջին նախագահական ընտրութիւնների շեմին երկրի գլխաւոր ճարտարապետներից այն ժամանակ պաշտպանութեան նախարար, ներկայումս վարչապետ Վազգէն Սարգսեանը, երկիրը համեմատելով ծկնարանի հետ, ասաց, թէ այդ «ծկնարանի ջուրը վաղուց թարմացման կարիք է զգում»: Ասուած էր անկեղծ ու համոզիչ, ինչպէս Վազգէն Սարգսեանը կարողանում է ասել: Ջուրը մասամբ գուցէ փոխուեց, բայց անհնար էր չհասկանալ, որ այն կարճ ժամկէտում էլի պիտի նեխէր, որովհետեւ արդէն վաղուց ծկնարանի խոշոր ու մանր ձկներն էին հոտում, եւ արտագաղթի ընթացքը մտաւ նոր փուլ: Ընդունուած է ասել, թէ ներկայումս այն *իներցիոն* բնոյթ է կրում: Սակայն լինում են դէպքեր, երբ *իներցիան* ինքն աւելի ուժգին է լինում, քան իրեն ծնած շարժումը: Այսինքն եթէ այժմ նոյնիսկ *իներցիայով* են հեռանում հայրենիքից, այնուհանդերձ դրանից ոչ քարաւաններն են պակասում, ոչ էլ աշխարհագրութիւնն է նեղանում:

ՎԵՐՋԻՆ ԱՐՏԱԳԱՂԹ ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Հեռանալով հայրենիքից հայերը հանգրուանում են աշխարհի ամենաբազմապիսի տնտեսական ու քաղաքական համակարգեր ունեցող երկրներում Փիլիփիններից ու Աւստրալիայից սկսած, մինչեւ Լեհաստան, մինչեւ Քանատա ու Հարաւային Ամերիկա: Սակայն գաղթի ճանապարհն հիմնականում երեք ուղղութիւն ունի Ռուսաստան, Արեւմտեան Եւրոպա եւ Միացեալ Նահանգներ: Այս երեք տարբեր երկրներ մեկնող հայերն ունեն տարբեր աշխարհայեացք, տարբեր կրթական ցենզ ու ֆինանսական հնարաւորութիւններ, մեկնումի տարբեր նպատակներ: Եթէ Ռուսաստան եւ Միացեալ Նահանգներ գնում են նրանք, ովքեր խորհրդային տարիներից այդ երկրներում կապեր ու ծանօթութիւններ ունեն եւ գիտեն, որ, այսպէս թէ այնպէս, որեւէ աշխատանք կը գտնեն, ապա Արեւմտեան Եւրոպայի երկրներ Գերմանիա, Հոլանտա, Պելճիքա, ինչպէս նաեւ վերջին շրջանում Շուէտ եւ Սպանիա գնում են առանց որեւէ աշխատանքային, թէկուզ բանաւոր պայմանաւորուածութեան: Առանձնայատուկ ուշադրութեան է արժանի հէնց այս ուղղութեամբ մեկնածների երեւոյթը: Եթէ Ռուսաստանում եւ Միացեալ Նահանգներում հայերը չեն խուսափում իրենց ազգութիւնը բացայայտելուց, ապա եւրոպական երկրների Կարմիր Խաչում գրանցուածների մեծամասնութիւնը ներկայանում է որպէս այլազգի: Երբ այդ երկրների կառավարութիւնները դադարեցին տնտեսական, ընկերային շարժառիթները համարել բաւարար պայման գաղթականի կարգավիճակ ընձեռելու համար, այդժամ սկսեցին յօրինուել քաղաքական հետապնդումի բազմապիսի հեքիաթներ: Հ. 3. Դաշնակցութեան կասեցման շրջանում հայերն այնտեղ ներկայանում էին իբրեւ դաշնակցական: 1996 թուականի նախագահական ընտրութիւններից ընդամէնը 10 օր անց ՀՀՇ շրջանային կազմակերպութեան նախագահը խնդրում էր իր համար Վազգէն Մանուկեանի վստահուած անձի փաստաթուղթ ձեռք բերել: Սակայն շուտով այդ երկրներում Հայաստանի հանդուրժողականութիւնը համարուեց բաւարար, եւ քաղաքական հետապնդեալի հեքիաթները նոյնպէս դարձան ժամանակավրէպ ու անպատեհ: Կարմիր Խաչի նպաստն ստանալու համար Հայաստանից մեկնածին մնաց միայն ազգային, կրօնական կամ սեռական փոքրամասնութեան անդամ ներկայանալը: Իրենց ունեցած տուեալների համաձայն, Ազրպէյճանում եղած նախկին խառնամուսնութիւնների 2 տոկոսը դեռեւս ապրում է այդ երկրում: Սա հնարաւորութիւն էր ստեղծել, որ մեծաքիւ հայեր հանդէս գան հէնց այդ դերում: Ղարաբաղի ու Ազրպէյճանի հայաշատ վայրերից Հայաստան գաղթածների ծննդեան վկայականի գինը կտրուկ բարձրացաւ: Յետոյ հայերը սկսեցին ներկայանալ որպէս քիւրտ, ասորի կամ եզտի: 1946 թուականին Սուրիայից, Լիբանանից ու Պարսկաստանից ներգաղթածների սերունդներից նրանք, ովքեր դեռեւս քիչ թէ շատ գիտէին քրտերէն, արաբերէն կամ պարսկերէն, Պելճիքայում կամ Հոլանտայում հանգրուանելիս ներկայանում են որպէս քիւրտ կամ պարսիկ: Մտածելն անգամ սարսռելի է, բայց քիչ չեն նաեւ կեղծ միասեռականները: Այս ամէնը, որքան էլ իշխանութիւնների ու հասարակութեան արատների մասին է վկայում, եւ որքան էլ փորձեմ գնահատականս զերծ պահել մեղադրանքից, այնուամենայնիւ ոչ ուղղափառ ուղեղը չի կարողանում ընկալել, թէ բնական մարդը հայը, կարող է այդքան ցածրանալ: Եթէ Հայաստանն անգամ դժոխք լիներ, այնուամենայնիւ մարդու հոգեկան, բարոյական նկարագրում մի բան պիտի որ պակաս լինի, որպէսզի ճաշասեղան-զուգարանջրարան ապահով երթուղու համար կարողանայ ուրանալ բազմաթիւ սրբութիւններ: Իրականում, երթուղին միայն նրանց համար է այդպիսին, ովքեր բաւարարուում են Կարմիր Խաչի տուած նպաստներով եւ չեն ձգտում էլ մի բան ետ գցել: Իսկ քանի որ «ազուլներին» (այդպէս են կոչում տարբեր ազգութեան գաղթականներին) աշխատելն արգելուած է, մնում է միայն գողութիւնը:

- Չարժէ, որ գան այստեղ նրանք, ովքեր չեն կարող անգամ թոյլատրուած գողութիւնն անել -, ասում էր մի հայ նախկին բարձրաշխարհիկ տիկին, գերմանական Կարմիր Խաչի ճամբարում: Էժան աշխատուժի հսկայական հոսքը երկիր ստեղծում է մի այնպիսի իրավիճակ, որ իշխանութիւնները տեղաբնիկների եւ եկուորների միջեւ ընկերային եւ այլ բնոյթի բախումները կանխելու համար արգելում են գաղթականին աշխատել եւ աչք են փակում գողութեան վրայ: Գրանցուած գաղթականը հէնց մէկ անգամ բռնուեց աշխատելիս, անմիջապէս արտաքսըւում է երկրից, իսկ գողութեան մէջ բռնուածի դէմ գործ է յարուցւում միայն 10րդ անգամ:

- Նրանք կը գան նոր կապերով ու նոր դրամագլուխով-, ասաց հեռացածների մասին Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանը համահայկական համաժողովի աւարտին:

Երանի նրան, ով հաւատում է անվերապահ: Իսկ առայժմ Գերմանիայի, Հոլանտայի, Պելճիքայի Կարմիր Խաչերում որպէս քիւրտ, եզտի, պարսիկ, ասորի, մահմետական, միասեռական ձեւակերպուած հայերի մեծ մասը զբաղուած է գողութեամբ:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԵՐԱՆԵԱՆ

«Երկիր»

ՌՈՒՍԻԱ ԿԸ ՁԱՆԱՅ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱԿՅՈՒԹԻՒՆ ՊԱՐՏԱԴՐԵԼ

Տաղստանի մէջ ռուս զօրքեր կը ռմբակոծեն իսլամ ըմբոստներու դիրքեր:

Ռուսիոյ որոշումը՝ վերացնելու «անջատողական Աբխազիոյ նահանգին սահմաններուն հսկողութիւնը, դարձեալ լարուածութեան մը ընդորօրտ ստեղծեց Ռուսիա - Վրաստան գիծին վրայ, ուր գործակցութիւնը խիստ կարեւոր է: Ռուսիոյ յանկարծակի խուսաւուումը յստակօրէն կը զուգադիպի Վրաստանը Չեչենիոյ գծով աւելի հաշտուողական քաղաքականութեան մը մէջ ներքաշելու ճիգին: Չեչենիոյ դէմ Ռուսիոյ ձեռնարկած օդային յարձակումի գագաթնակէտին, Մոսկուա բացած է հիւսիսային համբան (Աբխազիայէն) Վրաստանը գործակցութեան մղելու իր ճիգին մէջ: Վրաստանի հակադարձութիւնը Ռուսիոյ գրգռիչ արարքներուն՝ կրնայ կարճ վազքի վրայ ազդել երկկողմանի յարաբերութիւններուն վրայ:

Նախապէս Ռուսիա կը հսկէր Աբխազիոյ հիւսիսը, մինչ Վրաստան կը հսկուէր ՄԱԿի խաղաղարար միաւորի մը կողմէ: Թէեւ ռուս խաղաղարար ուժերը պիտի մնան Աբխազիա - Վրաստան սահմանագիծին մօտիկ ապահովական գօտիին մէջ, ռուս սահմանապահ ոստիկանները այլեւս պիտի չհսկեն հիւսիսը: Հետեւաբար Աբխազիա եւ Ռուսիա կը բաժնեկցին բաց սահման մը՝ աբխազ անջատողականներուն առիթ տալով առեւտուր եւ զինուորական կապեր հաստատել Ռուսիոյ եւ Հիւսիսային Կովկասի հետ: Ասիկա կրնայ ամրապնդել Աբխազիոյ պատուարները ընդդէմ Վրաստանի:

Աբխազիա ինքնավար շրջան մըն էր Վրաստանի կազմէն ներս, մինչեւ որ անկախութեան համար արիւնալի պատերազմը վերջ գտաւ 1993 Սեպտեմբեր 27ին: Աւելի քան 3000 վրացի զինուոր սպանուեցաւ, ինչպէս նաեւ վրացի, ռուս, հայ եւ աբխազ քաղաքացիներ զոհ գացին միամեայ պատերազմին ընթացքին: Երջանի բնակչութեան 60 առ հարիւրը (300 հազար հոգի), մեծամասնութեամբ վրացիներ, լքեցին Աբխազիան դէպի այլուր:

Վրաստանի նախագահ Էտուարտ Շեւարտնաձէ այս տագնապը կը նմանցնէ Պոսնիոյ ցեղային մաքրագործման, որ սակայն չգրաւեց միջազգային ուշադրութիւնը: 1994էն ի վեր ռուսական ուժեր կը պահեն վրաց- աբխազական սահմանագիծը Վրաստանի մէջ ՄԱԿի խաղաղարար առաքելութեան ծիրէն ներս, ինչպէս նաեւ կապ մը՝ Ռուսիոյ եւ Աբխազիոյ միջեւ:

Ռուսիա անցեալ Յուլիսին նուազեցուց իր զինուորական ներկայութիւնը եւ 1800 զինուոր հեռացուց Վրաստանի. Չեչենիոյ եւ Թուրքիոյ հետ ունեցած սահմանագիծէն՝ Վրաստանի կառավարութեան պնդումով: Վրաստանի դըժկամութիւնը գործակցելու Ռուսիոյ հետ՝ Չեչենիոյ դէմ պատերազմի ընթացքին, ինչպէս նաեւ նախագահ Շեւարտնաձէի բարեկամական յարաբերութիւնները չեչեն ղեկավար Ասլան Մասխատովի հետ աւելիով բեւեռացուցած են ռուս-վրացական յարաբերութիւնները:

Սեպտեմբեր 9ին Ռուսիա միակողմանիօրէն չեղեալ համարեց երկկողմանի համաձայնութիւնները, որոնք ի զօրու էին 1994էն ի վեր եւ կը վերաբերէին Աբխազիոյ եւ Ազրպէյճանի հիւսիսային շրջաններու ապահովութեան: Վրաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը այս մասին իմացաւ դեպքէն շաբաթ մը ետք: Կովկասեան մամուլը շարժումը մեկնաբանեց իբրեւ Ռուսիոյ հետ գործակցութիւնը մերժելու նետեւանք:

Այժմ Աբխազիա Ռուսիոյ հետ ունի բաց սահման մը: Վրաստան չունի նիւթական կարողութիւնը պաշտպանելու Աբխազիոյ հիւսիսային սահմանագիծը եւ կամ՝ Չեչենիոյ հետ 80 քմ. երկայնքին զինուորներ տեղադրելու: Ոչ ալ Թիֆլիս ունի քաղաքական լծակը՝ ստիպելու Ռուսիոյ վերահաստատելու իր սահմանային յանձնառութիւնները եւ կամ տնտեսական պատժամիջոցներ հաստատելու Աբխազիոյ դէմ:

Աբխազիոյ հետ իր հարաւային սահմանը բանալով Ռուսիա մարտահրաւէր կը կարդայ Վրաստանի գերիշխանութեան եւ կը ծայրէ անոր զինուորական ինքնաբաւութիւնը:

Իբրեւ պատասխան՝ Վրաստան ունի բազմաթիւ ընտրանքներ: Անիկա կրնայ պայքարիլ դիւանագիտական գետնի վրայ եւ շարունակել իր դիմումը ԵԱՀԿի Խորհուրդին՝ հեռացնելու համար ռուսական զինուորական վերջին խարիսխը Վրաստանէն: Անիկա կրնայ շարունակել Չեչենիոյ հետ իր սահմանները պահել առանց հսկողութեան, ինչ որ առիթ կու տայ գաղթականներու եւ ըմբոստներու տեղաշարժին. եւ կամ ալ Թիֆլիս կրնայ ընել քաղաքականօրէն անզգուշ քայլ մը՝ Ռուսիոյ օգնելով Չեչենիոյ դէմ իր մղած պատերազմին մէջ:

Տաղստան, Ինկուշեթիա եւ Հիւսիսային Օսեթիա՝ բոլորն ալ ջերմօրէն գորգը փռեցին ռուսական միջամտող ուժերուն առջեւ, այդպիսով Չեչենիոյ շրջափակումը գրեթէ ամբողջացնելով: Սակայն Վրաստան գերիշխան պետութիւն է եւ Չեչենիոյ հարաւի միակ «բացութիւնը»: Անիկա կրնայ ըլլալ նահանջող կամ յառաջացող ըմբոստ ուժերուն դարպասը: Եթէ Վրաստան շարունակէ մերժել Ռուսիոյ հետ զինուորական գործակցութիւնը, նախագահ Շեւարտնաձէ կրնայ չեչեն նախագահ Մասխատովի հետ դառնալ մեղսակիցը շրջանի ըմբոստութիւններուն:

Ռուսական Տումային եւ պաշտպանութեան նախարարութեան յանձնախումբերուն մէջ ամբաստանութիւնները կը բազմանան ընդդէմ Վրաստանի չգործակցելուն: Թէեւ Ռուսիա չունի իրաւական հիմք՝ Վրաստանի զինուորապէս պարտադրելու հանգամանքը, սակայն Վրաստան ունի Ռուսիոյ օգնելու հանգամանքը Չեչենիոյ դէմ պատերազմին մէջ: Եթէ այսպէս չըլնի, Ռուսիա կրնայ Վրաստանը յաւելեալ ճնշումի ենթարկել՝ ջնջելով Աբխազիոյ դէմ հաստատուած պատժամիջոցները եւ նոյնիսկ միջամտելով Վրաստանի քարիւղատարներու ծրագիրներուն:

ՌՈՒՍԻԱ ԿԸ ՀՐՋԱՓԱԿԷ ՉԵՉԵՆԻԱՆ

Ռուսական զօրքերը կը քանան պաշարման շղթայի մէջ առնել Չեչենիան եւ քանդել անջատողական հանրապետութեան կարեւոր ենթակառոյցները: Հակառակ որ Ռուսիա ցամաքային ուժեր կը կուտակէ, սակայն անհաւանական է, որ այժմ Չեչենիա ներխուժէ: Այս հանգրուանին ցամաքային յարձակումը գրեթէ դատապարտուած է պարտութեան:

Չեչենիա ներխուժումի մը քաղաքական գինը շատ բարձր է, եւ Կրեմլին կամ պաշտպանութեան նախարարութիւնը պատրաստ չէ անիկա վճարելու: Փոխարէնը Ռուսիոյ դաշնակցային ուժերը պիտի նախընտրեն շրջափակել Չեչենիոյ սահմանները եւ հեղձամահ ընել տակաւին ինչ որ կը մնայ Հանրապետութեան կառավարութենէն եւ տնտեսութենէն:

Շաբաթներէ ի վեր Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարարութեան եւ դաշնակցային խորհուրդի մէջ քննարկումները կը մատնանշեն հաւանական յարձակում մը Չեչենիոյ դէմ: Չեչենիոյ դէմ ցամաքային պատերազմի մը տրամաբանութիւնը զայն իսլամ ծայրայեղականութենէ մաքրագործելն է՝ նպատակ ունենալով պահպանել Ռուսիոյ Դաշնակցութեան ամբողջականութիւնը եւ պաշտպանել ռուս ժողովուրդը իսլամ ահաբեկիչներէ:

Թէեւ Չեչենիան նուաճելու դատը ինքզինք կը պարտադրէ, սակայն անկէ հրաժարելու ընտրանքը աւելի զօրաւոր կը կշռէ եւ քաղաքականապէս, եւ՛ զինուորապէս: Երբ յստակացաւ, թէ Օգոստոսի վերջը ռուսական զօրքերը իրենց հակակշիռը կը կորսնցնեն Տաղստանի վրայ, վարչապետ Վլատիմիր Փութին մատնանշեց, թէ կառավարութեան բոլոր պաշտօնատարները պատասխանատու են: Վերջաւորութեան ոչ մէկը տուժեց, ոչ ալ Տաղստանը ձեռքէ ելաւ: Սակայն Չեչենիոյ պատերազմը կըրնայ տարբեր ըլլալ, իսկ ռիսքը՝ աւելի մեծ: Մինչ Մոսկուա քաոսի մէջ է ելցինի ընտանեկան պայքարներուն եւ խորհրդարանական եւ նախագահական ընտրապայքարներուն բերումով, ոչ ոք յաւելեալ ռիսքի կը դիմէ Չեչենիոյ մէջ:

Ռուսական միակ ներխուժումը դէպի Չեչենիա կրնայ ըլլալ անջատողական հանրապետութեան վերագրաւումը՝ միանգամընդմիշտ: Յամաքային երկարատեւ կռիւները կը պահանջեն նիւթական, ռազմագիտական եւ քաղաքական լաւ մտածակարարում: Յարդ ռուսական զօրքերը լաւագոյնս չեն մարզուած լեռնային մարտերու համար եւ կամ չունին բաւարար ուժ՝ հարւածելու համար Չեչենիոյ խորը: Յստակ չէ նաեւ, թէ Ռուսիա որքա՞ն պիտի կարենայ վճարել պատերազմի մը համար: Փութին եւ Դաշնակցային Խորհուրդի նախագահ Եկոր Սթրոյեւ՝ երկուքն ալ խոստացած են դադրեցնել իսլամականներու սպառնալիքներ, սակայն չեն յստակացներ, թէ ի՛նչպէս:

Ռուսական ռմբակոծման հետեւանքով Կրոզնիէն փախուստ տուող գաղթականներու թափօր մը Չեչենիա - Տաղստան սահմանին վրայ:

Կը թուի, թէ դաշնակցային ուժերը պիտի չջարժին դէպի Չեչենիա, եթէ լրիւ ապահով չեն: Այժմ չունին գաղթական կռիւ մը մղելու յարմար ուժերը: Մինչ այդ անոնք պիտի շարունակեն ուժ կուտակել սահմանագիծին վրայ եւ ռմբակոծել իսլամ ըմբոստներու դիրքերը եւ քաղաքային ենթակառոյցը: Տագնապին այս հանգրուանը «զարկ եւ այրէ» յարձակում մըն է ըմբոստներուն դէմ, սակայն գլխաւոր զոհերը քաղաքացիներն են, ինչպէս նաեւ՝ նախագահ Մասխատովի կառավարութիւնը: Չեչենիոյ դէմ ցամաքային կռիւ մը կրնայ վտանգել Մոսկուայի մէջ իշխանութիւնը, երկարաձգուող ռմբակոծումը նոյն հետեւանքը չունի:

ՊԱՔՈՒԻ «ՊԱՊԱ»Ն

Ազրպէյճանի կուռքը՝ Հայտար Ալիեւ

Մինչ Ազրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւի առողջութիւնը կը վատթարանայ, անոր հանդէպ անձի պաշտամունքը կը ծաղկի:

Հինգ ամիս առաջ Միացեալ Նահանգներու մէջ ան ենթարկուեցաւ սրտի վիրաբուժութեան, միաժամանակ բացումը կատարուեցաւ անոր անուան նուիրուած երկու թանգարաններու, մէկը՝ Նախիջեւանի (իր ծննդավայրը), իսկ միւսը՝ Պաքուի մէկ արուարձանին մէջ: Վերջինս մաս կը կազմէ մզկիթի մը համալիրին, որ ոչ մէկ ձեւով համատեղելի է երեք տասնամեակ առաջ կրօնը հալածող Ք.Կ.Պ.ի ղեկավար Ալիեւի հետ:

Ամրան ընթացքին Ամերիկայէն Ալիեւի յաթոռակալ վերադարձը վերածուեցաւ յատկանշական տօնախմբութեան մը: Հարիւրաւոր ոչխարներ մատաղ դարձան օդակայանէն մայրաքաղաք մայրուղիին վրայ: Հանդիսաւոր այս մթնոլորտին մէջ իր ներկայութիւնը փատեց նոր շարժում մը՝ Երիտասարդ Հայտարականները. ասոնք համազգեստ հագած երիտասարդ ազերիներ են, որոնք մարզուած են յարմար պահերուն «Հայտար Պապա» գոռալու համար: Շարժումը հանդիսաւոր կերպով հիմնուեցաւ Մայիս 10ին՝ Ալիեւի տարեդարձին օրը: Անցեալ տարի նոյն առիթին անոր անունով մկըրտուեցաւ լեռնագագաթ մը եւ աստղ մը...

Այսպէս տօնակատարութիւնները սովորականի մը վերածուած են, ինչպէս նաեւ՝ կրօնական տօներու նշումը: Ասոնք ալ կը ծառայեն Ալիեւի ընտանիքի անդամներուն՝ ամրապնդելու անոնց հանրային կերպարը: Ալիեւի կինը՝ Մէհրիպան Ալիեւա, ներկայացուած է որպէս ազգային հերոսուհի, որ ամուսնոյն հետ միասին կը մասնակցի ամէն տեսակ հանրային միջոցառումներու: Ալիեւի երկու զաւակներն ալ՝ Հէյտար եւ Լէյլա, ներկայացուած են որպէս ազգային գանձեր:

Ալիեւի ընտանիքի անդամներուն հանրային կերպարը ստեղծելու համար ամէն միջոց գործածուած է: Ալիեւ ինքզինք ներկայացուցած է որպէս ազգային առաջնորդ, որ ազգը ազատեց Ղարաբաղի պատերազմէն: Ալիեւ ինքզինք ներկայացուցած է նաեւ որպէս ազգային հերոս, որ ազգը ազատեց Սովետական Միութենէն: Ալիեւ ինքզինք ներկայացուցած է նաեւ որպէս ազգային հերոս, որ ազգը ազատեց Հայկական Ղարաբաղէն:

Ալիեւ ինքզինք ներկայացուցած է նաեւ որպէս ազգային հերոս

ԱՐՈՒԵՍՏԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ԳԻՐՔ ԳՆԵԼՈՒ ԵՒ ԾԱԽԵԼՈՒ «ՆՈՐԱՋԵՒՈՒԹԻՒՆԸ»

ՀՈԿԱՅԱԿԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԵՐ ԿԸ ԿԱՌՈՒՑՈՒԻՆ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ՝ ԳԻՐՔ ԳՆԵԼԸ ՀԱՃԵԼԻ ԺԱՄԱՆԱՑԻ ՎԵՐԱԾԵԼՈՒ ԵՒ ԻՆԹԵՐՆԵԹԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ԳՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ՄՐՑԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Տեսականօրէն հայորդակցութեան եւ լրատուութեան գանագան միջոցները պէտք էր աչխարհէն վերացնէին գրախանութները: Ո՛վ ժամանակ կը յատկացնէ ընթերցանութեան, երբ ժամեր չարունակ «կը նաւարկէ» ինթըրնէթի վրայ, պատկերասփիւռի հարիւրաւոր կայաններ կը դիտէ եւ չատ աւելի երկար կ՛աչխատի: Իսկ այն քիչերը, որոնք տակաւին գիրք կը կարդան, կայն պիտի գնէին ինթըրնէթի միջոցով: Ի վերջոյ, «Ամազոն»ը յաճախ կը յիչատակուի իրրեւ ինթըրնէթի վրայ գրավաճառութեան յաջող գործ մը գարգացուցած ընկերութիւն մը:

Այսքան՝ տեսութեան մասին: Սեպտեմբերի սկիզբը Բրիտանիոյ մեծագոյն գրավաճառը հրսկայական մասնաճիւղ մը բացաւ Լոնտոնի հռչակաւոր Փիքատիլլի թաղամասին մէջ: «Ուոթրսթոնն» գրատան այս մասնաճիւղը կը տարածուի 7 յարկերու վրայ եւ կը պարփակէ 265 հազար վերնագիրներով չուրջ 1,5 միլիոն գիրք: Կառոյցը նախապէս կը պատկանէր առեւտրական Սիմփսըն ընկերակցութեան, որ կը վաճառէր գանագան տեսակի արտադրութիւններ: Այժմ անիկա կը վաճառէ միայն գիրքեր:

«Ուոթրսթոնն»ը կը գտնուի 5 յարկանի այլ գրատան մը՝ «Հաչարտծ»ի եւ երկու փոքր գրատուներու կից: Անկէ նուազ քան 1 մղոն հեռու՝ Օքսֆորտ թաղամասին մէջ կը գործէ հսկայական այլ գրատուն մը՝ «Պորտրրգ»ը, որ չուտով վիթխարի մասնաճիւղի մը բացումը պիտի կատարէ քանի մը թաղամաս անդին՝ Ջերինկ Քրոսի վրայ:

Հսկայական գրատուներու բագմացումը արդիւնք է երկու երեւոյթներու. առաջինը՝ գեղչըւած գիներով գրավաճառութեան տարածումին, եւ երկրորդը՝ ինթըրնէթի ընձեռած դիւրութեան իրրեւ հակագդեցութիւն՝ գրատուն մը այցելելը ժամանցի ու հաճոյքի վերածելու ձգտումին:

«Նէթ Պուք» համաձայնագիրը 1995ին վերջ դրաւ առանց գեղչի գրավաճառութեան օրէնքին, ինչ որ արագացուց բագմաթիւ փոքր գրատուներու փակումը: Այժմ «Ուոթրսթոնն»ի նման չքեղ դարաններով եւ կարմիր գորգերով վաճառատունները կը սպառնան աւելի աւանդական գրատուներու, որոնք գիրքեր հայթայթած են սերունդներու:

Հսկայական գրատուներու գլխաւոր նպատակն է մրցիլ ինթըրնէթի վրայ կատարուող գրավաճառութեան հետ: Թէեւ անցեալ տարի Բրիտանիոյ տարածքին վաճառուած գիրքերուն միայն 2 առ հարիւրը գնուած է ինթըրնէթի միջոցով, սակայն այս ձեւի գնումի դիւրութիւնը եւ անսպառ պահեստներու գոյութիւնը պիտի ընդարձակեն իւրաքանչիւր գրավաճառի հաճախորդներու թիւը: Պատկերագարդ գիրքերու բրիտանացի հրատարակիչ մը վերջերս յայտարարած է, թէ ամբողջ գիրքեր ձրիարար պիտի ցուցադրէ ինթըրնէթի վրայ, գնորդներ ներգրաւելու համար:

Ինթըրնէթի վրայ գործող գրավաճառներուն դէմ մրցելու իրենց ճիգին մէջ հսկայական նորակառոյց գրատուները կը ձգտին գիրք գնելը վերածել աւելի հաճելի փորձառութեան մը: Անցած են այն օրերը, երբ գրատուներու մէջ ծախող պաշտօնեաներ կը չրջէին յաճախորդներու չուրջ՝ արգիլելով սուղ գիրքերու անվճար ընթերցումը: Ներկայիս ճիշդ հակառակը կը քաջալերուի: Իրօք, հսկայական գրատուներ նոյնիսկ սրճարաններ եւ պտուղի հիւթ սպասարկող անկիւններ ունին, ուր յաճախորդներ կրնան գիրք կարդալ, առանց վճարելու անոնց գիներ, միաժամանակ՝ կարկանդակ ապսպրել եւ նարինջի հիւթ խմել: «Ուոթրսթոնն» իր յաճախորդներուն կը հաւաստիացնէ, թէ ամբողջ օր մը կրնան անցրնել գրատան մէջ՝ նախաճաչելով, ճաչելով, ընթրելով եւ գիրք կարդալով:

Հսկայական նման գրատուներ իրենց ընթացքը կը բացատրեն՝ ըսելով, որ անիկա հակագդեցութիւն մըն է գիրքերու հետգհետէ աճող պահանջին: 1998ին աւելի քան 5 միլիառ տոլար արժողութեամբ գիրք վաճառուած է Բրիտանիոյ տարածքին: 1990ին 3,1 միլիառ տոլար արժողութեամբ գիրք վաճառուած էր: Աւելի՛ն 1997ին Բրիտանիոյ մէջ հրատարակուած են աւելի քան 100 հազար նոր վերնագիրներով գիրքեր, ինչ որ 1950ական տարիներու թիւին կրկնապատիկն է:

Այլ հարց է, թէ արդեօք մարդիկ իրականութեան մէջ կը կարդա՞ն իրենց գնած նոր հրատարակութիւնները: «Փենկուէն» հրատարակչական տնօրէնը կը բացատրէ, թէ ներկայիս գիրքերը մաս կը կազմեն նորաձեւութեան: «Հին ատացւածը կ՛ըսէր, «Ընէ ինծի ինչ կ՛ուտես, ըսեմ՝ ով ես դուն»: Այժմ մարդիկ կ՛ըսեն. «Ընէ ինծի ինչ կը կարդաս, ըսեմ՝ ով ես դուն», կամ «տեսնեմ ինչ կը կարդաս, ըսեմ՝ ով ես դուն»: Հրատարակիչներ ու գրավաճառներ կ՛օգտագործեն ասիկա», կ՛ըսէ ան:

Նորակառոյց գրատուներու հսկայութիւնը ինքնին բաւարար ապացոյց մըն է գրավաճառներու եւ հրատարակիչներու հետգհետէ ամրապնդուող վստահութեան՝ հրատարակչական ճարտարարուեստին մէջ:

Այսուհանդերձ սկեպտիկներ կը մտածեն, որ ստեղծագործական որեւէ հնարք պիտի չկարենայ կանխարգիլել փոշիի հաստ խաւերու կազմուիլը «Ուոթրսթոնի»ի նման գրատուներու դարաններուն վրայ:

ԻՊՆՉՊԷՍ ԿԱՐԵԼԻ Է ԿԱՌՈՒՑԵԼ

ԻՐԱՔՅԻ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒՀԻ ՋԱՀԱ ՀԱԹԻԹ ԵՐԿԱՐ ԱՏԵՆԷ Ի ՎԵՐ ՀՌՉԱԿ ԿԸ ՎԱՅԵԼԷ: ՍԱԿԱՅՆ ԱՆՈՐ ՆԱԽԱԳԾՈՒՄՆԵՐԸ ՆՈՐ Կ'ԻՐԱԿԱՆԱՆԱՆ

Աշխարհի տարածքին ամէնէն աւելի սիրուած կին ճարտարապետը՝ Զահա Հատիտ շարք մը նոր կառոյցներ կը բարձրացնէ տարբեր վայրերու մէջ. ժամանակակից Արուեստի կեդրոն մը՝ Սինսինաթի մէջ (Ամերիկայի տարածքին արուեստի նուիրուած առաջին գլխաւոր կառոյցը, որուն ճարտարապետը կինէ), Գերմանիոյ մէջ՝ Հոենհոյմ գետի ափին պարտիզամշակութեան նուիրուած կեդրոն մը, Լոնտոնի Հազարամեակի գմբէթին՝ «միտք»ի յատկացուած բաժանմունքը, Հռոմի մէջ ժամանակակից արուեստի կեդրոն մը եւ այլ կառոյցներ:

Պաղտատ ծնած այս ճարտարապետուհին 1983էն ի վեր կ'արժանանայ ճարտարապետական մակարդակաւոր մրցանակներու սակայն միչտ 1994 միայն փոքր ծրագիրներ իրագործած է: Այդ տարի ան շահեցաւ Կալէսի Քարտիֆ շրջանին մէջ Օփերայի շէնքի մը նախագծումին վերաբերող միջազգային մրցանքի մը առաջնութիւնը, սակայն անգլիացիք տարակարծիք էին Հատիտի յղացքը ընդունելու մէջ: Ոմանք անընդունելի կը գտնէին, որ արաբ կին մը իր ժամանակակից դասական մօտեցումով անտեսեր Կալէսի ճարտարապետական աւանդութիւնները: Իվերջոյ նախագիծը մերժուեցաւ: Այսուհանդերձ Հատիտ շարունակեց մնալ նոր ձեւերով միջոցի տարածութիւնը լեցնող ճարտարապետը, որ հռչակի եւ թերթերու մէջ մեծ վերնագիրներու կ'արժանանար, սակայն հազուադէպօրէն կ'իրագործէր իր յղացքները:

«Փոխանակ արուեստի սրբացուած գործ մը իրեն յատկացուած խոռոչին մէջ դիտելու, ուզեցի ստեղծել աւելի հարուստ եւ աւելի գրգռիչ փորձառութիւն մը՝ այցելուին մարմինը սեղմելով, արձակելով, արտացոլացնելով, կորսնցնելով եւ վերստին յայտնաբերելով ուղեւորութեան մը մէջ»:

Զահա Հատիտ՝ Օհիոյի արուեստի կեդրոնին ճարտարապետական յղացքին մասին:

Լոնտոնի Ճարտարապետական ընկերակցութեան դպրոցէն շրջանաւարտ դառնալէն ի վեր Հատիտ վարժուած է նման յուսահաբութիւններ դիմակալելու: Ասոր ճարտարապետական գաղափարները «շատ յառաջապահական», «շատ պատկերաւոր», «շատ թանքուն» որակուած են, սակայն երբեք՝ «թեթեւ» կամ՝ «անմիտ»: Հատիտի իւրաքանչիւր խօսքին մէջ հաստատհամոզումի եւ լըրջութեան կշիռ կայ: Ան գիտէ. թէ ինչ կ'ուզէ եւ կը դժկամի միջին եզրեր գտնելու: Լոնտոնի մէջ ան ունի ճարտարապետական իր համեստ գրասենեակը, ուր ասոր օգնականներէն մէկը կ'ըսէ. *«Հատիտ իր ժամանակէն շատ առաջ էր, բայց այժմ ասոր ժամանակը հասած է»:*

Օհիոյի ժամանակակից արուեստի կեդրոնը կը խորտակէ ճարտարապետութեան աւանդական պատնէշները. փողոցը կը վերածուի ասոր մուտքի սրահին եւ դէպի վեր դառնալով կը հիւսուի պատի մը մէջ:

Ներկայ դարուն հազիւ 10 կին ճարտարապետներ յաջողութիւն արձանագրած են Ամերիկայի եւ Եւրոպայի տարածքին: Անոնք, որոնք համբաւի տիրացած են, աշխատած են այր ճարտարապետներու հետ կամ իրենց ամուսիններուն շուքին: Անոնք առաւելաբար իրենց ուշադրութիւնը կեդրոնացուցած են ներքին յարդարանքի եւ կահաւորումի ձեւագծումներու վրայ: Փարիզի արդի արուեստի Փոմփիտու կեդրոնին ներքին յարդարումը, ինչպէս նաեւ շագեկառքի Օրսե կայարանին ներքնամասը արդի արուեստի թանգարանի վերածելու աշխատանքը կատարած է Կէյ Օլենթի անունով իտալուհի մը:

Ի հակադրութիւն այս բոլորին՝ Հատիտ կը գլխաւորէ իր սեփական ճարտարապետական ընկերութիւնը եւ միջազգային մրցանքներու ընթացքին պարտութեան կը մատնէ ճոխակաւոր ճարտարապետներ: Ան չ'ատեր ներքին յարդարանքը եւ նոյնիսկ պատկերասրահներ ձեւագծած է: Եթէ նուազ քաջ ըլլար եւ աւելի փոքր տեղչեր ունենար, հաւանաբար աւելի անշմարուղի մը պիտի գծէր իրեն համար: Սակայն Հատիտ ենթարկուող չէ: Երբեք ընտանիք չէ կազմած, եւ ճարտարապետութիւնը իրեն համար ամէն ինչ է:

Հատիտի ճարտարապետական յղացքները կ'անտեսեն աւանդական ձեւերն ու անկիւնները: Կարգ մը պատկերագծումներ, ինչպէս՝ անկիւնաւոր բաժիններ, համաչափ յատակագիծեր, թափանցիկ պատեր եւ ժապաւէնի նման ծփուն հորիզոնական մասեր կը կրկնուին կառոյցի մը մէջ: Անոր ստեղծած միջոցի տարածութիւնները շարժուն կը թուին ըլլալ. անոնք երբեք հանգիստ ու հանդարտ չեն:

Քաղաքը «գորգ» մըն է Հատիտի համար, որուն վրայ կը բարձրանան իր կառոյցները: Ան կը ձգտի քաղաքային փողոցի մը շարունակութիւնը ստեղծել իր նախագիծերով՝ փողոցը ձեւով մը «քաշելով» շէնքին մէջ, զայն ոլորելով պատերուն քովէն եւ ի վերջոյ ծուլելով ներքին աստիճաններուն:

Հատիտ կը ձգտի ճարտարապետական բիւրեղ եւ զուտ կառուցային ոճի մը: Ան կ'ուզէ, որ մարդիկ շէնքերու երկրաչափական տարօրինակ ձեւերը տեսնելով՝ նոր կարելիութիւններ երեւակայեն: Հատիտի ճարտարապետական իրագործումները այնքան իւրայատուկ են, որ միայն ապագային ընդօրինակուելու մտահոգութիւնը կրնան պատճառել. աւելի դրական, քան թէ ժխտական անդրադարձ մը, որովհետեւ Հատիտ *«կտրած է կաղապարը եւ ստիպած է, որ մարդիկ նոր ձեւերով դիտեն միջոցի տարածութիւն»*, ինչպէս կ'ըսէ բրիտանական արդի ճարտարապետութեան տիտաններէն Սըր Տենիս Լաստուն, որ յղացած է Լոնտոնի Ազգային թատերասրահին ճարտարապետական նախագիծը:

«ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ԵՐԿԽՕՍՈՒԹԻՒՆ»

ԻՐԱՆ ԻՐ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ԱՇԽԱՐՀԻՆ՝ ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՏԱՐԲԵՐ ՅԱՏԿԱՆԻՇՆԵՐԸ ԱՐՏԱՑՈԼԱՑՆՈՂ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼՈՎ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒՄ ԷՋ

Արուեստի աւանդութիւններով հարուստ Իրանը ձեռնարկած է մշակութային միջազգային հասկացողութեան գաղափարը տարածելու աշխատանքի մը: Անցեալ տարի Իրանի նախագահ Մոհամէտ Խաթեմի ՄԱԿի Ընդհանուր Ժողովին առիթով «քաղաքակրթութիւններու միջեւ երկխօսութեան» կոչ ուղղեց: Առաջարկը ընդունուեցաւ իբրեւ ՄԱԿի 2001 թուականի համատարած բնաբանը:

Աւելի քան 5000 տարուան ժառանգութեամբ հպարտացող Իրանի ժառանգութեան հիմնարկը կազմակերպած է դաստիարակչական եւ մշակութային շարք մը ձեռնարկներ. որոնց գագաթնակէտը Լոնտոնի Պրուներ պատկերասրահին մէջ կայացած ցուցահանդէսն մըն էր. «Պարսկական թագաւորական գեղանկարներ. Քաժարներու ժամանակաշրջանը 1785էն 1925» վերնագիրով: Աւելի քան 30 հազար ակնդիրներ դիտած են ցուցահանդէսը, որ վերջ գտաւ Սեպտեմբերին: Պարսկական արուեստի եւ պատմութեան նուիրուած ցուգահեռ ցուցահանդէսներ, համագումարներ, եւ դասախօսութիւններ տեղի ունեցան Լոնտոնի Բրիտանական թանգարանին. Լոնտոնի համալսարանին արեւելեան եւ ափրիկեան գիտութիւններու ամպհոնին եւ Պարսկական Գիտութիւններու Բրիտանական հիմնարկին մէջ: Բրիտանիոյ Շարժապատկերի Ազգային սրահը հիւրընկալեց պարսկական ժապաւէններու յատկացուած փառատօն մը:

«Քողով կինը» մաս կը կազմէր Լոնտոնի Պրուներ պատկերասրահին մէջ կայացած պարսկական արուեստի նուիրուած ցուցահանդէսին: Գեղանկարը կը պատկանի պարսիկ գործատէրի մը սեփական հաւաքածոյին:

Պարսկական ժառանգութիւնը ծնունդ առած է աշխարհի ամէնէն կանուխ շրջանի քաղաքակրթութիւններէն: Ն. Ք. 6էն 4րդ դարերուն իշխած Աքեմենեան հարընտութեան օրով Պարսկական կայսրութիւնը կ'ընդգրկէր գրեթէ ամբողջ Ասիան: Անիկա աշխարհին կտակած է նըւէր մը, որ այժմ կախուած է Նիւ Եորքի մէջ. ՄԱԿի կեդրոնին մուտքի դահլիճին պատին վրայ: Նուէրը հնադարեան սեպագիր արձանագրութեան մը յար եւ նման մէկ օրինակն է. անիկա մարդկային իրաւունքներու առնչուող սկզբունքներու առաջին ցանկագրումն է:

•ՊԱԼԱՏԻՆ ՄԷՋ ԵՒՌԱՋՄԱԴԱՇՏԻՆՎՐԱՅ

Քաժարներու ժամանակաշրջանը զուգադիպած է ֆրանսական յեղափոխութեան եւ ամերիկեան սահմանադրութեան ստեղծումին: Իրենց իշխանութեան ընթացքին Քաժար շահեր դիմադրած են ռուսական եւ բրիտանական ներխուժումներու, մինչեւ Ա. Աշխարհամարտի աւարտը, երբ կայսերական հին վարչածեւը փուլ եկաւ Եւրոպայի տարածքին:

Ի տարբերութիւն լուսաւոր ձեռագիրներու, մանրանկարչութեան, գեղագրութիւններու եւ պատկերագիրքերու, որոնց արուեստը ծաղկած է քաժարներէն առաջ իշխած սեֆաւիտներու ժամանակաշրջանին. Քաժարներու գեղանկարները առաւելաբար կը պատկերեն արքայական վեհաշուք դիմանկարներ եւ պատերազմի մանրակրկիտ տեսարաններ:

Պրուներ պատկերասրահին մէջ կայացած ցուցահանդէսը ձեւով մը կը պատկերէր նաեւ Արեւմուտքի ազդեցութիւնը եւ պարսիկ արուեստագէտներու հմտութիւնը արհեստագիտական արեւմտեան հնարքներ օգտագործելու եւ միաժամանակ ազգային աւանդութիւնները պահպանելու մէջ: Այս ցուցահանդէսը նախապէս կայացած էր Պրուքլինի եւ Լոս Անճելըսի մէջ: Անոր զուգահեռ ցուցահանդէսը, որ մինչեւ յառաջիկայ Փետրուար պիտի շարունակուի Բրիտանական թանգարանին մէջ, նոյնպէս կ'ապացուցէ, թէ քաժարներու ժամանակաշրջանի արուեստագէտները որդեգրած են շուքերու, հեռանկարի եւ բնորդներ օգտագործելու արեւմտեան ձեւերը զանոնք միաձուլելով պարսկական գեղանկարչութեան գծային եւ լայնքով ու երկայնքով յատկանշուած երկու ուղղութեամբ նկարելու հարթ ոճին: Թագաւորական եւ իշխանական գունագեղ պաստառներու կողքին կ'երեւին առեւտրականներ եւ արհեստաւորներ պատկերող գեղանկարներ, ինչպէս նաեւ թռչուններու եւ ծաղիկներու պատկերներ, որոնք ժողովրդականութիւն կը վայելէին 19րդ դարու Իրանի մէջ եւ դրախտի խորհրդանիշներ էին:

•ՀԱԲՈՒՏՍ ԱՆՑԵԱԼ

Պարսկական արուեստը անզուգական է իսլամական աշխարհին մէջ: Անիկա կը գերազանցէ բոլոր աւանդութիւնները եւ քանակի տեսակէտէն նոյնիսկ կը մրցի հնդկական արուեստին հետ: Իսլամական ոեւէ այլ հաւաքականութիւն չունի պարսկական աւանդութեան շարունակականութիւնը:

Մինչ Լուվրի եւ Բրիտանական թանգարանին նման արուեստի աշխարհահռչակ կեդրոններ կը հպարտանան պարսկական արուեստի իրենց հաւաքածոներով, Թեհրանի, Շիրազի, Թաւրիզի եւ Սպահանի պատմական թաղամասերուն մէջ գըտնուող թանգարաններ եւ մատենադարաններ կը պարունակեն անհամար գանձեր: Պարսկական արուեստի պատկառելի հաւաքածոներ կան Նիւ Եորքի Մեթրոփոլիթըն թանգարանին, Լոս Անճելըսի Քաունթի թանգարանին, Ուաշինկթընի Սմիթսոնիըն հիմնարկին, Պերլինի Փերկամոն հաստատութեան, Լիզպոնի մէջ Կիւլպէնկեան հիմնադրամին եւ Ս. Փեթերսպուրկի էրմիթաժ թանգարանին ցուցասրահներուն մէջ:

Մինչեւ երեք տարի պատրաստ պիտի ըլլայ պարսկական արուեստի նուիրուած միջազգային մեծագոյն ցուցահանդէսը, որ տեղի պիտի ունենայ յաջորդաբար Նիւ Եորքի, Լոնտոնի եւ Միլանոյի մէջ: Անիկա պիտի կեդրոնանայ սեֆաւիտներու գեղեցիկ եւ զարդարային արուեստի նմուշներուն վրայ: Ցուցահանդէսը պիտի հովանաւորեն Լոնտոնի մէջ գործող Իրանի Ժառանգութեան հիմնադրամն ու Իրանի պետութիւնը:

ՄԻԱՅՆԱԿ ՍՐՏԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Վերտիի «Լա Թրաւիաթա» օփերային վրայ հիմնուած «Ռենիք» երաժշտական թատերախաղը, որ 18 ամիսէ ի վեր կը ներկայացուի Լոնտոնի թատերական Ուէսթ Էնտ թաղամասին մէջ, վերջերս իր դռները բացած է միայնակ սրտերու համար, ամբողջ ելոյթ մը յատկացնելով ամուրիներու, յուսալով, որ հանդիսատեսներ նոր բարեկամութիւններ եւ հաւանական սիրահարներ գտնեն:

«Ռենիք»ի կազմակերպիչներէն մէկը «ամուրիներու երեկոյ»ի մը գաղափարը յղացած է, երբ յանձնախումբին անդամներէն մէկը ամէցած է առանձինն թատրոն երթալու:

«Այս երեկոն միայնակ սրտերու համար ծանուցեցինք բերթերու մէջ, որովհետեւ երաժշտական թատերախաղը յարաբերութիւններու եւ ամուրիութեան կը վերաբերի: Մեր նպատակն է մարդոց բոլոր տարբերութիւնները, առանց գիշ պպալու: Ամուրիներու յատկացուած այս երեկոն թատերախաղին մէկ մաճրակերտն է», ըսած է կազմակերպիչը:

Ամուրի հանդիսատեսներէն ոմանք յուսախար եղած են, որովհետեւ «վիպերգական յարմար մթնոլորտ» մը չեն գտած միասեռականութեան եւ թմրեցուցիչի ու ՍԻՏԱյի գոհերու չուրջ հիւսուած երաժշտական թատերախաղին մէջ: Հիւանդները կը դիմագրաւեն իրենց տուներէն դուրս դրուելու սպառնալիքը, որովհետեւ անկարող են վարձք վճարելու:

«Թեհրան այս երեկոյին նպատակն էր համոզել, որ իրերը աւելի չեն կրնար վատթարանալ», կ'ըսէ հանդիսատես մը:

Միայնակ սրտերու յատկացուած երեկոն «Ռենիք»ի վերջին ելոյթներէն էր: Մինչ 30 Հոկտեմբերին վարագոյրը պիտի փակուի Ուէսթ Էնտի մէջ, երաժշտական թատերախաղը պիտի չարունակուի Պրոտուէյի վրայ եւ Պերլինի մէջ: Անիկա մուտք պիտի գործէ նաեւ Թոքիօ: Յայտնապէս Բրիտանիոյ պահպանողական հանդիսատեսները վանողական բան մը գտած են «Ռենիք»ի ցոյցացուցած ախտաւոր մթնոլորտին մէջ:

Պատրաստեց

Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

◆ *ԷԼԻԶԱՊԷԹ- (Էսփաս. Ասփիր / Տիւ. Ստեքօ. Կալաքսի. Լաս Սալինաս).-* Ֆէյթ Պլանշէթ ստանձնած է Ութրդ դարու Անգլիոյ Էլիզապէթ Ա. թագուհիին դերը. որ ներքին եւ արտաքին ճնշումներու տակ, կը փորձէ երկրին վարչակարգը լաւ հիմերու վրայ հաստատել:

◆ *ՏԸ ՄԻԼԹՐԻՔՍ- (Ասպասատ. Ֆրիուէյ. Փլանէթ / Ապրաժ. Ջուք. Փլազա. Թրիփոլի. Քոնքորտ. Սթարկէյթ / Ջահլէ).-* Գիտաերեւակայական ֆիլմ մը, ուր Նէօ. որ տեղեկութիւններու հաւաքման կեդրոնի մը պատասխանատուն է. կը փորձէ Մաթրիքս- առեղծուածը լուծել:

◆ *ՏԸ ՕԵՆԸՐԸԼ Ջ ՏՈՒԹՐ- (Փլանէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քասլիք. Թրիփոլի. Փլազա. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ եւ Սթարկէյթ / Ջահլէ).-* Ռազմափորձի մը ընթացքին ժեներալ-ի մը աղչիկը կը սպաննուի: Հանակի գաղտնի սպասարկութեան 2 անդամներու պարտականութիւն կը տրուի լուծելու առեղծուածը:

◆ *ՍԷՆՏՈՒՐԻՈՒ- (Ասփիր / Սոֆիլ. Տիւ. Մքալլէս 2001).-* Լրագրող Էյ Սիմըն, իր ապաարէզին բերումով, կապեր հաստատած է արուեստագիտուհիներու եւ հոչակաւոր անձերու հետ: Ան հոչակաւոր արուեստագիտուհիները քաւութեան նոխազ կը դարձնէ իր ձախող ամուսնութեան:

◆ *Լ ՕՖ Ր- (Սիթէ. Սաժէս. Կալաքսի. Լաս Սալինաս եւ Սթարկէյթ / Ջահլէ).-* Ամերիկացի սօրվէ եւ եգիպտացի հօրվէ սերած Ատամ կը ճամբորդէ Մ. Նահանգներ, ուր կը ծանօթանայ լրագրողուհիի մը եւ կ'ամուսնանայ անոր հետ: Իրար միչեւ անհասկացողութիւնը պատճառ կը դառնայ զանազան հարցերու:

◆ *ԷՏ Թի. Վի.- (Փլանէթ / Ապրաժ. Փլազա. Քոնքորտ եւ Ֆրիուէյ).-* Հեռատեսիլի կայան մը, քարոզչութեան համար կը դիմէ նոր ոճի մը. 24 ժամուան համար անդադար սփռել Սան Ֆրանսիսքոյի բնակիչներէն մէկուն ապրելակերպը:

◆ *ԹԷՆ ԹԻՆՆԿ ԱՅ ՀԷՅԹ ԸՊԱՈՒՒԹ ԵՈՒ- (Փլանէթ / Ապրաժ. Ջուք. Թրիփոլի. Քոնքորտ եւ Ֆրիուէյ).-* Ուսանող մը «կայծակնահար» եղած է ուսանողուհիի մը կողմէ, որ իր կարգին կը համակրի այլ անձի մը:

◆ *ՏԸ ԹԸՐԹԻՆԹ ՈՒՈՐԻԸՐ- (Փլանէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քասլիք. Թրիփոլի. Քոնքորտ. Ֆրիուէյ / Վաշտոմ).-* Արաբ դեսպան մը (Անթոնիօ Պանտերաս) ինքզինք շրջապատուած կը գտնէ վայրկեան գիւղացիներէ, որոնք իրենց հայրենիքը պիտի պաշտպանեն բարբարոս ներխուժողներու դէմ:

◆ *ՍՒԹԱՐ ՈՒՈՐՋ ԷՔՍՏՐԱ- (Էսփաս. Ասփիր / Սոֆիլ. Տիւ. Ստեքօ. Կալաքսի. Էլիթ. Սէնթ Էլի. Աթլանթիս. Մքալլէս 2001).-* Աստղերու պատերազմին Ա. հանգրուանին Նապու մոլորակը կը գրաւուի այլոց կողմէ: Նապուի իշխանուհին՝ Ամիտելա, երկու ասպետներու ընկերակցութեամբ կը փորձէ իր դատը պաշտպանել:

◆ *ԷՒ ՖԸՐՍԹ ՍԱՅԹ- (Փլանէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քոնքորտ).-* Ամի կը սիրահարի մարձուի մասնագէտ բայց կոյր Վըրճըլի եւ իր նպաստը կը բերէ տեսողութեան վերականգնման ասող ճիգերուն:

◆ *ՆԵՎԸՐ ՊԻՆ ՔԻՍՏ- (Ասփիր. Սոտեքօ. Սէնթ Էլի. Կալաքսի. Աթլանթիս).-* Թղթակից Մոզիի (Տրիւ Պարիմոր) պատականութիւն կը տրուի ուսումնասիրել այսօրուան չափահասներուն ապրած կեանքը: Փնտոտուքի ընթացքին մը. որուն փորձառութիւնը երբեք չէ ունեցած Մոզի:

◆ *ՓԼԷՋԸՆԹ ՎԻԼ- (Ասպասատ).-* Տարօրինակ ժապաւէն մը: Երկու պատահիներ կը բանտարկուին 50ական տարիներուն պատկերափոխուած սեւ եւ ճերմակ ֆիլմաշարի մը մէջ, որ կ'արտայայտէ ընկերային խիստ բարքեր. բայց երկու պատահիները անմիջապէս կ'ըմբոստանան իրենց պարտադրուած նոր կեանքին դէմ...:

◆ *ԻՆՏԷՔՄԸՆԹ- (Էսփաս. Ասփիր / Սոտեքօ. Էլիթ. Սէնթ Էլի. Կալաքսի. Լաս Սալինաս եւ Մքալլէս 2001).-* Ապահովագրական ընկերութիւն մը առաքելութեամբ մը կը գործուղէ գեղեցիկ աղջիկ մը (Քաթերին Զեթա-Ճոնս). որպէսզի արգելք հանդիսանայ արհեստավարժ գողի մը (Ճոն Քոնքրի) արուեստի գործերու գողութեան...: Երկուքին միջեւ կը ստեղծուի սիրային կապ մը...:

◆ *ՏԸ ՄԱՄՄԻ- (Փլանէթ / Ապրաժ. Ջուք. Քոնքորտ).-* Ամերիկացի արկածախնդիր մը (Պրէնտըն Ֆրէյզըր) եւ եգիպտաբան մը (Ռաքէլ Ուայց) կը գտնեն Հասուն ճաթրայի աւերակները:

◆ *ՎԱՅՐԼՍ- (Ասփիր. Սոտեքօ).-* Արտերկրային էութիւն մը մուտք կը գործէ տիեզերանաւու մը մէջ եւ կը սպաննէ անձնակազմը: Որսորդներու խումբ մը կը գտնէ ամայացած նաւ մը եւ կը փորձէ զայն փրկել:

◆ *ՏԸՌԻՏ ՎԱՅՈԼԻՆ- (Ասպասատ).-* Իտալիոյ մէջ շինուած ջութակ մը տարիներ եւ դարեր կտրելով կը հասնի աճուրդի վայր մը:

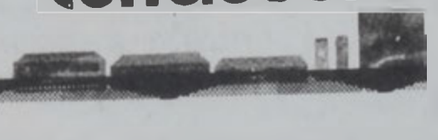
◆ *ԼՈՍՔ ԻՆ ՍՓԷՅՍ- (Լա Սաժէս).-* 21րդ դարուն մէջ տեղի ունեցող գիտա-երեւակայական ֆիլմ մը:

◆ *ՊԷՅՊԻ ՕՒ ՆԻԼՍԸՆ- (Էլիթ).-* Ընկերութիւն մը գաղտնի հետազօտութիւններու ձեռնարկած է. յայտնաբերելու համար մանուկներու կողմէ գործածուող եւ ցարդ մեզի անծանօթ լեզուն:

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ- *Քոնքորտ.- 738439 - Փլանէթ / Ապրաժ - 292192 - Փլանէթ / Քասլիք.- 912503/4. Ասպասատ.- 217490 Էլիթ.- 840286 - Ասփիր / Սոտեքօ.-616706/7 -Ֆրիուէյ.- 485590-Քոլիճէ.- 342962- Էսփաս.- 212526-Վաշտոմ.-443992-Սէնթ Էլի.-406706-Ասփիր / Տիւ.-792123/ 4-Ասփիր / Սոֆիլ.- 240480-Սաժէս.- 562006/7 ը Կալաքսի՝ (05) 455182/3/4:*

ԹՒՔ. ԷՒ.

7:30.- *Լուրեր Էրաբերէն*

8:00.- *Եուրոնիուզ*

8:30.- *Կենդանի գծանկար՝ «Մոֆլի. Տր Լասթ Քուալա»*

9:00.- *Սուպիհիէ*

11:00.- *Սէսըմի Սթրիթ*

12:00.- *Մայ Թու Ուայֆ կ*

12:30.- *Լուրեր Անգլերէն*

14:30.- *Լուրեր Էրաբերէն Լուրեր*

15:00.- *Տեղական ֆիլմաշար*

16:00.- *Վաւերագրական*

17:00.- *Քէթ Էնտ Տոկ կ*

17:30.- *Չիլտրըն Լիֆ Տր Նիւ Ցորէսթ*

18:00.- *Նէոն Ռայտր*

19:00.- *Տր Պոլտ Էնտ Տր Պիւթիֆուլ*

19:30.- *Լուրեր Էրաբերէն լուրեր*

20:00.- *Մրն Լուպնան Ուայ Լայտ*

20:30.- *Տեղական յայտագիր՝ «Քրսաս Հուպ»*

21:30.- *Քաստլայ Ռաք Մահաուէր*

23:30.- *Լուրեր Էրաբերէն լուրեր*

00:00.- *Եաս Լէյլ*

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.

6:45.- *Թէ. Էֆ. Լի լուրեր*

7:15.- *Շուֆ Ուաք Իշթիրի*

7:30.- *Թելէ Մաթէն*

9:30.- *Մինի Սթիւտիօ*

10:30.- *Մորիքօ Թի. Վի. Շուինկ*

12:00.- *Քլիփս*

12:30.- *Մակապին*

13:00.- *«Քարին Է ԵՒրի»*

13:45.- *Շուֆ Ուաք Իշթիրի*

14:00.- *Թէ. Էֆ. Լի լուրեր*

14:45.- *Սի. Էն. Էն.Լի լուրեր*

15:30.- *Լուանի Լուանի*

16:45.- *Մորիքօ Թի. Վի. Շուինկ*

17:00.- *Մինի Սթիւտիօ*

18:00.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորթ*

18:15.- *Սինէ Սինէֆիլ*

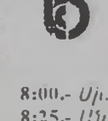
19:00.- *Քըլ Մէլղէ Ալլէ*

20:00.- *Լուրեր Էրաբերէն Լուրեր*

20:30.- *Ֆիլմաշար՝ «Քոնթէս Տէօ Մոնսերօ»*

23:00.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորթ*

23:15.- *Վարիէթէ*

ԷԼ. ՊԻ. ԱԻ.

7:00.- *Սի. Էն. Էն.Լի լուրեր*

7:30.- *Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա*

8:00.- *Սի. Էն. Էն.Լի լուրեր*

8:25.- *ԵՒն Տը Մենիու*

9:00.- *Եգիպտական ֆիլմաշար*

10:00.- *Թրէվըլ Նաու*

10:30.- *Նահարքում Սայիտ*

13:30.- *Սի. Էն. Էն.Լի լուրեր*

14:00.- *Տեղական ֆիլմաշար*

15:00.- *Ֆլէշ Նիուզ Սաթ*

15:15.- *Ռոպա*

16:30.- *Քոպկի*

17:00.- *Քիֆ Ու Լէյղ*

18:00.- *Մորելիա*

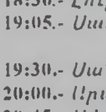
19:00.- *Շու Պատտաք*

20:00.- *Լուրեր Էրաբերէն լուրեր*

20:30.- *Եա Լէյլ Եա Լէյն*

23:00.- *Վաւերագրական*

00:00.- *Լիմերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Ֆէնթըմ Լիֆ Տր Փերրտայլ»*

ՄԱՒ-ԹԱՒՊԱԼ.

7:00.- *Լուաս Էլ Սապան*

11:05.- *Մեքքէէն ուղղակիօրէն պատկերափոխուած աղօթք*

13:00.- *Ֆլէշ Ինֆօ*

13:05.- *Եգիպտական երկար ժապաւէն*

15:00.- *Լուրեր Էրաբերէն լուրեր*

15:30.- *Լուրական ֆիլմաշար*

16:30.- *Կենդանի գծանկար*

17:00.- *Քըդար Ըքպար*

17:30.- *Ֆրանսերէն լուրեր*

17:45.- *Լուգլերէն լուրեր*

18:00.- *«Հուսալ Լկ Տին Վարիրի» մրցի բացում*

19:58.- *Շաուահէտ Մրն Լայամինա*

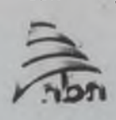
20:00.- *Լուրաերէն լուրեր*

20:30.- *Ռուսում Մութահարիրա*

20:32.- *Լնթալ Վաքամ*

21:30.- *Մարայա 98*

22:30 - *Միչօ Շօ*

ԷԼ. ՊԻ. ԷՆ.

14:30.- *Միչագգային լուրեր*

15:00.- *Սիտր*

15:15.- *Հերուպիք*

16:00.- *Ֆլէշ*

17:30.- *Լուրեր*

17:45.- *Թի. Վի. Շուփ*

18:30.- *Լուրեր*

19:05.- *Սահաֆիյաթ Ղէյր Շըքրլ*

19:30.- *Սանտուք Լկ Ֆրրժէ*

20:00.- *Լուրաերէն լուրեր*

20:45.- *Սփոր*

21:00.- *Թոք Շօ*

22:30.- *Լուրեր*

23:20.- *Վաւերագրական*

00:20.- *Թի. Վի. Շուփ*

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԵԼԲՈՊԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1999-2000 ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԱՆ ՏԱՐԻ ՆՈՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ՎԵՐԱՄՈՒՄ

ՀԱՅ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏԻԿՈՆՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Շաբաթ 3 օր Առաւօտ. 10:00էն կէսօրուան 13:00

ՆՈՐԱԿԱՌՈՒՑՅ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆԻՆ ՄԷՋ (750 m²)

ՅԱՏՈՒԿ ՃԱՇԻ ԵՒ ՁԵՌԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ

COOKING, DESSERTS & HANDCRAFT

NOVEMBER AUTUMN SPECIALITIES (Cornucopia Pastry...)

DECEMBER CHRISTMAS MONTH (Chritmas Dishes & Tree Competition)

JANUARY ITALIAN MONTH (Pizza, Pasta, Tiramisu...)

FEBRUARY CHINESE MONTH (Soukou Yaki, Chilen Linda...)

MARCH ARMENIAN FASTING MONTH (ՄԻՋՈՑՔ)

APRIL EASTER MONTH (Pastry Buckets...)

MAY ARABIC MONTH (Moulaukhieh...)

JUNE SUMMER TIME (Cold Drinks, Ice Cream)

Արձանագրութիւններ, Հինգշաբթի 16 Սեպտ. 1999-էն սկսեալ առաւ. ժամը 9:00էն, երեկ. ժամը 8:00

Պուրճ Համուտ, Արաբս Փոյոզ, Հեռ. 01/260504 254938/9, Ֆաքս 01 262955, Email: mesrobca@dm.net.lb Web site: www.mesrobian.com

ՕԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

● Զալքա, Պիթաքութի մէջ, 125 քառ. մեթր, առաւել կամ սեղեակ տանիքը: Գեղատեսիլ դիրք: Գին 45,000 տոլար: Հեռ. 03-810905:

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ

● Կը դասաւանդենք նախակրթարանի աշակերտներուն յատուկ դարերու թացքներ: Հեռ. 01-398743/4:

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.

TV AKAI 21''

Multi System, Remote control
one year full warranty
@ U. S. 222$

Պուրճ Համուտ - Քաղաքապետարանի հրապարակ:
Հեռ. 01 - 241000:
2րդ մուտք, Սեծքըր Պլանքոյէն:
Կառատուճք ապահովուած:

ՀԱՍԱԶԳԱՅԻՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԳԻՆԵԶՕՆ

ՎՐԷԺ ԱԲՄԷՆԻ «ՈՍՏԱՅՆ Յ - ՀԱԶՈՐԴՈՒԹԻՒՆ» ԳԻՐՔԻՆ

Տեղի պիտի ունենայ այսօր՝ Ուրբաթ, 1 Հոկտեմբեր 1999, երեկոյեան ժամը 8:00ին, Ն. Փալանճեան Ճեմարանի «Վասպուրական» սրահին մէջ:

ՀՐԱՒԻՐ

«ԹՌՉՆՈՑ ԲՈՅՆ» ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Հեռ. 09-540027 եւ 03-829624

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ ԲԱՑՈՒՄ 1999 - 2000 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

● Ուրբաթ, 1 Հոկտեմբեր 1999ին՝ ժամանումի հին եւ նոր գիշերօթիկ եւ ցերեկոյթի աշակերտ - աշակերտուհիներու:

● Շաբաթ, 2 Հոկտեմբեր 1999ին, ծանօթացում եւ դասագիրքերու ստանձնում:

● Կիրակի, 3 Հոկտեմբեր 1999ին, մատուցում Ս. պատարագի եւ Ս. հաղորդութիւն:

● Երկուշաբթի, 4 Հոկտեմբեր 1999ին, սկիզբ դասաւանդութիւններու:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ «ԹՌՉՆՈՑ ԲՈՅՆ»Ի

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ

ՆԱՋԱՐԷԹ ՓՕԼԱՏԵԱՆի մահուանէ տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 3 Հոկտեմբեր 1999, Հալէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՍԱՐԳԻՍ ԱՖԱՐԵԱՆի մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 3 Հոկտեմբեր 1999, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

CIT

ԹԵՔՆԻՔ ՈՒՍՄԱՆՑ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆ BP, BT, TS, CST ԱՆԳԼԵՐԷՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐ

- Պանդոկի եւ ճաշարանի տնօրէնութիւն
- Վարչական գիտութիւններ
- Հաշուապահութիւն
- Վարչական քարտուղարութիւն
- Ճարտարարուեստական տեղեկութիւններ
- Ելեկտրականութեան գիտութիւններ
- Ինքնաշարժի նորոգութիւն եւ ելեկտրականութիւն
- Համակարգիչի նորոգութիւն
- Երկրաչափութիւն
- Ներքին յարդարանք
- Շինարարական կապալառու
- Ծանուցում, մարքէթինկ, թիքէթինկ
- Նորաձեւութեան յղացում
- Շպար, վարսայարդարութիւն
- Լեկուներ, համակարգիչի վրայ գծագրութիւն
- Թիփոկրաֆի

Տորայի հրապարակ, Գէյրութ, հեռ. 01-257700

STUDIO Lantern

● Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ

Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

ՄԵՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀՆ Է

Դպրոցական Դասագիրքեր

● Հայերէն, Ֆրանսերէն, Անգլերէն և Արաբերէն լեզուներով:
● Բառարաններ և զարգացումի գիրքեր Project-ի և Recherche-ի:

ՈՍԿԵԴԱՐ Հայ գիրքերու տուն

Պուրճ Համուտ, Սբ. Փրկիչ եկեղեցւոյ կից Հեռ. 01/264750
P.O.Box 8877 Beirut - Lebanon

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՆՇՈՒՄ

ԱՆՍԱՐ - Հ.Մ.Ը.Մ. ՄՐՑՈՒՄԻՆ ԱՐԴԻՒՆՔԸ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ԷՐ

«Ազդակ»ի երեկուան համարին մարզական էջին մէջ կարդացի ակնարկ մը՝ Անսար - Հ.Մ.Ը.Մ. մրցումին առիթով: Առ ի պատասխան, կը գրեմ այս նշումարը, իբրեւ համակիր:

Անշուշտ շատ պիտի ուրախանայի, եթէ այդ մրցումէն վերադառնայիները երեք կէտով, բայց գոհ եմ նաեւ հաւասարութեան արդիւնքէն: Ճմռռնուածք, որ ախոյեանութեան առաջին այս ճակատումը ելաւ Լիբանանի ախոյեանին դէմ, իր իսկ դաշտին վրայ եւ անոր հազարաւոր համակիրներուն ներկայութեան: Տակաւին խումբի մը դէմ, որուն մարզիկներուն փորձառութեան տարիքը հաւասար է մեր պատանի մարզիկներուն (որոնք կը կազմեն մեր խումբին գրեթէ մեծամասնութիւնը) իսկական տարիքին...

Այս առաջին մրցումին *թաքթիքը* եղաւ կիրարկել պաշտպանողական խաղաոճ եւ հիմնուիլ անակնկալ հակայարձակումներու վրայ: Մեր տղաքը ստեղծեցին հինգ լուրջ առիթներ, որոնցմէ մէկը հասաւ իր նպատակին:

Ինչ կը վերաբերի մեր բերդապահին, կը զարմանամ անոր ուղղուած քննադատութեան, երբ բոլոր լրատուականներուն եւ պատկերասփիւռի կայաններու մարզական մեկնաբաններուն կարծիքը այն էր, որ անի եղաւ իր կազմը ստոյգ կոլերէ փրկողը, առ այդ Խալիֆեն նկատեցին Ա. հանգրուանի լաւագոյն բերդապանը:

Ինչ կը վերաբերի լիբանանեան ֆութպոլին եւ եւրոպականին միջեւ եղած բաղդատականին, ապահոս եւս կը զարմանամ եղածին: Ի նչպէս բաղդատել երկուքը: Լիբանանի բոլոր խումբերուն (12 խումբ) տարեկան պիւտճէն չի համապատասխաներ եւրոպական ամէնէն համեստ «աղքատ» կազմին մէկ տասներորդին: Իսկ եթէ խօսքը խաղաոճի մասին է, տակաւին նախանցեալ օրուան Մանչեսթըր Եունայթըտ - Մարսէյ հակատումին («*Զեմփիընզ Լիկ*»ի մրցաշարքի ծիրէն ներս) օրինակը թարմ է: Ֆրանսական կազմը դիմած էր պաշտպանողական խաղաոճի: Այն խումբը, որ Ֆրանսայի մեծագոյնն է եւ լաւագոյնը: Հոն եւս պատկերը նոյնն էր եւ կարելի է նմանցնել մեր օրինակին, միակ տարբերութեամբ, որ Հ.Մ.Ը.Մ. Անսարի դիմաց ստեղծեց հաւասարաչափ առիթներ. մինչ նոյնը չէր պատկերը Մարսէյի...

Վերջապէս անհամբեր խօսք ունիմ՝ ուղղուած մեր սիրերի համակիրներուն:

Որքան կը յիշեմ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիրները Լիբանանի մէջ կը ներկայացնեն երկրորդ մեծ թիւը: Սակայն անցեալ Կիրակի օրուան երեւոյթը ցաւալի էր իսկապես, իմ տեսս 175 համակիրներու:

Այս խումբին տէրը, սիրելի համակիրներ, մեզ ենք ենթ՝ համակիրներս: Առ այդ, մեր բոլորէն պահանջուածը փոքր զոհաբերութիւնն է, որ մեր ներկայութիւնն է միայն եւ ոչ աւելի բան: Թիկունք կանգնինք մեր երիտասարդ մարզիկներուն: Սիրալիները մատնանշենք, այո, որպէսզի կազմը դնենք լաւագոյն հիմերուն վրայ: Քննադատութիւնները չըլլան երեւակայական եւ մանաւանդ հրապարակաւ, որովհետեւ անոնք որքան ալ շինիչ ու մաքուր ըլլան, կրնան աղտոտիլ եւ դառնալ վնասակար:

ՐԱՖՖԻ ԹԻՒԹԷԼԵԱՆ

ԿՐԱՖԻ ՀԵՏ ԿԵԱՆՔԸ Կ'ԸՄԲՈՇԽՆԵՆՔ, ԲԱՅՑ ՊՍԱԿԻ ՕՐԱԳԻՐՆԵՐ ՉԿԱՆ

Կ'ՐՄԱ ԱՆՏԻ ԼԱՊՍԻԱ

Աղասի եւ Կրաֆ

Ամերիկացի 29 տարեկան *թենիսէն* Անտրէ Աղասի երէկ պաշտօնապէս յայտարարեց, որ 30 տարեկան գերմանացի հանրածանօթ *թենիսուհին* (որ նոր լքեց թենիսի ասպարէզը) Շթեֆի Կրաֆի հետ իր յարաբերութիւնները սիրային են, բայց ամուսնական կեանքի հեռանկարներ չկան տակաւին:

«Այժմ երկուքս ալ իրար հետ պիտի ըմբոշխնենք կեանքը. պսակի ծրագիրներ չունինք», ըսաւ Աղասի եւ աւելցուց. «Գերմաններէն առվելու ալ նպատակ չունիմ»:

Աղասիի եւ Կրաֆի սիրոյ պատմութիւնը սկսաւ լոյսերու քաղաք Փարիզի մէջ: Անոնք Փարիզի *Կրան Շելէմ* մրցաշարքին (Ռոլան Կարոս) արդէն սիրահարած էին եւ երկուքն ալ արժանացան տիտղոսին: Աղասի կ'ըսէ, որ իր այդ յաղթանակը կը պարտի Կրաֆին, որովհետեւ անոր նկատմամբ իր սէրն էր, որ վինք մղեց պայքարելու...

Աղասի, որ ամուսնալուծուեցաւ ամերիկացի հռչակաւոր դերասանուհի Պրուք Շիլտզի հետ, այս շաբաթ Միացեալ Նահանգներէն վիճենա ճամբորդեց Շթեֆի Կրաֆի ընկերակցութեամբ: Վիճենայէն Աղասի մեկնեցաւ Միւնիխ, իսկ Կրաֆ՝ Հայտելպըրկ, իր ծննդավայրը: Միւնիխի մէջ, Աղասի մասնակցեցաւ *Կրան Շելէմ* բաժակի մրցաշարքին, ան երէկ. սակայն, դուրս մնաց՝ պարտուելով գերմանացի Թոմի Հաասէն՝ 6 - 0, 6 - 7 եւ 6 - 4 արդիւնքով:

Աղասիի համար Փարիզի յաղթանակին ներշնչման աղբիւրը Կրաֆն էր: Միւնիխի պարտութեան պատճառը հապա...

ԵԱԻ Է. ԷՖ. Ա.Ի ՄՐՑԱՇԱՐՔԷ

ՔԱՅՋԸՐՍԼԱՒԹԸՐՆ, ՓԱՐՄԱ, ՄՈՆԱՔՕ, ԹՈԹԵՆՀԱՄ ԵՒ ԼԻՈՆ ԱՆՑԱՆ Բ. ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ

Եու. Է. ԷՖ. Ա.ի Ա. հանգրուանի դարձի մրցումներուն, երէկ գիշեր տեղի ունեցան 45 հանդիպումներ՝ տարբեր քաղաքներու մէջ:

Քայզըրսլաւթըրն, որ երթին 3 - 0 յաղթած էր Քիլմառնոքի, Սկովտիայէն վերադարձաւ 2 - 0 յաղթական: Եուրի Ճորքայեֆ (22րդ) եւ եգիպտացի Հանի Ռամզի (29րդ) նշանակեցին գերմանական կավմին կոլերը:

Փարմա, որ երթին իր դաշտին վրայ 3 - 2 արդիւնքով յաղթած էր Ուքրանական Քրիվպաս Քրիվիյին, երէկ 3 - 0 յաղթական վերադարձաւ Ուքրանիայէն: Ալէն Պողոսեան 36րդ վայրկեանին բացաւ մրցումին հաշիւը: Արժանթինցի Հեռնան Քրեսբո (40րդ) եւ Մարքօ Տի Վայօ (67րդ) նշանակեցին մնացեալ կոլերը:

Մոնաքօ, որ երթին 3 - 0 յաղթած էր Սէնթ Ճոնսթընին, երէկ 3 - 3 հաւասարութիւն մը արձանագրեց Սկովտիոյ մէջ: Իշխանապետական կավմին կոլերը նշանակեցին Փրսօ (9րդ), Ռիիսէ (24րդ) եւ Լեկվենսքի (69դ), մինչ սկոտլանտական կապմին կոլերը՝ Ֆիլիփ Լէոնարտ ինքն իր բերդէն ներս, Տասովիչ եւ Օ'նիլ: Մոնաքօ դաշտ ներկայացաւ առաւելաբար պահեստի մարզիկներով:

Եուվենթուս 5 - 0 արդիւնքով տապալեց Օմոնիան, մինչ անիկա 5 - 2 յաղթած էր Նիկոսիոյ մէջ: Իտալական կավմին կոլերը նշանակեցին Քուվասեւիչ, Թաքինարտի եւ Քոնթէ: Քուվասեւիչ *հեթրիք* մը իրագործեց:

Լիոն իր դաշտին վրայ 5 - 1 արդիւնքով տապալեց Հելսինքին: Ֆրանսական կապվը Ֆինլանտայի մէջ 1 - 0 յաղթած էր: Լիոնի կոլերը նշանակեցին պրազիլցի Սոնի Անտերսոն, Սերժ Պլան, Տաւիտ Լինարէ եւ Թոնի Վերէլ (2 կոլ):

Թրքական Ֆեներպահչէն դուրս մնաց, իր դաշտին վրայ 2 - 0 արդիւնքով պարտուելով Պուտապէշթին: Հունգարիոյ մէջ թուրքերը 0 - 0 արդիւնք մը կրցած էին ձեռք ձգել, բայց ապարդիւն:

Սելթիք 1 - 0 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրեց Թել Աւիւի մէջ, տեղւոյն Ափոէլի դէմ: Սկովտիոյ մէջ Սելթիք 2 - 0 յաղթած էր: Երէկուան «ոչբ» կոլը նշանակեց Հենրիք Լարսընն:

Փորթուգալի ներկայացուցիչը՝ Սփորթինկ Լիսպոն թէեւ 1 - 0 արդիւնքով յաղթեց նորվեկիական Վայքինկ Սթավանկըրի, բայց դուրս մնաց, որովհետեւ երթին անիկա Նորվեկիոյ մէջ տեղի տուած էր 3 - 0 արդիւնքով: Երէկուան միակ կոլը նշանակեց՝ Քուամէ Այեու, *փենալթիով*:

Ստորեւ՝ Ա. հանգրուանի դարձի մրցումներուն արդիւնքները (փակագիծին մէջ նշուած են երթի մրցումներուն արդիւնքները, իսկ գլխագիրով նշուած խումբերը կը հասնին Բ. հանգրեան).

Սերվեթ (Զուիցերիա) -
ԱՐԻՍ ՍԱԼՈՆԻՔԻ (Յունաստան) (1-1) 1 - 2
Ռափիտ Վիեննա (Աւստրիա) -
ԻՆԹԷՐ ՊՐԱԹԻՍԼԱՒԱ (Սլովաքիա) (0-1) 1 - 2
ԵՈՒՎԵՆԹՈՒՍ (Իտալիա) -
Օմոնիա Նիկոսիա (Կիպրոս) (5-2) 5 - 0
Տուքլա Պանսքա Պիսթրիքա (Սլովաքիա) -
ԱՅԱՔՍ ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ (Հոլանտա) (1-6) 1 - 3
ԼԻՕ (Անգլիա) - Փարթիսան Պելկրատ (Եուկոսլաւիա) (3-1) 1 - 0
ՎԵՐՏԸՐ ՊՐԵՄԸՆ (Գերմանիա) -
Պոտօ Կիմթ (Նորվեկիա) (5-0) 1 - 1
Քարփաթի Լվիվ (Ուքրանիա) - ՀԵԼՍԻՆԿՊՈՐԿ (Շուէտ) (1-1) 1 - 1
(Հելսինկիպորկ փենալթի ներով՝ 4 - 2 յաղթական)
ՍԵԼԹԱ ՎԻԿՕ (Սպանիա) -
Լօկան Սիփոր (Զուիցերիա) (2-3) 4 - 0
ՎԻՕԼԷՅ ԼՈՕ (Լեհաստան) -
Սքոնթօ Ռիկա (Լաթվիա) (0-1) 2 - 0
Քրիվպաս Քրիվի Ռիհ (Ուքրանիա) -
ՓԱՐՄԱ (Իտալիա) (2-3) 0 - 3
Ֆերենքվարոշ (Հունգարիա) -
ԹԵՓԼԻՍԸ (Չեխիա) (1-3) 1 - 1
Զիմպրու Շիսինօ (Մոլտաւիա) -
ԹՈԹԵՆՀԱՄ (Անգլիա) (0-3) 0 - 0
Անգարակուչու (Թուրքիա) -
ԱՓԼԵԹԻՔՕ ՄԱՍՐԻՏ (Սպանիա) (0-3) 1 - 0
ԼԱՆՍ (Ֆրանսա) - Մաքապի Թէլ Աւիւ (Իսրայէլ) (2-2) 2 - 1
ՎԻԹԷՍ ԱՌՆՀԷՄ (Հոլանտա) - Պէյրա Մար (Փորթուգալ) (2-1) 0 - 0
Սէնթ Ճոնսթըն (Սկովտիա) -
ՄՈՆԱՔՕ (Ֆրանսա) (0-3) 3 - 3
Ա. Է. Ք. ԱԹԵՆՔ (Յունաստան) -
Թորփեդօ Քութայսի (Վրաստան) (1-0) 6 - 1
Օսիյէք (Խրուաթիա) - ՌԻԷՍԹ ՀԱՄ (Անգլիա) (0-3) 1 - 3
ՓԱՈՔ ՍԱԼՈՆԻՔԻ (Յունաստան) -
Լոքոմոթիվ Թիֆլիս (Վրաստան) (7-0) 2 - 0
Պրոնտպի (Դանիա) - ԱՄԻՔԱ ՎՐՈՆՔԻ (Լեհաստան) (0-2) 4 - 3
Սեթուպալ (Փորթուգալ) - Ա. ԷՍ. ՌՈՄԱ (Իտալիա) (0-7) 1-0
Օլիմպիա Լիւպլիանա (Սլովենիա) -
ԱՆՏԼՐԼԷԽԹ (Պելճիքա) (1-3) 0 - 3
ԿՕԹԼՊՈՐԿ (Շուէտ) - Լէչ Փոցնան (Լեհաստան) (2-1) 0 - 0
Հափոէլ Թէլ Աւիւ (Իսրայէլ) -
ՍԵԼԹԻՔ (Սկովտիա) (0-2) 0 - 1
ՄԱՅՈՐՔԱ (Սպանիա) - Սիկմա Օլոմուք (Չեխիա) (3-1) 0 - 0
ԿՐԱՍՀՈՓԸՐՋ (Զուիցերիա) -
Քոփենհակընն (Դանիա) (2-0) 1 - 1
ՆԻՒՔԷՍԸԼ (Անգլիա) - Սոֆիայի Բանակայիններ (Պուլկարիա) (2-0) 2 - 2
Տինամօ Պուքրէշ (Ռումանիա) -
ՊԵՆՖԻՔԱ (Փորթուգալ) (1-0) 0 - 2
Ֆեներպահչէ (Թուրքիա) - ՊՈՒՏԱՓԵՇԹ (Հունգարիա) (0-0) 0 - 2
Սփորթինկ Լիսպոն (Փորթուգալ) - ՎԱՅՔԻՆԿ ՍԹԱՎԱՆԿԸՐ (Նորվեկիա) (0-3) 1 - 0
Սպարտակ Թոնաւա (Սլովաքիա) -
ԿՐԱՑ Ա. Ք (Աւստրիա) (0- 3) 2 - 1
ՆԱՆԹ (Ֆրանսա) - Իոնիքոս Փիրաէոս (Յունաստան) (3-1) 1 - 0
Ֆ. Ք. ՊՐԻԺ (Պելճիքա) - Հափոէլ Հայֆա (Իսրայէլ) (1-3) 4 - 2
ԼԵԿԻԱ ՎԱՐՇԱՒԱ (Լեհաստան) -
Անորթոսիս Ֆամակուսթա (Կիպրոս) (0-1) 2 - 1
ՓԱՆԱԹԻՆԱՅՔՈՍ (Յունաստան) -
Նովա Կորիքա (Սլովենիա) (1-0) 2 - 0
ՊՈԼՈՆԻԱ (Իտալիա) -
Զենիթ Ս. Փեթերսպուրկ (Ռուսիա) (3-0) 2 - 2
Շախթար Տոնեցք (Ուքրանիա) -
ՌՈՏԱ ՔԵՐՔՐԱԴԷ (Հոլանտա) (0-2) 1 - 3
Քիլմառնոք (Սկովտիա) - ՔԱՅՋԸՐՍԼԱՒԹԸՐՆ (Գերմանիա) (0-3) 0 - 2
ԼԵԻՍՔԻ ՍՈՖԻԱ (Պուլկարիա) -
Հայդուկ Սփլիթ (Խրուաթիա) (0-0) 3 - 0
ԼՈՔՈՄՈԹԻՒ ՄՈՍԿՈՒԱ (Ռուսիա) -
Լիկնսպի (Դանիա) (2-1) 3 - 0
ՍԼԱՒԻԱ ՓՐԱԿԱ (Չեխիա) - Վոյվոտինա Նովի Սատ (Եուկոսլաւիա) (0-0) 3 - 2
Լիերս (Պելճիքա) - Ֆ. Ք. ՅԻՒՐԻԽ (Զուիցերիա) (0-1) 3 - 4
ՏԵՓՈՐԹԻՒՕ ՔՈՐՈՒՆԱ (Սպանիա) -
Սթաւպաէք (Նորվեկիա) (0-1) 2 - 0
Ասլպորկ (Դանիա) - ՈՒՏԻՆԵԶԷ (Իտալիա) (0-1) 1 - 2
ԼԻՈՆ (Ֆրանսա) - Հելսինքի (Ֆինլանտա) (1-0) 5 - 1

ՌԱՏՐԱԿ. ԱՇԽԱՐՀԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՐԷՆ ԱՍՐԵԱՆ՝ ՊՐՈՆԶ ՄԵԴԱԼԱԿԻՐ

Երեւանի մէջ տեղի ունեցած ճատրակի աշխարհի երիտասարդական (մինչեւ 20 տարեկան) ախոյեանութիւնը աւարտեցաւ: 13րդ եւ վերջին հանգրուանին, բոլոր հայ մասնակցողները յաւ ելոյթներ ունեցան:

Կարէն Ասրեան յաղթեց անգլիացի Նիքոլաս Պերթի եւ 9 կէտ հաւաքելով գրաւեց 3րդ դիրքը ու արժանացաւ պրոնզ մետալին:

Լեւոն Արոնեան յաղթեց գերմանացի Փաւէլ Պեմի, գրաւեց 4րդ դիրքը եւ իրաւունք ունեցաւ պահելու «վարպետ» տիտղոսը:

Արծաթ մետալը չահեցաւ ուկրացի Ռուստամ Ղագիմճանով (10 կէտ), իսկ ոսկի մետալին եւ աշխարհի ախոյեանի տիտղոսին արժանացաւ ռուս Ալեքսանդր Կայկին, 10,5 կէտով:

Աղջկանց մրցաշարքին, յոյն Մարիա Կուվացու հանդիսացաւ ախոյեան եւ խլեց ոսկի մետալը, իսկ չեխ Եանա Եասկովա եւ ռումանացի Միտոնիա Վայտա յաջորդաբար տիրացան արծաթ եւ պրոնզ մետալներուն:

Նշենք, որ ճատրակի աշխարհի երիտասարդական յաջորդ ախոյեանութիւնը եւս տեղի պիտի ունենայ Երեւանի մէջ:

ՊՈՒՆՏՍԼԻԿԱ

ԱՅՍՕՐ ԿԸ ՏՐՈՒԻ 7ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԱԶԴԱՆՇԱՆԸ

Գերմանիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան (Պունտըսլիկա) 7րդ հանգրուանի մրցումներուն, որոնք կը սկսին այսօր եւ կը շարունակուին շաբաթավերջին, անցեալ եղանակի ախոյեան Պայէրն Միւնիխ դժուար մրցում մը ունի կատարելիք վաղը՝ Շալքէի դէմ, վերջինին դաշտին վրայ: Շալքէ կրցտնուի դասաւորման 8րդ դիրքին վրայ, իսկ Պայէրն կը գրաւէ 4րդ դիրքը:

Արդէն իսկ երկու պարտութիւն կրած Պայէրն Միւնիխ (Շալքէի նման) դժուարութիւններու պիտի հանդիպի, որովհետեւ անցեալ Երեքշաբթի օր Վալենսիայի դէմ (1-1) մրցումէն ետք («Զեմփիընզ Լիկ») ունեցաւ յաւելեալ երկու բացակայ՝ միջնապահ Ենս Ժերեմիսր եւ յառաջապահ Ալեքսանտր Ճիքլերր, որոնք այսպիսով կուգան միանալու արդէն իսկ վիրաւորներու ցանկին վրայ գտնուող Թոմաս Շթրունցի, Փաթրիք Էնտրրսընի, Մեհմէթ Շոլի, Թոմաս Լինքրյի ե Փաւլօս Սերժիոյի:

Այսօր տեղի կ'ունենայ երկու մրցում:

1860 Միւնիխ - Արմինիա Պիլըֆելտ եւ Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ - Շթուտկարթ:

Անցեալ եղանակին դժուարութեամբ Ա. դասակարգ մնացած Այնթրախթ, այս եղանակին եւս նոյն վիճակին մատնուիլ չ'ուզեր անշուշտ, կը յայտնէ ակումբին մարգիչը՝ Եորկ Պերկրը, մրցումին նախօրեակին: Անիկա այժմ կը գտնուի դասաւորման 10րդ դիրքին վրայ, իսկ Շթուտկարթ՝ 14րդ դիրքին:

Նոր Ա. դասակարգ բարձրացած Արմինիա Պիլֆելտ, որ ցարդ կրած է միայն մէկ պարտութիւն, հիւրը պիտի ըլլայ 1860 Միւնիխի:

Պիլֆելտի մարգիչ Հերման Կերլանտ մրցումին նախօրեակին կ'ըսէ. «Միւնիխ կը մեկնինք անպայման 3 կէտով վերադառնալու համար»:

Պարագլուխի դիրքը կրաւող Պայէր Լեւերքուզէնն, որ ցարդ անպարտելի միակ կազմն է, հիւրը պիտի ըլլայ Վոլֆսպուրկի (9րդ):

Անիկա այժմ մէկ կէտի առաւելութիւն ունի Պորուսիա Տորթմունտի վրայ, որ պիտի հիւրընկալէ 15րդ դիրքը «գրաւող» Հանկա Ռոսթոքը:

3րդ դիրքը գրաւող Համպուրկ հիւրը պիտի ըլլայ նախավերջին դիրքը «գրաւող» Ուլմի, որ այս եղանակին բարձրացաւ Ա. դասակարգ: Համպուրկ պիտի փորձէ յաղթական վերադառնալ անոր դաշտէն, առաջին երկու դիրքերը գրաւող կազմերէն չհեռանալու համար:

Ստորեւ՝ 7րդ հանգրուանի մրցումներուն յայտագիրը (փակագիծին մէջ նշուած են մրցումներուն ժամերը՝ Պէյրութի ժամանակացոյցով).

ԱՅՍՕՐ

Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ - Շթուտկարթ (ժամը 21:00ին)
1860 Միւնիխ - Արմինիա Պիլըֆելտ (ժամը 21:00ին)

ՎԱՂԸ

Ուլմ - Համպուրկ	(ժամը 16:30ին)
Վոլֆսպուրկ - Պայէր Լեւերքուզընն	(ժամը 16:30ին)
Շալքէ - Պայէրն Միւնիխ	(ժամը 16:30ին)
Հերթա Պերլին - Տուիզպուրկ	(ժամը 16:30ին)
Պորուսիա Տորթմունտ - Հանկա Ռոսթոք	(ժամը 16:30ին)

ԿԻՐԱԿԻ

Քայզըրսլաւթըրն - Պայըր Լեւերքուզընն	(ժամը 18:30ին)
Ֆրայպուրկ - Վերտըր Պրեմընն	(ժամը 18:30ին)

ԼԸՄԸՐ ԼԱՄԱՆ ԵՒ ԹՐԵՋԵԿԷՆ ՀՐԱՒԻՐԵՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲ

Ֆրանսայի ֆութպոլի ապգային խումբին մարզիչը՝ Ռոժէ Լըմէր երէկ վերստին ապգային խումբ հրաւիրեց Փարիզ Սէն Ժերմէնի բերդապահ Պեռնար Լաման եւ Մոնաքոյի յառաջապահ Տաւիտ Թրեզեկէն՝ յառաջիկայ Զորեքշաբթի օր Իսլանտայի դէմ կարեւոր ճակատումին *(Եւրօ-2000ի պտուտ)*: Լամա պիտի փոխարինէ կախակայուած Ֆապիէն Պարթէզը, իսկ Թրեզեկէ՝ Նիքոլա Անելքան, որ *ֆորմի* մէջ չէ եւ ըստ մարզիչին անհմատ է պայն Մատրիտէն կանչելը:

36 տարեկան վեթերան Պեռնար Լամա մեծ փորձառութիւն ունի ապգային խումբին հետ: Նոյնն է պարագան քսանամեայ Թրեզեկէի, որ Մոնտիալ 98ին Ֆրանսայի հետ շահեցաւ աշխարհի ախոյեանութիւնը:

Ալէն Պողոսեան (Փարմա), որ վիրաւոր էր, ապաքինած է եւ կը վերադառնայ ապգային խումբ:

Մարզիչ Լըմէր կ'ըսէ, որ *Եւրօ-2000*ին Պելճիքա եւ Հոլանտա հասնելու համար անհրաժեշտ է, որ Ֆրանսայի մարզիկները մոռնան աշխարհի ախոյեանի իրենց հանգամանքը եւ դուրս գան այդ օրերու «գինովութենէն»:

Ֆրանսացիք, որ Իսլանտան պիտի հիւրընկալեն Սէն Տընիի մէջ, անպայման յաղթանակի պէտք ունին, այլապէս անոնք չեն մասնակցիր *Եւրօ-2000*ի ախոյեանութեան: «Կեդրոնացումը կենսական է», կը թելադրէ Ռոժէ Լըմէր իր տղոց:

ՃԱՓՈՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԿՈՐԻՉԱՅԻՆ ՄԵԾԱԳՈՅՆ ԱՐԿԱԾԸ ՎԱՐԱԿԵՑ 21 ԳՈՐԾԱՒՈՐ

ԹՈՔԻՕ, 30 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Ճափոնական կորիզային նիւթերու գործարանի մը մէջ արկած մը պատահեցաւ Հինգշաբթի օր, պատճառ դառնալով, որ 21 գործաւորներ շողարձակման ենթարկուին:

Կառավարութեան բանբերը յայտարարեց, որ արկածը պատահած է Թոքիոյի հիւսիսարեւելեան շրջանը գտնուող գիւղի մը մէջ: Ան ըսաւ, որ գործարանին մէջ արկած մը պատճառ դարձած է, որ շողարձակման աստիճանը բնականէն չորս հազար անգամ աւելի բարձրանայ: Բանբերը աւելցուց, որ գործարանն ու մօտակայ շրջանը պարպելու հրահանգ տրուած է:

Աւելի ուշ, *«Քիոտօ»* լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ կառավարութիւնը կը ծրագրէ Միացեալ Նահանգներու օժանդակութիւնը խնդրել, որովհետեւ շողարձակման աստիճանները մնացած են բարձր եւ չեն վերագտած իրենց բնական աստիճանը: *«Քիոտօ»* աւելցուց, որ Ճափոն ամերիկեան օժանդակութիւնը կը խնդրէ, որովհետեւ կորիզային արկածներու գծով փորձառութիւն չունի:

Ժընեւ հաստատուած կորիզային ուժանիւթի միջազգային կազմակերպութիւնը, սակայն, յայտնեց, որ Ճափոն ամբողջական կարողութիւնը ունի դարմանելու կացութիւնը:

Իսկ նախագահ Քլինթըն յայտարարեց, որ Մ. Նահանգները ամեն ճիգ ի գործ պիտի դնեն օգնելու համար Ճափոնի, այս արկածէն նուազագոյն վնասով դուրս գալու համար:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ԵՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ ՍՏՈՐԱԳՐԵՑԻՆ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՔԱՆԴՈՒՄԻ ԶԵՆՔԵՐՈՒ ՏԱՐԱՁՈՒՄԸ ԱՐԳԻԼՈՂ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ ՄԸ

Միացեալ Նահանգներ եւ Ագրպէյճան Երեքշաբթի օր կնքեցին հաւաքական քանդումի գէնքերու տարածումը արգիլելու վերաբերեալ համաձայնագիր մը: Փաստաթուղթը ստորագրուեցաւ Մ. Նահանգներու պաշտպանութեան փոխ նախարար Ճոն Համրի եւ Ուաշինկթըն այցելող Ագրպէյճանի արտաքին գործոց նախարար Թուֆիք Զուլֆուկարովի միջեւ:

Զուլֆուկարով նշեց, որ այս համաձայնագիրը երկու երկիրներուն միջեւ պաշտպանութեան մարգին մէջ առաջին համաձայնութիւնն է: Անդրադառնալով Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին, Զուլֆուկարով ըսաւ, որ նախագահներ Քոչարեանի եւ Այլիեւի հանդիպումները փորձեր են տագնապին լուծման գործընթացը ճնշաժամէ դուրս հանելու համար: Ագրպէյճանի դիւանագիտութեան պետը սակայն նշեց, որ հարցին լուծումը տեղի պիտի ունենայ ԵԱՀԿի Մինսքի խմբակի ծիրին մէջ, իսկ երկկողմանի բարձրագոյն մակարդակի հանդիպումները չեն կրնար փոխարինել բանակցութիւններու գործընթացը:

«ԻԹԱՐ - ԹԱՍՍ»

ՆԱԽԱՐԱՐ ՕՍԿԱՆԵԱՆ ԽՕՍՔ ԱՌԱԻ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Նախարար Օսկանեան նոյն օրը հանդիպում մը ունեցաւ նորանկախ երկիրներու գծով Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Սթիվըն Սեսթանովիչի եւ Մինսքի խմբակի ամերիկացի համանախագահ Հէյրի Քաւանոյի հետ:

Քննարկուեցան Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծման, չրջանային գործակցութեան եւ Թուրքիոյ հետ Հայաստանի յարաբերութիւններուն առնչուող հարցեր:

Նախարար Օսկանեան Հինգշաբթի օր հանդիպում մը ունեցաւ իր ազերի պաշտօնակիցին՝ Թուֆիք Զուլֆուկարովի հետ: Հանդիպումին ընթացքին քննարկուեցան բանակցութիւններու վերսկսման համար փոխադարձ ընդունելի տարազներու յստակեցման առնչուող հարցեր:

Նախապէս նախարարներ Օսկանեան եւ Զուլֆուկարով հանդիպում մը ունեցած էին ամերիկացի իրենց պաշտօնակիցին՝ Մատրէյն Օլպրայթի հետ:

ՀՖ. ՓԷ. ԷԼ. ՓԷ.Ի ՓՈԽ ՂԵԿԱՎԱՐԸ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Պաղեստինեան շրջաններէն դուրս գտնուող մօտաւորապէս 3,5 միլիոն պաղեստինցի գաղթականներու հարցը Իսրայէլի հետ տեղի ունեցող բանակցութիւններուն ամէնէն փշոտ հարցերէն մէկը կը նկատուի: Իսրայէլ կը մերժէ վերադառնալու իրաւունք տալ գաղթականներուն, մինչ պաղեստինեան իշխանութիւնը կը պնդէ, որ բոլորը պէտք է վերադառնան: Պաղեստինցի գաղթականները կը բնակին Այսրյորդանանի, Կազայի, Յորդանանի, Սուրիոյ եւ Լիբանանի տարածքին գըտնուող գաղթակայաններու մէջ:

Մուսթաֆա ըսաւ նաեւ, որ Էֆ. Փէ. Էլ. Փէ. պիտի գործակցի պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթի հետ՝ ապահովելու համար պաղեստինցիներուն տունդարձը:

Ժորժ Հապաշի ղեկավարած Էֆ. Փէ. Էլ. Փէ.ն մաս կը կազմէ «ներժողական ճակատի» մը, որ կը մերժէ պլակի ստորագրած խաղաղութեան համաձայնագիրը՝ Իսրայէլի հետ:

ԶԵՋԵՆԻՈՅ ՏԱԳՆԱՊԸ ԱՒԵԼԻ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Չեչէն հրամանատար Սալման Ռատույեւ հրահանգներ կը փոխանցէ իր զինեալներուն

Եաքուշքին ըսաւ, թէ Մոսկուա սկզբունքով համաձայն է չեչէն իշխանութիւններու հետ բանակցութեանց կայացման, սակայն, ըմբոստ իմքակներուն պէտք է դիմադրել՝ նկատի ունենալով, որ անոնք շատ երկար ատեն անպատիժ մնացած են:

Փութին Ս. Փեթերսպուրկի մէջ շեշտեց, թէ Չեչենիան ռուսական հողամաս է եւ «մեր ուժերու շարժումները տեղի կըրնան ունենալ ուր որ անիրաժեշտ են»: Ան յայտնեց նաեւ, որ այդ ուժերը քանի մը անգամ արդէն Չեչենիա մտած են: «Երկու շաբաթ առաջ անոնք ռազմավարական կարեւորութիւն ներկայացնող բարձունքներ գրաւեցին, զանոնք ազատեցին, եւայլն», աւելցուց վարչապետը, սակայն ան մերժեց յայտնել, թէ արդեօք Ռուսիա ցամաքային ներխուժումի մը պիտի ձեռնարկէ:

ՉԵՉԵՆԻԱ ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹԵԱՆ Կ'ԸՆԴՒԻՄԱՆԱՅ

Չեչենիոյ խորհրդարանի բարձրաստիճան մէկ անդամը երէկ շեշտեց, թէ Չեչենիոյ ժողովուրդը ահաբեկչութեան եւ չեչէն պատերազմի «իշխաններու» ապօրինի արարքներուն կ'ընդդիմանայ:

Խորհրդարանի փոխ նախագահ Սելիմ Պէշաեւ կը խօսէր Պաքուի մէջ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին:

Ան Ռուսիոյ յատուկ սպասարկութիւնները ամբաստանեց ռուսական կարգ մը քաղաքներու մէջ տեղի ունեցած ականահարումներուն ձեռնարկած եւ Հիւսիսային Կովկասի տագնապը հրահրած ըլլալու յանցանքներով:

«Տաղստանի եւ Չեչենիոյ դէպքերը Մոսկուայի մէջ ծրագրուած են Ռուսիոյ մէջ քաղաքականութեան ներքին հակադարձութիւնը տեղի կրնայ ունենալ: 15 միլիոն բնակչութիւն ունեցող Ղազախստանի մէջ կան շուրջ 70 հազար չեչեններ եւ 30 հազար ինկուշներ:

ՌՈՒՍԻԱ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԶՕՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ Կ'ԱՊԱՒԻՒՆԻ

Մինչ այդ, Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը Վլատիմիր Ռախմանինի, երէկ յայտնեց, թէ Մոսկուա օտար երկիրներու զօրակցութեան կ'ապաւինի Չեչենիոյ մէջ ապստամբած իսլամական զինեալները ճզմելու համար:

«Մեր օտար գործակիցներու յստակ հասկացողութիւնը ունինք, թէ անկարելի է խօսքերով կասեցնել ահաբեկչութիւնը», ըսաւ ան եւ աւելցուց, թէ Մոսկուա ուժի դիմած է միայն երբ միւս բոլոր միջոցառումները փորձած է:

Ռուսիա կ'ըսէ, թէ ռազմական իր օգնաւերը կը ռմբակոծեն զինեալներու կեդրոններ, ինչպէս նաեւ քարիւղի զտարաններու նման վայրեր, որոնք զինեալներու կողմէ կ'օգտագործուին:

Սակայն Չեչենիա կը յայտնէ, թէ օդային ռմբակոծումները բազմաթիւ անմեղ զոհեր իյած են եւ համատարած քանդումներ պատճառած:

Արեւմտեան երկիրները ռմբակոծումներու առաջին օրերուն զգուշացած էին անոնց մասին արտայայտուելու, մասամբ իսլամական ծայրայեղականութեան գծով անոնց բաժնուած մտահոգութիւններուն պատճառով, ինչպէս նաեւ արգիլելու համար, որ Եուկոսլաւիոյ դէմ ՕԹԱՆեան ռմբակոծումներուն հետ նեղ կապ մը մատնող զուգադիպութիւններ ըլլան:

Այսուհանդերձ, անցնող երկու օրերուն, Եւրոպական Միութիւնը եւ Միացեալ Նահանգներ մտահոգութիւն արտայայտած են Չեչենիոյ դէմ ռմբակոծումներուն մասին՝ Ռուսիոյ ինքնապաշտպանութեան կոչ ուղղելով:

Պերլինի մէջ հրապարակուած հաղորդագրութեան մը մէջ, Եւրոպական բանալի երեք երկիրներ՝ Փրանսա, Գերմանիա եւ Իտալիա տագնապին քաղաքական լուծումի մը կոչ ուղղեցին երէկ:

Ե. Միութիւնը Հելսինքիի մէջ հրապարակուած նոյնիմաստ հաղորդագրութեան մը մէջ Ռուսիոյ կառավարութեան կոչ ուղղեց «կրողնիի մէջ քաղաքական չափաւորական ուժերուն հետ տիալոկը վերաբանալու»:

Ուաշինկթըն նաեւ զգուշացուցած է Չեչենիա ցամաքային ներխուժումէ մը ըսելով, թէ նման քայլ մը Մոսկուայի եւ Չեչենիոյ միջեւ տիալոկի մը սկսման ճիգերը պիտի բարդացնէ:

Մինչ այդ, Ռուսիա երէկ ՄԱԿի օժանդակութեան կոչ ուղղեց հետզհետէ աւելի մեծ թիւ դարձող գաղթականներու հոգատարութեան օժանդակելու համար: Տագնապի սկզբնական օրերուն, Ռուսիա կը դժկամակեր արտաքին օժանդակութեան դիմելու:

ՄԱԿի Գաղթականներու Գործակալութիւնը երէկ յայտնեց, որ քանի մը ժամէն օժանդակութեանց առաջին կարաւանը պիտի դրկէ շրջան:

Ինկուշեթիոյ կառավարութեան նախագահը Ռամէտ Մալսակով, երէկ ըսած է, թէ առաւօտուն պաշտօնապէս արձանագրուած գաղթականներու թիւը 63.829ի հասած է եւ թէ օրական սահմանը կ'անցնի 5000էն 6000 գաղթական:

Հազարաւոր այլ մարդիկ սահմանին չեչէն կողմը 10 քմ. երկարութեամբ պոչ բռնած են՝ Ինկուշեթիա անցնելու համար արտօնութիւն սպասելով:

(ՌՈՅԹԵՐՋ)

ԵՒՐՈՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՊԷՏՔ Է ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Իր կարգին, Սոլվերս ըսաւ, որ Եւրոմիութիւնը պատրաստ է աշխուժացնելու ԹԱՍԻՍի ծիրին մէջ իրագործուող ծրագիրները, մասնաւորաբար ճամբաներու եւ ջուրի համակարգի մարզին մէջ: Ան խոստացաւ Եւրոմիութեան օժանդակութիւնը Առեւտուրի Միջազգային Կազմակերպութեան Հայաստանի անդամակցութեան գծով:

Վարչապետ Սարգսեան հանդիպում մը ունեցաւ նաեւ Միջազգային Դրամական Ֆոնտի փոխ նախագահ Օտիինկմիթի հետ:

Վարչապետ Սարգսեան անդրադարձաւ կառավարութեան կողմէ մշակուող ընկերային - տնտեսական եռամեայ ծրագիրին եւ այդ խնաստով ակնկալեց Մ. Դ. Ֆոնտին օժանդակութիւնը:

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

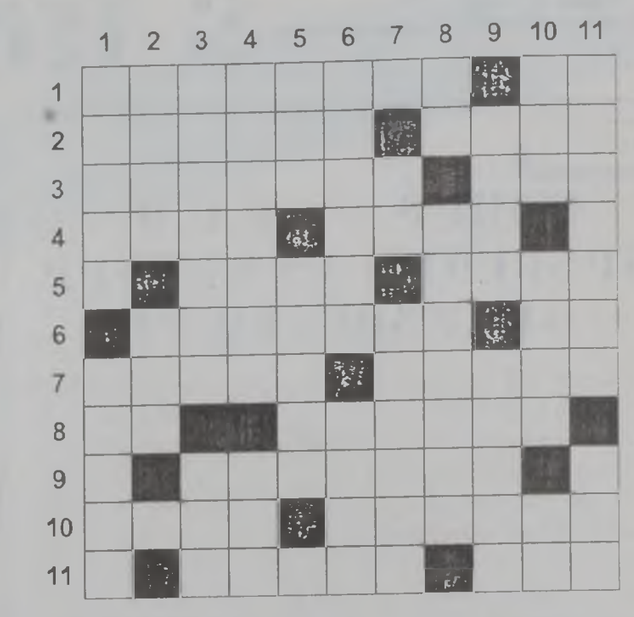
Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշերու փոխանակման սակը ճնտաւնալն էր երէկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Եուրօ	1.0681
Քանատական տոլար	1.4666
Գերմանական մարք	1.8303
Հոլանտական ֆլորէն	2.0622
Զուիցերիական ֆրանք	1.4956
Պելճիքական ֆրանք	37.75
Իտալական լիր	1811.97
Ճափոնական եէն	106.33
Շուէտական քրոն	8.146
Նորվեկիական քրոն	7.6796
Դանիական քրոն	6.971
Մէկ սրերլին	1.6471

ԽԱՉԲԱՌԻ ԹԻՒ 4382

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

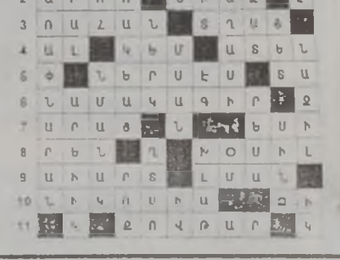

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ
1. Տասնապետ աստիճան մը բարձր - Այրուբենէն:	1. Ջրային թռչուն - Պատուար:
2. Տաժանակիր աշխատանքի դատապարտեալներու արգելանոց - Պատկեր:	2. Ժողով - Լուիզա Ասյանեանի գրչանունը:
3. Բուն, հարագատ - Սոդուն:	3. Լատին սարկաւագի գգեստ - Գաւիթ:
4. Ակռայ - Կուպր:	4. Լեռնալիրանի Ալէյ գաւառի աւաններէն - Սեբեգօնի որդիներէն:
5. Գուգարք նահանգի մէջ աչխարհագրական շրջան - Դանդաղ:	5. Որոշուած գին - Եղկնացուպ:
6. Եղելութիւնը դրականօրէն գնահատող - Անծայր դէմք:	6. Հերձաքարէ տախտակ - Իգական օտար անուն:
7. Կալային գոյացութիւն (հակ) - Կուգ:	7. Իրերայաջորդ տառեր - Դատական կոչնագիր:
8. Ցուգական ածական - Հայ դիցուհի:	8. Դրկից գիրեր - Դիւալուկ:
9. Մտաւոր, խելքի համեմատ:	9. Սպանացի գեղանկարիչ - Դրամանիշ մը:
10. Լիզ Սարգիսեան՝ արարական ֆիլմաչխարհի մէջ - Պատանի:	10. Ձիու մազ - Սեւցած - Կէս՝ ձանձրոյթ:
11. Շռինդ, աղմուկ - Բազմութիւն:	11. Ստուգիւ - Վանայլիճի կղզիներէն:

ԹԻՒ 4381

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ՄԵՆՔ ՇԱՀԱԳՐԳՌՈՒԱԾ ԵՆՔ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Անդրադառնալով շրջանային իրավիճակին, Կ. Դեմիրճեան ըսաւ, որ ամէնէն կարեւորը խաղաղ Կովկասի գոյութիւնն է, ուր բոլոր պետութիւնները պիտի ըլլան իրաւահաւասար: Այս պարագային կարելի պիտի ըլլայ տնտեսական միացեալ ծրագիրներ գործադրել, ըսաւ Կ. Դեմիրճեան:

Իր կարգին, Է. Շեւարտնաձէ յայտնեց, որ «Կ. Դեմիրճեանը իր վաղեմի բարեկամն է, ինչպէս եւ մեր ժողովուրդներն ալ աւանդաբար բարեկամներ եղած են»: Շեւարտնաձէի հաւաստմամբ, Անդրկովկասի անկախ պետութիւններուն համար հրատապ հարց է, որ գործակցութեամբ հաստատուին բարի դրացնութեան յարաբերութիւնները: Ան ըսաւ, որ հայ-ազրպէյճանական յարաբերութիւնները կրնան լուծուիլ երկխօսութեան եւ խաղաղ գործընթացի վարգացումով: «Կ. Դեմիրճեան յատուկ հեղինակութիւն ունի ո՛չ միայն Վրաստանի, այլեւ՝ Ազրպէյճանի մէջ, երեւոյթ մը, որ մեծ նշանակութիւն կրնայ ունենալ տագնապին լուծման գծով», յայտնեց Վրաստանի նախագահը:

Թիֆլիս մեկնելէ առաջ, «Զուարթնոց» օդակայանին մէջ տեղի ունեցած հարցազրոյցի մը ընթացքին, նախագահ Շեւարտնաձէ գոհունակութիւն յայտնեց Հայաստան իր այցելութեան արդիւնքներուն համդէպ:

Շեւարտնաձէ ըսաւ, որ հանդիպումներուն ընթացքին քննարկուած է Կովկասի դիմագրաւած տագնապներու լուծման առնչուող հարցեր: Վրաստանի նախագահին համաձայն, անհրաժեշտ է մեկտեղել շրջանի բոլոր հակամարտ կողմերուն ճիգերը՝ տագնապները խաղաղ միջոցներով լուծելու համար:

Իր կարգին, նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան ըսաւ, որ յաճախ կը խօսուի խաղաղարար միջնորդութիւններու մասին, որոնք սակայն հարցերուն լուծում չեն բերեր: Անդրադառնալով Աբխազիոյ տագնապին, նախագահ Քոչարեան կարեւոր նկատեց աբխազահայութեան տեղեակութիւնը հայ-վրացական յարաբերութիւններու մասին: «Մենք շահագրգռուած ենք տագնապներու արագ լուծումով. Վրաստանի մէջ կայուն խաղաղութեան հաստատմամբ եւ երկաթուղիի ապահովութեամբ, որովհետեւ այդ բոլորը պիտի ստեղծեն Ռուսիոյ, Ուքրանիոյ եւ այլ երկիրներու հետ առաւել բնականոն առեւտրական յարաբերութիւններու ստեղծման», ըսաւ նախագահ Քոչարեան:

Նախագահ Շեւարտնաձէ յայտնեց, որ Հայաստանի նախագահը հրաւիրած է Վրաստան այցելելու: